

Sprawozdanie z działalności Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej w Przemyślu w roku 2021

**oraz potrzeby w zakresie pomocy społecznej i systemu pieczy
zastępczej na 2022 rok**

Przemyśl, marzec 2022 r.

I. Organizacja Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej.

1. Struktura organizacyjna MOPS.

W 2021 roku w MOPS obowiązywał statut opracowany w 2016 roku. Zarządzeniem Prezydenta Miasta Przemysła nr 351/2018 z dnia 20.09.2018 r. wprowadzony został Regulamin Organizacyjny Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej w Przemysłu, który obowiązywał również w 2021 roku.

W 2021 roku wydano 36 zarządzeń wewnętrznych Dyrektora MOPS organizujących pracę jednostki, m. in. w następujących sprawach:

- Powołano zakładową komisję socjalną na kadencję – 2021 r.,
- Wprowadzono regulamin pilotażowego programu „Aktywny Samorząd” realizowanego przez MOPS Przemysł w Gminie Miejskiej Przemysł w 2021 roku oraz zasady jego realizacji,
- Wprowadzono regulamin udzielania zamówień publicznych o wartości nieprzekraczającej kwoty 130.000 zł netto,
- Ogłoszono konkurs – „Asystent osobisty osoby niepełnosprawnej – edycja 2021”,
- Wprowadzono regulamin oceny pracowników samorządowych zatrudnionych na stanowiskach urzędniczych, w tym kierowniczych stanowiskach urzędniczych oraz pracowników socjalnych w Miejskim Ośrodku Pomocy Społecznej w Przemysłu,
- Powołano komisję do likwidacji zbędnych lub zużytych rzeczowych składników majątku ruchomego,
- Przyjęto nowy regulamin przeprowadzania służby przygotowawczej,
- Ustalono zasady zwrotu kosztów dojazdu osoby niepełnosprawnej na wizytę u eksperta PFRON oraz kosztów uzyskania prawa jazdy poza miejscem zamieszkania,
- Wprowadzono regulamin zgłaszania przypadków nieprawidłowości oraz ochrony osób dokonujących zgłoszeń,
- Powołano Zespół Doradczy do opiniowania wniosków dotyczących zadań z zakresu rehabilitacji społecznej osób niepełnosprawnych finansowanych ze środków PFRON,
- Został ogłoszony otwarty konkurs ofert „Finansowanie całodobowego schronienia i wyżywienia dla bezdomnych mężczyzn z terenu Miasta Przemysła”,
- Ustalono zasady dotyczące sposobu realizacji, rozpatrywania wniosków oraz wysokości dofinansowania zadań z zakresu rehabilitacji społecznej osób niepełnosprawnych finansowanych ze środków PFRON,
- Wskazano podejmowane działania w związku z rozprzestrzenianiem się wirusa SARS-CoV-2 i wywołanej nim choroby zakaźnej,
- Ustalono dzień wolny od pracy w 2021 r. w MOPS i PZOON w zamian za święto przypadające w dniu innym niż niedziela.

2. Kontrole zewnętrzne

W 2021 roku w MOPS została przeprowadzona jedna kontrola zewnętrzna dokonana przez Archiwum Państwowe w Przemysłu. Kontrola miała na celu weryfikację czy postępowanie z materiałami archiwalnymi wchodzącymi do państwowego zasobu archiwalnego i dokumentacja niearchiwalna powstała i zgromadzona w Miejskim Ośrodku Pomocy Społecznej w Przemysłu jest zgodna obowiązującymi w jednostce przepisami kancelaryjnymi i archiwalnymi.

3. Kontrole w jednostkach nadzorowanych

W roku 2021 przeprowadzono kontrole w trzech Warsztatach Terapii Zajęciowej:

I Polskie Towarzystwo Walki z Kalectwem Oddział w Przemyślu

Nie wydano zaleceń pokontrolnych z uwagi na to, że nie stwierdzono nieprawidłowości w kontrolowanym zakresie.

II Warsztat Terapii Zajęciowej prowadzony przez Przemyski Klub Sportu i Rekreacji Niewidomych i Słabowidzących „Podkarpacie”

Nie wydano zaleceń pokontrolnych z uwagi na to, że nie stwierdzono nieprawidłowości w kontrolowanym zakresie.

III Warsztat Terapii Zajęciowej prowadzony przez Stowarzyszenie Wspierania Osób Niepełnosprawnych Intelktualnie w Przemyślu

Nie wydano zaleceń pokontrolnych z uwagi na to, że nie stwierdzono nieprawidłowości w kontrolowanym zakresie.

II. Zasoby kadrowe Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej

1. Zatrudnienie.

Według stanu na dzień 31.12.2021 r. MOPS zatrudniał 122 pracowników, z czego w Powiatowym Zespole do Spraw Orzekania o Niepełnosprawności pracę świadczyło 7 osób.

W 2021 roku kontynuowano program rynku pracy dot. organizacji prac społecznie użytecznych. Z tej formy aktywizacji zawodowej skorzystało w MOPS 6 osób wykonując różne prace o charakterze pomocniczym (utrzymanie czystości na terenie obiektów, odśnieżanie, konserwacje itp.)

Struktura zatrudnienia według komórek organizacyjnych i etatów przedstawia się następująco (stan na 31.12.2021 r.):

- Kierownictwo Ośrodka – 2 etaty,
- Dział Administracyjno-Organizacyjny – 9 etatów,
- Dział Finansowo-Księgowy – 11 etatów,
- Dział Pomocy Środowiskowej – 37 etatów,
- Zespół Interdyscyplinarny ds. Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie – 2 etaty,
- Dział Świadczeń i Dokumentacji – 6,75 etatu,
- Dział Dodatków Mieszkaniowych – 10 etatów,
- Dział Wspierania Rodziny i Pieczy Zastępczej – 11 etatów,
- Dział Świadczeń Rodzinnych, Alimentacyjnych i Wychowawczych – 15 etatów,
- Biuro ds. Zamówień Publicznych i Funduszy Zewnętrznych – 1 etat,
- Wieloosobowe Stanowisko ds. Rehabilitacji Społecznej – 4 etaty,
- Obsługa Informatyczna – 3 etaty,
- Radca prawny – 1 etat,
- Starszy Inspektor ds. BHP – 0,25 etatu,
- Powiatowy Zespół do Spraw Orzekania o Niepełnosprawności – 6,5 etatu.

2. Doskonalenie zawodowe pracowników, kursy, szkolenia.

W roku 2021 pracownicy MOPS korzystali ze szkoleń organizowanych przez podmioty zewnętrzne. Kursy, szkolenia oraz warsztaty, w których udział brali pracownicy:

- Dodatki Mieszkaniowe 2021 - COVID-19 i inne nowelizacje,
- Nowe prawo zamówień publicznych – zamówienia poniżej 130 tys. zł,
- Stypendia i zasiłki szkolne,
- Praktyczna realizacja przepisów w zakresie przeciwdziałania przemocy w rodzinie i procedury NK, w tym elementy postępowania w czasie pandemii,
- Rozpoznanie symptomów krzywdzenia dzieci i podejmowania interwencji przez przedstawicieli instytucji pracujących z rodziną i dziećmi,
- Zamknięcie ksiąg rachunkowych i sporządzenie sprawozdań finansowych za 2020 rok,
- Praca z rodziną z przemocą, w której osoby doznające lub stosujące przemoc wykazują zaburzenia psychiczne,
- Praca z osobami chorymi psychicznie,
- Dokumentacja asystenta rodziny,
- Aktualne zmiany w KDR,
- Nowa sprawozdawczość w JST i ich jednostkach organizacyjnych za I kwartał 2021 r.,
- Obsługa usług grupowych w ramach CSIZS Empatia,
- Asystent i pracownik socjalny w lokalnym systemie wspierania – interdyscyplinarna współpraca służb na rzecz dziecka i rodziny,
- Umiejętność pracy w trudnych warunkach związanych z ograniczeniami wynikającymi z zagrożenia epidemiologicznego Covid-19. Praca asystenta rodziny w dobie pandemii – wsparcie, pomoc, interwencja,
- Procedura Niebieskiej Karty,
- Kurs kancelaryjno-archiwalny I stopnia,
- Ustawa o pomocy społecznej – nowelizacja 2021,
- Stypendia szkolne – aktualne problemy,
- Świadczenie pielęgnacyjne – aktualne problemy – z uwzględnieniem Covid-19 i Tarczy Antykryzysowej,
- Nowe zasady w Karcie Dużej Rodziny,
- Dostępność cyfrowa w mediach społecznościowych,
- Rachunkowość w Ośrodkach Pomocy Społecznej 2021,
- Realizacja zadań statutowych Ośrodka Pomocy Społecznej w ujęciu finansowym i księgowym,
- Wojewódzka konferencja „Potrzebni rodzice zastępczy”,
- Dochodzenie należności pieniężnych w drodze egzekucji administracyjnej,
- Uprawnienia energetyczne G1,
- Środki trwałe w praktyce z uwzględnieniem najnowszych zmian w prawie podatkowym i bilansowym,
- Sztuka motywowania – w obszarze pomocy i interwencji, podejścia i metody; Dialog motywujący – w pracy z osobą uzależnioną i osobą stosującą przemoc – aspekt praktyczny,
- Kontakt i praca z osobą stosującą przemoc w obszarze interwencji i pomocy psychologicznej – oddziaływanie – motywowanie – formy pomocy adresowane do sprawców przemocy w bliskich związkach,
- Organizacja społeczności lokalnej,
- Dostępna administracja publiczna,
- Lista płac z uwzględnieniem zmian od 01.01.2022 r.,
- Zarządzanie i organizacja usług społecznych,
- Praca koordynatora rodzinnej pieczy zastępczej – dokumentacja, plany pracy, oceny okresowe w świetle ustawy o rodzinnej pieczy zastępczej,
- Opracowanie i realizacja indywidualnych planów usług społecznych,

- Ochrona osób doznających przemocy. Oddziaływanie na osoby stosujące przemoc,
- Nowe kryteria dochodowe w pomocy społecznej od 1 stycznia 2022 oraz nowy wywiad środowiskowy,
- Audytor wewnętrzny/Pełnomocnik Zarządzania Bezpieczeństwem Informacji wg PN ISO/EC 27001:2017,
- Zjawisko przemocy w dobie pandemii Covid-19,
- Wynagrodzenie pracowników i zleceniobiorców w 2022 r.,
- Realizacja przepisów w zakresie przeciwdziałania przemocy w rodzinie z uwzględnieniem propozycji zapisów w ustawie o przeciwdziałaniu przemocy.

Łącznie z różnych form szkoleń skorzystało 42 pracowników, z tego niektórzy kilkakrotnie.

Zgodnie z przepisami terminowo organizowane są szkolenia okresowe pracowników z zakresu bezpieczeństwa i higieny pracy.

3. Warunki pracy, wyposażenie.

Główna siedziba MOPS mieści się przy ul. Leszczyńskiego 3 w budynku wolnostojącym trzykondygnacyjnym z zagospodarowaną suteroną i strychem o łącznej powierzchni 1.066 m², w tym 534 m² powierzchni biurowej. Budynek ten jest w trwałym zarządzie MOPS.

Budynek znajduje się w dobrym stanie technicznym i w znacznym stopniu przystosowany jest do potrzeb osób niepełnosprawnych. Na terenie nieruchomości znajduje się parking samochodowy dla pracowników i klientów, w tym także stanowisko postojowe dla osób niepełnosprawnych.

W siedzibie przy ul. Leszczyńskiego 3 oraz w budynku przy ul. Dworskiego 98 wykonywane są bieżące remonty w celu utrzymania obiektów w dobrej kondycji technicznej.

W niedalekim sąsiedztwie przy ul. Dworskiego 98 w budynku Centrum Kształcenia Zawodowego i Ustawicznego Nr 1 na zasadzie użyczenia MOPS zajmuje dwie kondygnacje (wysoki parter oraz piętro). W pomieszczeniach na parterze mieści się Dział Świadczeń Rodzinnych, Alimentacyjnych i Wychowawczych oraz stanowiska związane z obsługą osób niepełnosprawnych (PFRON), zaś na piętrze Dział Dodatków Mieszkaniowych z sekcją ds. dodatku energetycznego oraz stypendiów i zasiłków szkolnych, Dział Wspierania Rodziny i Pieczy Zastępczej wraz z Ośrodkiem Wsparcia Socjalnego. Łącznie zajmujemy tam 20 pomieszczeń biurowych oraz kilka gospodarczych.

Budynek wyposażony jest w dźwig dla osób niepełnosprawnych, a stan techniczny użytkowanych pomieszczeń jest zadowalający.

Budynki przy ul. Leszczyńskiego 3 oraz Dworskiego 98, są zabezpieczane elektronicznym systemem antywłamaniowym oraz monitoringiem.

W miarę posiadanych środków finansowych dokonywano systematycznej wymiany zużytych mebli i sprzętu biurowego.

III. Budżet MOPS

W 2021 r. realizując powierzone zadania wydano kwotę **108 132 326,27 zł** stanowiącą 99,7 % planowanego budżetu. Na podstawie decyzji administracyjnych MOPS - finansowanie usług opiekuńczych i specjalistycznych usług opiekuńczych dla osób z zaburzeniami psychicznymi jest dokonywane bezpośrednio z budżetu Urzędu Miejskiego do jednostek je realizujących tj. PCK oraz PKPS.

Tabela Nr 1. Wykonanie planu budżetu według rozdziałów w 2021 r.

Lp.	Tytuł	Plan w złotych	Wykonanie w złotych	Wykonanie w procentach
1	Rozdział 70095 Gospodarka mieszkaniowa	26 095,37	1 275,69	4,9
2	Rozdział 85195 Pozostała działalność	18 166,40	18 104,54	99,7
3	Rozdział 85202 Domy pomocy społecznej	5 771 800,00	5 762 031,68	99,8
4	Rozdział 85205 Przeciwdziałanie przemocy w rodzinie	2 500,00	2 029,00	81,2
5	Rozdział 85213 Składki na ubezpiecz. zdrowotne	231 687,00	227 782,07	98,3
6	Rozdział 85214 Zasiłki i pomoc w naturze oraz składki na ubezpiecz. społeczne	2 096 609,00	2 066 118,28	98,5
7	Rozdział 85215 Dodatki mieszkaniowe	2 636 990,00	2 618 184,70	99,3
9	Rozdział 85216 Zasiłki stałe	2 308 688,00	2 299 863,30	99,6
10	Rozdział 85219 Ośrodki pomocy społecznej	5 754 762,08	5 636 336,60	97,9
11	Rozdział 85220 Poradnictwo, mieszkania chronione i interwokaliczny	26 400,00	23 189,51	87,8
12	Rozdział 85228 Usługi opiekuńcze oraz usługi specjalistyczne	Budżet SPO	Budżet SPO	-
13	Rozdział 85230 Pomoc państwa w zakresie dożywiania	2 555 000,00	2 548 683,27	99,8
14	Rozdział 85295 Pozostała działalność	75 879,00	69 152,30	91,1
15	Rozdział 85321 ZON	882 965,00	881 251,91	99,8
16	Rozdział 85415 Pomoc materialna dla uczniów – stypendia socjalne	223 573,00	201 259,47	90,0
17	Rozdział 85501 Świadczenie wychowawcze	52 424 758,00	52 418 307,99	100,0

Lp.	Tytuł	Plan w złotych	Wykonanie w złotych	Wykonanie w procentach
18	Rozdział 85502 Świadczenia rodzinne, świadczenie z funduszu alimentacyjnego oraz składki na ubezpieczenia emerytalne i rentowe z ubezpieczenia społecznego	30 222 854,00	30 173 233,96	99,8
19	Rozdział 85503 Karta Dużej Rodziny	2 680,00	2 475,99	92,4
20	Rozdział 85504 Asystent rodziny	266 524,00	257 348,70	96,6
21	Rozdział 85508 Rodziny zastępcze	1 875 859,00	1 856 049,03	98,9
22	Rozdział 85510 Placówki opiekuńczo-wychowawcze	449 716,00	445 959,89	99,2
23	Rozdział 85513 Składki na ubezp. zdrowotne	623 691,00	623 688,39	100,0
	Ogółem	108 477 196,85	108 132 326,27	99,7

Tabela Nr 2. Wykonanie budżetu MOPS w Przemysłu za rok 2021 – Układ wykonawczy 2022.

Lp.	Tytuł	Wykonanie 2021	Układ wykonawczy budżetu 2022	Plan po zmianach 2022
1	Rozdział 70095 Gospodarka mieszkaniowa	1 275,69	0,00	0,00
2	Rozdział 85195 Pozostała działalność - zadania zlecone	18 104,54	0,00	0,00
3	Rozdział 85202 Domy pomocy społecznej - zadania własne	5 762 031,68	6 295 000,00	6 295 000,00
4	Rozdział 85205 Zadania w zakresie przeciwdziałania przemocy w rodzinie - zadania własne	2 029,00	2 000,00	2 000,00
5	Rozdział 85213 Składki na ubezpieczenie zdrowotne - dotacja na zad. własne	227 782,07	257 300,00	239 000,00
6	Rozdział 85214 Zasiłki i pomoc w naturze w tym: zadania własne: -zas. cel., okres., bil. kred. -okresowe - dotacja na zad. własne	2 066 118,28 205 172,95 1 860 945,33	2 437 000,00 215 000,00 2 222 000,00	2 212 100,00 215 000,00 1 997 100,00

7	Rozdział 85215 Dodatki mieszkaniowe w tym: - zadania własne - zadania zlecone	2 618 184,70 2 594 437,33 23 747,37	2 650 000,00 2 650 000,00 0,00	2 658 160,00 2 650 000,00 8 160,00
8	Rozdział 85216 Zasiłki stałe - dotacja na zad. własne	2 299 863,30	2 307 000,00	2 197 200,00
9	Rozdział 85219 Ośrodki pomocy społ. w tym: - zadania własne - dotacja na zad. własne - zadania zlecenie	5 636 336,60 4 727 169,83 826 528,44 82 638,33	5 862 836,00 5 221 686,00 612 450,00 28 700,00	5 907 077,00 5 221 686,00 607 960,00 77 431,00
10	Rozdział 85220 Poradnictwo, mieszkania chronione i OWS - zadania własne	23 189,51	25 000,00	25 000,00
11	Rozdział 85228 Usługi opiekuńcze i specjalistyczne usługi opiekuńcze	Budżet SPO	Budżet SPO	Budżet SPO
12	Rozdział 85230 Pomoc w zakresie dożywiania w tym: - zadania własne - dotacja na zad. własne	2 548 683,27 588 683,27 1 960 000,00	605 000,00 605 000,00 0,00	2 026 600,00 605 000,00 1 421 600,00
13	Rozdział 85295 Pozostała działalność w tym zadania własne: - prace społecznie-użyteczne - Program „Wspieraj Seniora” - odpłatność za schronisko dla bezdomnych zadanie zleczone: - wypłata dodatków osłonowych	69 152,30 63 716,76 5 435,54 0,00 0,00	100 000,00 100 000,00 0,00 0,00 0,00	1 191 400,00 80 000,00 0,00 20 000,00 1 091 400,00
14	Rozdział 85321 ZON - zadania zlecone	881 251,91	920 788,00	920 788,00
15	Rozdział 85415 – pomoc materialna dla uczniów, inne formy pomocy dla uczniów w tym: zadania własne dotacja na zad. własne	201 259,47 40 251,90 161 007,57	39 000,00 39 000,00 0,00	111 000,00 39 000,00 72 000,00

16	Rozdział 85501 Świadczenie wychowawcze - zadania zlecone	52 418 307,99	21 069 500,00	21 309 900,00
17	Rozdział 85502 Świadczenia rodzinne w tym: - zadania własne - zadania zlecone	30 173 233,96 88 137,12 30 085 096,84	33 491 800,00 100 000,00 33 391 800,00	30 131 100,00 100 000,00 30 031 100,00
18	Rozdział 85503 Karta Dużej Rodziny - zadania zlecone	2 475,99	0,00	1 300,00
19	Rozdział 85504 Asystent rodziny w tym: - zadania własne - zadania zlecone	257 348,70 231 685,26 25 663,44	255 815,00 255 815,00 0,00	255 815,00 255 815,00 0,00
20	Rozdział 85508 Rodziny zastępcze w tym: - zadania własne - zadania zlecone	1 856 049,03 1 502 044,97 354 004,06	1 801 152,00 1 644 552,00 156 600,00	1 776 352,00 1 644 552,00 131 800,00
21	Rozdział 85510 Placówki opiekuńczo- wychowawcze - zadania własne - zadania zlecone	445 959,89 3 438,42 442 521,47	276 700,00 115 000,00 161 700,00	224 200,00 115 000,00 109 200,00
22	Rozdział 85513 Składki na ubezpieczenie zdrowotne - zadania zlecone	623 688,39	619 000,00	578 900,00
	Ogółem	108 132 326,27	79 014 891,00	78 062 892,00

Tabela Nr 3. Wykonanie planu budżetu według rozdziałów w latach 2018 – 2021.

Lp.	Tytuł	2018	2019	2020	2021	układ wykonawczy 2022
1	Rozdział 70095 Gospodarka mieszkaniowa	0	0	0	1 276	0
2	Rozdział 85195 Pozostała działalność	9 096	10 679	1 989	18 104	0
3	Rozdział 85202 Domy pomocy społecznej	5 080 290	5 716 587	5 552 274	5 762 032	6 295 000
4	Rozdział 85205 Zadania w zakresie przeciwdziałania przemocy w rodzinie	1 672	770	1 211	2 029	2 000

5	Rozdział 85213 Składki na ubezpieczenie zdrowotne	592 913	251 470	241 620	227 782	257 300
6	Rozdział 85214 Zasiłki i pomoc w naturze oraz składki na ubezpieczenie społeczne	2 269 243	1 991 504	2 149 573	2 066 118	2 437 000
7	Rozdział 85215 Dodatki mieszkaniowe	3 435 615	2 910 144	2 488 657	2 618 185	2 650 000
8	Rozdział 85216 Zasiłki stałe	2 219 461	2 420 207	2 350 173	2 299 863	2 307 000
9	Rozdział 85219 Ośrodki pomocy społecznej	5 574 562	5 357 054	5 656 262	5 636 337	5 862 836
10	Rozdział 85220 Poradnictwo, mieszkania chronione i OWS	23 597	25 708	17 475	23 190,00	25 000
11	Rozdział 85228 Usługi opiekuńcze i specjalistyczne	SPO 1 516 812	SPO 1 552 847	SPO 1 756 708	SPO 1 773 989	SPO 2 247 642
12	Rozdział 85230 Pomoc w zakresie dożywiania	2 481 467	2 244 186	2 487 546	2 548 683	605 000
13	Rozdział 85231 Pomoc dla cudzoziemców	12 015	0	0	0	0
14	Rozdział 85295 Pozostała działalność prace społecznie użyteczne oraz projekty UE	452 708	399 965	190 343	69 152	100 000
15	Rozdział 85321 ZON	674 177	736 451	738 798	881 252	920 788
16	Rozdział 85322 Fundusz Pracy	33 564,00	0	0	0	0
17	Rozdział 85415 Pomoc materialna dla uczniów, inne formy pomocy dla uczniów	397 410	277 508	210 633	201 259	39 000
18	Rozdział 85501 Świadczenie wychowawczy	32 705 532	42 572 093	53 661 874	52 418 308	21 069 500

19	Rozdział 85502 Świadczenia rodzinne	25 950 782	27 282 207	28 532 054	30 173 234	33 491 800
20	Rozdział 85503 Karta Dużej Rodziny	1 834	5 842	1 763	2 476	0
21	Rozdział 85504 Asystent rodziny	2 135 703	2 195 979	2 085 635	257 349	255 815
22	Rozdział 85508 Rodziny zastępcze	2 265 059	2 209 390	1 961 425	1 856 049	1 801 152
23	Rozdział 85510 Placówki opiekuńczo-wychowawcze	186 047	227 815	396 738	445 960	276 700
24	Rozdział 85513 Składki na ubezpieczenie zdrowotne	0	414 804	513 280	623 688	619 000
	Ogółem	88 019 559	98 803 210	110 996 031	109 906 315	81 262 533

Informacja o wniesionych przez klientów MOPS w Przemysłu odwołaniach od decyzji administracyjnych do Samorządowego Kolegium Odwoławczego w Przemysłu w latach 2018-2021.

Tabela Nr 4. Decyzje administracyjne z zakresu pomocy społecznej wydane w latach 2018 - 2021.

Wyszczególnienie	2018	2019	2020	2021
Ilość decyzji ogółem	8 407	8 422	7 907	7 829
w tym odwołań	46	40	20	25
Decyzje uchylone do ponownego rozpatrzenia	24	12	12	7
Decyzje utrzymane w mocy	21	24	7	8
Inne rozstrzygnięcie	1	4	1	4
Brak rozstrzygnięcia	0	0	0	6

Tabela Nr 4a. Decyzje administracyjne z zakresu świadczeń rodzinnych oraz funduszu alimentacyjnego wydane w latach 2018– 2021.

Wyszczególnienie	Ze świadczeń rodzinnych				Fundusz alimentacyjny			
	2018	2019	2020	2021	2018	2019	2020	2021
Ilość decyzji ogółem	7 600	4 648	4 720	5 005	686	569	467	515
w tym odwołań	14	26	35	152	10	10	6	5
Decyzje uchylone do ponownego rozpatrzenia	5	6	22	57	1	7	0	2
Decyzje utrzymane w mocy	8	17	13	21	9	3	6	1
Inne rozstrzygnięcie	1	3	0	56	0	0	0	2
Brak rozstrzygnięcia	0	0	0	18	0	0	0	0

Tabela Nr 4b. Decyzje administracyjne z zakresu świadczeń wychowawczych w latach 2018-2021.

Wyszczególnienie	2018	2019	2020	2021
Ilość decyzji ogółem	4 648	1 017	298	616
w tym odwołań	14	10	4	10
Decyzje uchylone do ponownego rozpatrzenia	7	4	1	0
Decyzje utrzymane w mocy	7	4	3	7
Inne rozstrzygnięcia	0	2	0	0
Brak rozstrzygnięcia	0	0	0	3

IV. Pomoc Środowiskowa

A. Zadania zlecone z zakresu administracji rządowej realizowane przez gminę.

Tabela Nr 5. Realizacja zadań według form pomocy w 2021 r.

Lp.	Formy pomocy	Liczba osób którym decyzją przyznano świadczenie	Liczba osób w rodzinie	Kwota świadczenia w złotych	% stosunku do 2020
1.	Specjalistyczne usługi opiekuńcze w miejscu zamieszkania dla osób z zaburzeniami psychicznymi	57	150	480 748,50	111,62

Organizowanie i świadczenie specjalistycznych usług opiekuńczych w miejscu zamieszkania dla osób z zaburzeniami psychicznymi.

Specjalistyczne usługi dla osób z zaburzeniami psychicznymi są szczególnym rodzajem usług specjalistycznych. Pomoc udzielana jest tu wyróżnionej grupie osób. Zasady jej przyznawania i odpłatności określa rozporządzenie Ministra Polityki Społecznej, a nie tak jak w przypadku pozostałych usług opiekuńczych, regulacje gminne. Ustawa o ochronie zdrowia psychicznego określa, że ośrodki pomocy społecznej, w porozumieniu z poradniami zdrowia psychicznego czy innymi specjalistycznymi placówkami terapeutycznymi, organizują oparcie społeczne dla osób, które z powodu choroby psychicznej lub upośledzenia umysłowego mają poważne trudności w życiu codziennym, zwłaszcza w relacjach z otoczeniem, w zakresie edukacji, zatrudnienia oraz w sprawach bytowych.

Specjalistyczne usługi opiekuńcze realizowane były w środowiskach domowych 58 osobom: 24 osoby dorosłe i 34 dzieci. W wyniku ogłoszonego w 2020 r. otwartego konkursu ofert na realizację tego zadania, w styczniu 2021 r. podpisano umowę zlecającą realizację tych usług Zarządowi Okręgowemu Polskiego Komitetu Pomocy Społecznej w Przemyślu do 31 grudnia 2025 roku. Od 2017 koszt 1 godziny usług specjalistycznych dla osób z zaburzeniami psychicznymi wyniósł 23,90 zł.

Tabela Nr 6. Realizacja usług specjalistycznych dla osób z zaburzeniami psychicznymi w latach 2018-2021.

Lata	Ilość godzin wykonana	Ilość osób objętych pomocą
2018	18 236	44
2019	16 861	37
2020	18 021	43
2021	20 115	58

B. Zadania własne gminy o charakterze obowiązkowym.

Tabela Nr 7. Realizacja zadań według form pomocy - 2021 r.

Lp.	Formy pomocy	Liczba osób, którym przyznano świadczenie	Liczba osób w rodzinie	Kwota świadczeń w złotych	Procentowy wskaźnik wzrostu do 2020 roku
1	Zasilki stałe w tym:	422	534	2 299 863	97,86
	Środki własne			0	
	Środki z dotacji			2 299 863	
2	Zasilki okres. w tym:	743	1 937	1 862 855	97,79
	Środki własne			1 910	69,28
	Środki z dotacji			1 860 945	97,83
3	Posiłek w tym*	710	1 718	293 952	114,03
	Dzieci	672	1 683	230 985	128,33
4	Usługi opiekuńcze**	231	262	1 004 770	93,66
5	Zasilek celowy zdarzenie losowe	0	0	0	0,00
6	Sprawienie pogrzebu	13	15	28 626	125,55
7	Zasilek celowy, celowy specjalny, celowy zwrotny***	1 344	3 310	2 423 982	99,01
8	Poradnictwo specjalistyczne	60	155	X	112,32
	Interwencja kryzysowa	1	2	X	10,53
	Praca socjalna	1 884	4 134	X	96,63

* dane zawierają dożywianie w przedszkolach, szkołach, obiady dowożone,

** kwota nie uwzględniana w budżecie MOPS, pomniejszona o odpłatność –288 470 zł,

***dane zawierają pomoc formie zasiłków celowych na żywność z programu dożywiania.

1. Zasilek stały.

Zasilek stały przysługuje pełnoletniej osobie samotnie gospodarującej lub osobie w rodzinie, całkowicie niezdolnej do pracy z powodu wieku lub niepełnosprawności, jeśli jej dochód, jak również dochód na osobę w rodzinie jest niższy od kryterium dochodowego. Osobie otrzymującej zasilek stały

opłaca się składki na ubezpieczenie zdrowotne, jeżeli nie posiada do nich prawa z innych systemów. Kwota zasiłku od X 2018 r. nie może być wyższa niż 645 zł i nie niższa niż 30 zł, co stanowi różnicę pomiędzy kryterium dochodowym, a posiadanym dochodem.

Tabela Nr 8. Realizacja zasiłków stałych w latach 2018 – 2021.

Lp.	Lata	Liczba osób objętych pomocą	Wydatkowana kwota
1	2018	458	2 219 461
2	2019	458	2 420 207
3	2020	432	2 350 173
4	2021	422	2 299 863

2. Zasiłek okresowy.

Zasiłek okresowy przysługuje w szczególności ze względu na długotrwałą chorobę, niepełnosprawność, bezrobocie, możliwość utrzymania lub nabycia uprawnień do świadczeń z innych systemów zabezpieczenia społecznego.

Kwota zasiłku okresowego stanowi różnicę między kryterium dochodowym, a posiadanym dochodem, z tym że zasiłek nie może być niższy od 50 % tej różnicy, jednak nie mniej niż 20,00 zł. Gmina Miejska Przemyśl w 2021 r. otrzymała dotację celową na realizację tego zadania z budżetu państwa, a uzupełnienie zasiłku nastąpiło ze środków własnych gminy.

Tabela Nr 9. Realizacja zasiłków okresowych w latach 2017-2020.

Wyszczególnienie	2018	2019	2020	2021
Wydatkowana kwota	2 004 886	1 813 887	1 905 037	1 862 855
Wzrost do roku poprzedniego	81,19 %	90,47 %	105,03%	97,79%
Liczba rodzin	822	840	705	732

3. Wieloletni program „Posiłek w szkole i w domu”.

2021 rok był trzecim rokiem obowiązywania wieloletniego programu „Posiłek w szkole i w domu” na lata 2019 - 2023 ustanowionego Uchwałą Nr 140 Rady Ministrów z dnia 15 października 2018 r.

W ubiegłym roku na realizację tego programu wydatkowano kwotę 2 458 278 zł, w tym środki z budżetu gminy 498 278 zł. Dożywianie jest realizowane głównie w formie świadczenia pieniężnego na zakup żywności, gorącego posiłku w przedszkolach, żłobkach, świetlicach szkolnych, środowiskowych, bursach szkolnych i internatach, kuchniach prowadzonych przez organizacje pozarządowe itp.

Tabela Nr 10. Realizacja programu "Posiłek w szkole i w domu" w 2021 roku.

Wyszczególnienie	Dzieci 0-7	Uczniowie do czasu ukończenia szkoły ponad gimnazjalnej	Pozostałe osoby otrzymujące pomoc na podst. art. 7 ustawy o pomocy społecznej	Razem 2021 r.	% w stosunku do 2020 r.
Liczba osób objęta programem	595	862	2 017	3 408	96,57

Koszt programu w złotych	X	X	X	2 458 278	102,38
w tym budżet gminy	X	X	X	498 278	103,58
Liczba posiłków	24 868	19 650	2 223	46 741	109,96

Z tabeli Nr 10 wynika, że liczba osób objętych Programem „Posiłek w szkole i w domu” jest niższa niż w roku poprzednim. Wzrosła natomiast kwota środków przeznaczonych na dożywianie o 57 077,00 zł.

Pomoc doraźna lub okresowa w postaci gorącego posiłku dziennie przysługuje osobie, która własnym staraniem nie może go sobie zapewnić. W 2021 roku dożywianiem objęto – 672 dzieci w wieku od 0 do ukończenia szkoły różnego typu. Dożywianie dzieci było prowadzone w systemie zbiorowym w żłobkach, przedszkolach, szkołach różnego typu, bursach, internatach szkolnych i poprzez organizacje pozarządowe. Niestety w związku z epidemią koronawirusa i okresowym zamknięciem szkół oraz przedszkoli znacząco spadła realizacja posiłków w 2021 roku.

Pomoc w formie dożywiania przyznawano w 2021 roku bezpłatnie, jeżeli dochód nie przekraczał 150 % kryterium dochodowego, czyli dla osoby samotnie gospodarującej 1 051,50 zł netto, natomiast na osobę w rodzinie – 792,00 zł netto. Przy dochodzie rodziny wyższym stosowano częściową odpłatność na podstawie Uchwały Nr 41/2018 Rady Miejskiej w Przemyślu z dnia 11 stycznia 2019 r. w sprawie podwyższenia kryterium dochodowego uprawniającego do przyznania nieodpłatnie pomocy w ramach wieloletniego rządowego programu „Posiłek w szkole i w domu” na lata 2019-2023 oraz określenia zasad zwrotu poniesionych na ten cel wydatków i określenia warunków odpłatności za udzieloną pomoc. W tej sprawie wszystkie wnioski o przyznanie pomocy w formie posiłku dla dzieci i młodzieży zostały rozpatrzone pozytywnie.

W ramach posiłków (poza dożywianiem dzieci w szkołach) kontynuowane jest dowożenie pełnych obiadów do miejsca zamieszkania dla 32 osób w 2021 r.

Tabela Nr 11. Realizacja programu „Posiłek w szkole i w domu” latach 2019 - 2021.

Lata	Liczba osób objętych pomocą	Kwota dotacji (bez środków na doposażenie i dowóz posiłków)	Udział własny gminy	Ogółem środki na dożywianie
2019	3 921	1 676 500	481 736	2 158 236
2020	3 529	1 920 000	481 070	2 401 070
2021	3 408	1 960 000	498 278	2 458 278

4. Usługi opiekuńcze.

Osobie samotnej, która z powodu wieku, choroby lub innych przyczyn wymaga pomocy innych osób, a jest jej pozbawiona, przysługuje pomoc w formie usług opiekuńczych świadczonych w miejscu zamieszkania. Zakres usług musi być dostosowany do indywidualnych potrzeb osoby, obejmuje pomoc w zaspokajaniu codziennych potrzeb życiowych, opiekę higieniczną, zaleconą przez lekarza pielęgnację oraz w miarę możliwości zapewnienie kontaktów z otoczeniem. Od 2011 roku Prezydent Miasta powierzył realizację tego zadania w drodze otwartych konkursów ofert organizacjom pozarządowym: Polskiemu Komitetowi Pomocy Społecznej oraz Polskiemu Czerwonemu Krzyżowi. Pomoc przyznawana jest nieodpłatnie osobom samotnym posiadającym dochód do 1 051,50 zł netto, zaś osobom w rodzinie 792,00 zł netto. Osoby o wyższym dochodzie ponoszą częściową odpłatność za usługi na podstawie Uchwały Nr 268/2008 Rady Miejskiej w Przemyślu z dnia 27 listopada 2008 r. w sprawie zasad zwrotu wydatków na usługi opiekuńcze, pomoc w naturze lub pieniężną przyznaną pod warunkiem zwrotu oraz pomoc na ekonomiczne

usamodzielnienie oraz uchwały Nr 102/2012 Rady Miejskiej w Przemyśle z dnia 26 kwietnia 2012 r. zmieniającej ww. cyt. uchwałę, która określiła szczegółowe warunki przyznawania i odpłatności za świadczone usługi na terenie miasta. Ustalenie zakresu usług oraz odpłatności za ich świadczenie w formie decyzji administracyjnej jest zadaniem MOPS.

W trakcie roku pracownicy socjalni wizytują środowiska osób, którym świadczone są usługi opiekuńcze zwracając uwagę na zgodność zakresu usług z potrzebami i wydaną decyzją szczególnie w okresie jesienno-zimowym.

5. Zasiłek celowy.

W celu zaspokojenia niezbędnej potrzeby bytowej może być przyznany zasiłek celowy. Może on być przyznany w szczególności na pokrycie części lub całości kosztów zakupu żywności, leków i leczenia, opału, odzieży, niezbędnych przedmiotów użytku domowego, drobnych remontów i napraw sprzętu użytku domowego, a także kosztów pogrzebu.

Tabela Nr 12. Realizacja zasiłków celowych w latach 2018– 2021.

Lata	Kwota świadczenia w złotych	Liczba osób którym przyznano pomoc	Liczba świadczeń	Średnia wysokość zasiłku w złotych
2018	138 431	868	832	166
2019	85 146	589	501	170
2020	165 642	706	722	229
2021	170 837	599	617	277

6. Pomoc rzeczowa.

Pomoc w formie rzeczowej realizowana jest po uzyskaniu darów od indywidualnych darczyńców przekazywanych do MOPS, organizacji pozarządowych, z Unijnego Programu Operacyjnego Pomoc Żywnościowa 2014-2020.

Celem Programu Operacyjnego Pomoc Żywnościowa 2014 – 2020 jest dotarcie z pomocą żywnościową do grup osób najbardziej potrzebujących. Głównym celem programu jest udzielenie wsparcia osobom potrzebującym poprzez cykliczne przekazywanie paczek żywnościowych oraz umożliwienie udziału w warsztatach kulinarno – żywieniowych oraz edukacyjnych dotyczących wzmocnienia samodzielności i kompetencji w zakresie prowadzenia gospodarstwa domowego. Od stycznia 2021 roku trwała realizacja Podprogramu 2020, w ramach którego osoby najbardziej potrzebujące w całej Polsce mogły skorzystać ze wsparcia w postaci żywności, jak również z możliwości uczestniczenia w różnych działaniach wspierających, edukacyjnych i włączających. Program Operacyjny Pomoc Żywnościowa 2014 – 2020 jest współfinansowany z Europejskiego Funduszu Pomocy Najbardziej Potrzebującym.

Na terenie Przemyśla dystrybucją żywności dla mieszkańców Przemyśla w ramach Programu zajmuje się Polski Komitet Pomocy Społecznej oraz CARITAS Archidiecezji Przemyskiej – natomiast Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Przemyśle kwalifikuje osoby i rodziny, do tej formy pomocy zgodnie z kryteriami zawartymi w art. 5 oraz art. 7 ustawy o pomocy społecznej. Do końca 2021 roku osoby, które otrzymały skierowanie z Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej w ramach Podprogramu 2020, mogły skorzystać ze wsparcia w postaci żywności, która cyklicznie była dystrybuowana w formie paczek żywnościowych. Od stycznia 2021 r. do grudnia 2021 r. Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Przemyśle wydał skierowania 1 510 rodzinom, w których zamieszkiwało 3 892 osoby. Prócz wsparcia żywnościowego, Polski

Komitet Pomocy Społecznej w Przemyślu oraz Caritas Archidiecezji Przemyskiej realizował cykliczne działania współfinansowane ze środków Unii Europejskiej w ramach Europejskiego Funduszu Pomocy Najbardziej Potrzebującym w formie:

- warsztatów dietetycznych i dotyczących zdrowego żywienia,
- warsztatów edukacji ekonomicznej (nauka tworzenia, realizacji i kontroli realizacji budżetu domowego, ekonomicznego prowadzenia gospodarstwa domowego, z uwzględnieniem wszystkich finansowych i rzeczowych dochodów rodziny, w tym darów żywnościowych).

Wsparcie działaniami towarzyszącymi, pozwoli na zwiększenie wymiaru pomocy żywnościowej, która realizowana jest w ramach Programu.

Tabela Nr 13. Powody przyznawania pomocy społecznej w 2018 -2021 r.

Lp.	Rodzaj sytuacji życiowej	Liczba rodzin w 2018 r	Liczba osób w rodzinie	Liczba rodzin w 2019 r	Liczba osób w rodzinie	Liczba rodzin w 2020 r	Liczba osób w rodzinie	Liczba rodzin w 2021 r	Liczba osób w rodzinie
1.	Ubóstwo	1 074	2 672	850	1 914	787	1 671	711	1 497
2.	Sieroctwo	1	7	4	14	4	16	2	10
3.	Bezdomność	44	46	44	44	38	38	34	34
4.	Ochrona macierzyństwa	218	996	250	1 117	253	1 134	223	1 022
5.	Bezrobocie	1 261	3 598	1 149	3 248	1 063	2 982	1 021	2 837
6.	Niepelnosprawność	668	1 344	698	1 368	689	1 339	644	1 195
7.	Długotrwała choroba	746	1 513	752	1 468	695	1 311	657	1 165
8.	Bezradność socjalna i ekonomiczna w tym :	207	598	228	663	213	613	192	563
	-rodziny niepełne	129	372	148	438	138	391	126	363
	-rodziny wielodzietne	17	96	20	117	22	128	21	120
9.	Alkoholizm	92	167	79	148	74	132	65	110
10.	Narkomania	3	3	5	5	7	10	5	5
11.	Trudności po zwolnieniu z zakładu karnego	13	25	5	11	9	15	10	21

Należy nadmienić, iż podstawową przyczyną ubiegania się o pomoc społeczną jest bezrobocie. W grudniu 2021 roku stopa bezrobocia była niższa niż stopa bezrobocia w analogicznym okresie 2020 roku i wynosiła 10,8 % .

Tabela Nr 14. Typy rodzin objętych pomocą finansową - zadania gminy łącznie z pracą socjalną w latach 2018-2021.

Lp.	Wyszczególnienie	Liczba rodzin w 2018 roku	Liczba osób w rodzinie	Liczba rodzin w 2019 roku	Liczba osób w rodzinie	Liczba rodzin w 2020 roku	Liczba osób w rodzinie	Liczba rodzin w 2021 roku	Liczba osób w rodzinie
1.	Rodziny ogółem	2 500	6 291	2 493	6 083	2 074	5 028	1 964	4 680
	w tym :								
	- rodziny objęte tylko pracą socjalną	442	1 216	504	1 247	147	433	144	398
	w tym o liczbie osób :								
	1	957	957	1 044	1 044	880	880	853	853
	2	477	954	446	892	372	744	374	748
	3	398	1 194	357	1 071	283	849	253	759
	4	377	1 508	353	1 412	306	1 224	255	1 020
	5	168	840	173	865	127	635	133	665
	6 i więcej	123	838	120	799	106	696	96	635
2.	Rodziny z dziećmi	999	3 997	979	3 905	836	3 286	771	3 054
	w tym o liczbie dzieci :								
	1	400	1 207	366	1 060	317	904	288	819
	2	350	1 408	354	1 423	314	1 248	278	1 094
	3	171	848	167	820	138	683	129	636
	4	47	283	60	355	42	258	50	303
	5	18	133	22	159	14	104	15	112
	6	11	100	8	68	11	89	10	78
	7 i więcej	2	18	2	20	0	0	1	12
3.	Rodziny niepełne	311	356	319	1 032	283	883	258	827
4.	Rodziny emerytów w tym jednoosobowe	597	1 068	580	1 058	454	776	463	781
		316	316	326	326	277	277	286	286

7. Aktywizacja osób bezrobotnych korzystających z pomocy społecznej.

Organizacja prac społecznie użytecznych.

Prace społecznie użyteczne są instrumentem aktywizacji społeczno-zawodowej, które zostały wprowadzone ustawą z dnia 20 kwietnia 2004 r. o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy. Szczegółowy sposób i tryb organizowania prac społecznie użytecznych określa Rozporządzenie Ministra Gospodarki i Pracy z dnia 21 grudnia 2017 r. w sprawie organizowania prac społecznie użytecznych.

Prace społecznie użyteczne ukierunkowane są przede wszystkim na osoby długotrwale bezrobotne, które znajdują się w trudnej sytuacji materialnej. Program prac społecznie użytecznych jest jedną z form przeciwdziałania całkowitemu wykluczeniu z rynku pracy oraz łagodzenia negatywnych skutków bezrobocia. Skierowany jest do osób bezrobotnych bez prawa do zasiłku,

uczestniczących w kontrakcie socjalnym, indywidualnym programie usamodzielnienia, lokalnym programie pomocy społecznej lub indywidualnym programie zatrudnienia socjalnego, jeżeli podjęły uczestnictwo w tych formach w wyniku skierowania powiatowego urzędu pracy oraz korzystających ze świadczeń pomocy społecznej. Przy kierowaniu do prac społecznie użytecznych uwzględniany jest wiek osoby bezrobotnej, jej stan zdrowia i posiadane kwalifikacje. Osoby do prac społecznie użytecznych typują pracownicy socjalni Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej.

Bezrobotni wykonują głównie prace gospodarczo-porządkowe i remontowe w miejscu ich zamieszkania lub pobytu, w wymiarze czasu pracy wynoszącym 10 godzin na tydzień. Osoba bezrobotna może cały rok (i dłużej) wykonywać prace społecznie użyteczne, przy czym zachowuje status osoby bezrobotnej. Osoba wykonująca prace społecznie użyteczne jest objęta ubezpieczeniem zdrowotnym i wypadkowym, z tytułu posiadania statusu osoby bezrobotnej. Odmowa przyjęcia propozycji wykonywania prac społecznie użytecznych oznacza utratę statusu bezrobotnego, wstrzymanie opłacania składek na ubezpieczenie społeczne oraz pozbawienie, ograniczenie lub wstrzymanie świadczeń pomocy społecznej.

Prace społecznie użyteczne są organizowane w jednostkach organizacyjnych pomocy społecznej, w organizacjach pozarządowych statutowo zajmujących się pomocą charytatywną lub na rzecz społeczności lokalnej i w instytucjach działających na rzecz społeczności lokalnej. Pomiędzy podmiotami, w którym organizowane są prace społecznie użyteczne a uczestnikiem nie jest zawierana żadna umowa. Nie występuje stosunek pracy - jest to realizacja o charakterze zobowiązaniowym według prawa cywilnego.

Uchwała budżetowa określa kwotę realizacji zadania obejmującą 40% wynagrodzenia osób kierowanych do prac społecznie użytecznych. Powiatowy Urząd Pracy na wniosek MOPS dokonuje refundacji ze środków Funduszu Pracy z tytułu świadczeń pieniężnych wypłaconych osobom wykonującym prace społecznie użyteczne.

Do szczegółowych celów organizacji prac społecznie użytecznych należą m.in.:

- zapewnienie możliwości uzyskania minimalnych środków na zaspokojenie podstawowych potrzeb życiowych osób i rodzin z problemem bezrobocia, a w szczególności rodzin z dziećmi,
- łagodzenie społeczno-ekonomicznych skutków bezrobocia poprzez przeciwdziałanie pogłębianiu się poczucia bezradności u klientów pozostających bez pracy,
- aktywizacja klientów długotrwale bezrobotnych,
- przygotowanie klientów MOPS do wymagań stawianych przez pracodawców na obecnym rynku pracy (odpowiedzialność, uczciwość, dyspozycyjność, zaangażowanie).

W 2021 r. prace społecznie użyteczne wykonywało łącznie 50 osób.

Tabela Nr 15. Liczba organizacji oraz liczba osób pracujących w ramach prac społecznie użytecznych w latach 2018-2021.

Rok	Liczba organizacji	Liczba osób skierowanych do wykonywania prac społecznie użytecznych
2018	22	73
2019	22	50
2020	21	50
2021	19	50

Tabela Nr 16. Jednostki organizacyjne pomocy społecznej, organizacje pozarządowe, w których były organizowane prace społecznie użyteczne w 2021 r.

Instytucje, w których były świadczone prace społecznie użyteczne w 2021 roku	Liczba osób
Centrum Administracyjne do Obsługi Placówek Opiekuńczo-Wychowawczych, ul. Jasińskiego 1B	2
Centrum Kształcenia Zawodowego i Ustawicznego Nr 1, ul. Dworskiego 99	2
Dom Pomocy Społecznej im. Św. Brata Alberta, ul. Św. Brata Alberta 1	2
Miejski Dom Pomocy Społecznej, ul. Wysockiego 99	4
Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Przemyślu	6
Niepubliczne Przedszkole Zgromadzenia Sióstr Służebniczek NMP ul. Kapitulna 7	1
Oddział Rejonowy Polskiego Czerwonego Krzyża, ul. Glazera 9	2
Polski Komitet Pomocy Społecznej, ul. Wyb. Piłsudskiego 23	6
Polskie Stowarzyszenie na Rzecz Osób z Niepełnosprawnością Intelktualną Koło w Przemyślu	1
Przedszkole Miejskie Nr 20 w Przemyślu, ul. Słowackiego 104	2
Specjalny Ośrodek Szkolno-Wychowawczy Nr 1, ul. Kopernika 14	2
Szkoła Podstawowa Nr 1, ul. Sienkiewicza 3	3
Szkoła Podstawowa Nr 11, ul. Władycze 5	3
Szkoła Podstawowa Nr 14, ul. Borelowskiego	2
Szkoła Podstawowa Nr 15 ul. W.Pola 5	3
Szkoła Podstawowa Nr 16 z Oddziałami Integracyjnymi im. Orłat Lwowskich, ul. Grunwaldzka 81	2
Szkoła Podstawowa Nr 4, ul. Św.Jana 10	2
Szkoła Podstawowa Nr 5, ul. Konarskiego 7	2
Szkoła Podstawowa Nr 6, ul. Gen. Boruty-Spiechowicza 1	3
OGÓLEM	50

8. Asystent rodziny.

Asystent rodziny, na podstawie ustawy z dnia 9 czerwca 2011 r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej, realizowanej od 1 stycznia 2012 roku, prowadzi działania skierowane do rodzin przeżywających trudności w realizacji funkcji opiekuńczo-wychowawczej. Od 1 stycznia 2017 roku, z dniem wejścia w życie ustawy z dnia 4 listopada 2016 roku o wsparciu kobiet w ciąży i rodzin „Za życiem”, poszerzył się obszar działań asystenta rodziny poprzez przypisanie mu funkcji koordynatora kompleksowego wsparcia (poradnictwa) dla kobiet w ciąży i ich rodzin,

ze szczególnym uwzględnieniem kobiet w ciąży powikłanej, kobiet w sytuacji niepowodzeń położniczych oraz wsparcia rodzin dzieci, u których zdiagnozowano „ciężkie i nieodwracalne upośledzenie albo nieuleczalną chorobę zagrażającą ich życiu, która powstała w prenatalnym okresie rozwoju dziecka lub w czasie porodu”. Ponadto do działań asystenta należy współpraca z innymi służbami z różnych systemów, w tym z podmiotami udzielającymi świadczeń zdrowotnych, pracującymi na rzecz kobiety w ciąży i jej rodziny.

Tabela Nr 17. Liczba asystentów i rodzin współpracujących z asystentem w latach 2018-2021.

Rok	Liczba asystentów	Liczba rodzin	Liczba dzieci w rodzinach
2017	6	104	180
2018	6	98	198
2019	6	91	217
2020	5	91	216
2021	5	86	165

W 2021 roku asystenci:

- opracowywali plany pracy z rodzinami (opracowywanie i realizacja odbywała się we współpracy z jej członkami oraz w konsultacji z pracownikami socjalnymi),
- uczestniczyli w opracowywaniu planów pracy z rodzinami, których dzieci były umieszczone w pieczy zastępczej,
- udzielali pomocy oraz uczyli członków rodziny konstruktywnego i właściwego prowadzenia gospodarstwa domowego,
- udzielali pomocy i wsparcia w rozwiązywaniu problemów socjalnych oraz wychowawczych z dziećmi,
- prowadzili indywidualne konsultacje wychowawcze dla rodziców i dzieci,
- sporządzali opinie na wniosek Sądu o rodzinie i jej członkach,
- współpracowali z zespołem interdyscyplinarnym i grupami roboczymi, o których mowa w ustawie o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie,
- współpracowali z kuratorami rodzinnymi.

W rodzinach, gdzie była realizowana praca i udzielanie wsparcia, asystenci pomagali i towarzyszyli między innymi w:

- przygotowaniu i złożeniu pism urzędowych w określonych instytucjach,
- nawiązywaniu kontaktów z pracownikami innych instytucji społecznych, poradni specjalistycznych oraz organizacji pozarządowych,
- zwiększaniu motywacji klientów do podnoszenia kwalifikacji zawodowych, kontynuowania nauki czy poszukiwania pracy,
- zwiększeniu motywacji do podjęcia terapii uzależnień, terapii rodzinnej czy regularnego przyjmowania zalecanych leków,
- organizowaniu wsparcia materialnego,
- rozwiązywaniu codziennych trudności poprzez zwiększenie kompetencji w zakresie prowadzenia gospodarstwa domowego i załatwiania spraw urzędowych,
- poprawie relacji wewnątrzrodzinnych,
- podniesieniu umiejętności opiekuńczo-wychowawczych oraz budowaniu autorytetu rodziców,
- podniesieniu poziomu higieny członków rodziny oraz estetyki i wyglądu mieszkania,
- wzroście umiejętności gospodarowania budżetem domowym,
- odbudowaniu zdrowych postaw psychospołecznych.

Zatrudnienie asystentów rodziny nie jest konieczne w przypadku każdej rodziny, która przeżywa trudności. To pracownik socjalny ocenia sytuację rodziny i podejmuje decyzję, czy jej problemy wymagają zastosowania dodatkowego narzędzia pracy socjalnej, jakim jest indywidualna, intensywna praca rodziny z asystentem. Nie można, zatem wykluczyć, że dla części rodzin wystarczająca będzie pomoc materialna lub praca socjalna prowadzona przez pracownika socjalnego zgodnie z ustawą o pomocy społecznej.

V. Pomoc instytucjonalna.

1. Domy Pomocy Społecznej.

Osobie wymagającej całodobowej opieki z powodu wieku, choroby lub niepełnosprawności niemogącej samodzielnie funkcjonować w codziennym życiu, której nie można zapewnić niezbędnej pomocy w formie usług opiekuńczych, przysługuje prawo do umieszczenia w domu pomocy społecznej. Do zadań własnych gminy o charakterze obowiązkowym należy kierowanie do domu pomocy społecznej i ponoszenie odpłatności za mieszkańca gminy w tym domu, natomiast do zadań własnych powiatu należy prowadzenie i rozwój infrastruktury domów pomocy społecznej o zasięgu ponadgminnym oraz umieszczanie w nich skierowanych osób. Przepisy wskazują, że pobyt w domu pomocy społecznej winien być ostatecznością.

W pierwszej kolejności pracownicy socjalni aktywizują rodzinę zobowiązaną do opieki nad krewnym, organizują usługi opiekuńcze w miejscu zamieszkania lub wskazują możliwość korzystania z dziennych ośrodków wsparcia. Osoby wymagające wzmożonej opieki medycznej powinny być umieszczane w zakładach opiekuńczo-leczniczych. Zasadą jest, że osoby kieruje się do domu pomocy znajdującego się najbliżej dotychczasowego miejsca zamieszkania.

W dwóch domach pomocy społecznej znajdujących się na terenie miasta na dzień 31.12.2021 r. przebywało 280 mieszkańców, a więc o 31 osób mniej, niż statutowa liczba mieszkańców (311). Zaistniała sytuacja jest skutkiem maksymalnie zaostrożonych wymaganych kryteriów, celem przyznania osobie pomocy w formie skierowania do domu pomocy społecznej wynikających z braku potrzebnych na tę pomoc środków finansowych. Pozyskiwanie mieszkańców kierowanych z innych gmin jest również trudne, ponieważ gminom również brakuje środków. Długotrwale wolne miejsca pozostawały w Miejskim Domu Pomocy Społecznej dla osób niepełnosprawnych intelektualnie w Przemyślu. Zapotrzebowanie na tego typu profil jest zasadniczo mniejsze niż na pozostałe profile, gdzie osoby są umieszczone na liście oczekujących np. przewlekle somatycznie chorych i przewlekle psychicznie chorych.

W roku 2021 w Przemyślu działały:

* Miejski Dom Pomocy Społecznej z siedzibą w Przemyślu przy ul. Józefa Wysockiego 99 dla osób przewlekle psychicznie chorych, niepełnosprawnych intelektualnie, w podeszłym wieku i przewlekle somatycznie chorych - placówka publiczna 241 koedukacyjnych miejsc.

* Dom Pomocy Społecznej im. św. Brata Alberta dla niepełnosprawnych intelektualnie mężczyzn, ul. św. Brata Alberta 1 - placówka niepubliczna 70 miejsc męskich.

Tablica Nr 18. Domy Pomocy Społecznej w Przemyślu.

Wyszczególnienie	Miejski Dom Pomocy Społecznej z siedzibą w Przemyślu przy ul. Józefa Wysockiego 99 - dla osób przewlekle psychicznie chorych (141 osoby), - niepełnosprawnych intelektualnie (38 osób),	Dom Pomocy Społecznej im. Św. Brata Alberta dla mężczyzn niepełnosprawnych intelektualnie
-------------------------	--	--

		- w podeszłym wieku (54 osoby), - przewlekle somatycznie chorych (8 osób).			
	2018*	I-II	3 163,65 zł	I-II	3 134,00 zł
		III	3 416,60 zł	III	3 318,00 zł
	2019**	I-II	3 416,60 zł	I-II	3 318,00 zł
		III	3 565,43 zł	III	3 664,00 zł
	2020***	I-II	3 565,43 zł	I-II	3 664,00 zł
		III	3 780,31 zł	III	3 938,00 zł
	2021****	I-II	3 780,31 zł	I-II	3 938,00 zł
		III	4 071,73 zł	III	4 162,00 zł
Ilość mieszkańców na dzień 31.12.2021 r.		214		66	

*Zarządzenie Nr 46/2018 Prezydenta Miasta Przemysła z dnia 14.02.2018 r.

**Zarządzenie Nr 54/2019 Prezydenta Miasta Przemysła z dnia 14.02.2019 r.

***Zarządzenie Nr 60/2020 Prezydenta Miasta Przemysła z dnia 19.02.2020 r.

**** **Zarządzenie Nr 60/2021 Prezydenta Miasta Przemysła z dnia 25.02.2021 r.**

Pobyt w domu pomocy społecznej jest odpłatny do wysokości średniego miesięcznego kosztu utrzymania, jedynie osoby skierowane do 31.12.2003 r. są finansowane dotacją celową z budżetu państwa. Odpłatność w stosunku do osób skierowanych do domu pomocy społecznej po 1 stycznia 2004 r. ustala się następująco: mieszkaniec ponosi odpłatność do 70% swojego dochodu netto, następnie małżonek lub zstępni przed wstępnymi kwotę uzupełniającą do średniego miesięcznego kosztu w danym domu. Jeśli rodzina posiada niski dochód całą kwotę uzupełniającą ponosi gmina właściwa dla miejsca stałego zameldowania przed skierowaniem do domu pomocy społecznej.

W praktyce oprócz osoby kierowanej opłatę miesięczną wносиła średnio w 2021 r. Gmina Miejska Przemysł 2 745,13 zł (tj. 5 762.031,68 zł : 2 099 świadczeń = 2 745,13 zł) miesięcznie za każdą osobę. Dokonywane dopłaty mają charakter zmienny w stosunku do lat ubiegłych (tj. w 2019 r. 2 321,93 zł, w 2020 r. 2443,78 zł).

W 2021 r. skierowano 46 osób z Przemysła, zaś rzeczywiście umieszczono w domach pomocy społecznej 43 osoby.

W Miejskim Domu Pomocy Społecznej w Przemyslu łącznie umieszczono 38 osób, w tym z terenu miasta Przemysła 28 osób zgodnie z wymaganym profilem:

- dla osób w podeszłym wieku – 12 osoby,
- dla osób przewlekle somatycznie chorych – 4 osoby,
- dla osób niepełnosprawnych intelektualnie – 1 osoba,
- dla przewlekle psychicznie chorych – 11 osób.

W Domu Pomocy Społecznej im. św. Brata Alberta w Przemyslu przy ul. św. Brata Alberta 1 umieszczono 5 osób, w tym 1 z terenu Miasta Przemysła.

Do domu pomocy społecznej w innych powiatach zostało skierowanych z terenu Miasta Przemysła 14 osób.

Zgodnie z ustawą o pomocy społecznej Dyrektor MOPS zawiera umowy z osobami zobowiązanymi do ponoszenia kosztów utrzymania członka rodziny w DPS. W 2021 roku zawarto 13 umów i wydano 7 decyzji dotyczących zobowiązania do ponoszenia częściowych opłat za pobyt mieszkańca w DPS oraz 65 osób dokonywało należnych wpłat zgodnie z zawartymi umowami w latach 2004-2020. W 2021 r. przeprowadzono aktualizacje wywiadów alimentacyjnych u osób zwolnionych z partycypowania w kosztach pobytu świadczeniobiorców w domach pomocy społecznej.

W roku 2021 r. do tut. MOPS w Przemyslu wpłynęło 68 wniosków o umieszczenie w domu pomocy społecznej, z których w wyniku przeprowadzonego postępowania administracyjnego wydano 43 decyzje kierujące, spoza terenu Miasta Przemysła umieszczono 14 osób, wydano 0 decyzji

odmownych, w 1 przypadku postępowanie administracyjne zostało zawieszono, 0 umorzono, 4 wnioski zostały przekazane zgodnie z właściwością miejscową, 4 osoby zrezygnowało, 2 osoby zmarło i 1 osoba została przeniesiona do innych domów pomocy społecznej zgodnie z wymaganym profilem, 12 osób oczekuje na miejsce.

Tabela Nr 19. Struktura osób pochodzących z Przemyśla - mieszkańców domu pomocy społecznej w roku 2021 (stan na dzień 31.12.2021 r.) w zależności od sposobu finansowania pobytu.

Wyszczególnienie	Liczba mieszkańców ogółem	Liczba mieszkańców, których pobyt opłaca budżet państwa	Liczba mieszkańców, których pobyt opłaca gmina	W tym liczba mieszkańców, których pobyt w części dofinansowuje rodzina
Miejski Dom Pomocy Społecznej w Przemyśle z siedzibą przy ul. Józefa Wysockiego 99 dla osób przewlekle psychicznie chorych, niepełnosprawnych intelektualnie, w podeszłym wieku i przewlekle somatycznie chorych	214	57	157, w tym 87 - Gmina Miejska Przemyśl, 70- inne gminy	14 (zawarte 2005-2020r.) 9 zawartych w 2021 r.
DPS dla mężczyzn niepełnosprawnych intelektualnie - ul. Św. Brata Alberta 1, Przemyśl	66	29	37, w tym: 10 – Gmina Miejska Przemyśl 23 - inne gminy	2 zawarte w 2019 r. obowiązuje - 1 0- 2020r.
Domy Pomocy Społecznej poza Przemyślem, w których zostali umieszczeni mieszkańcy Miasta			122, w tym 105 (z okresu 2004-2020) 14 osób umieszczonych w 2021r.	45 (zawarte w latach 2005-2020) 11 zawartych w 2021r.

Tabela Nr 20. Wydatki ponoszone za pobyt mieszkańców Przemyśla umieszczanych w domach pomocy społecznej w latach 2018 – 2021.

Wyszczególnienie	2018	2019	2020	2021
Kwota wydatków przekazywana przez Miasto Przemyśl do DPS tytułem opłaty za pobyt mieszkańców	5 080 290,09 zł	5 716 586,89 zł	5 552 273,66	5 762 031,68 zł
Kwota dochodów uzyskiwanych od członków rodziny mieszkańca	264 508,62zł	311 618,78 zł	345 119,96	380 634,57 zł
Różnica pochodząca wyłącznie z budżetu Miasta Przemyśla	4 815 781,47zł	5 404 968,11 zł	5 207 153,70	5 381 397,11 zł

Domy Pomocy Społecznej wypracowały w swej działalności edukacyjno-terapeutycznej wiele stałych już zajęć mobilizujących mieszkańców do aktywnego życia. W poszczególnych domach

pomocy społecznej działają: pracownia plastyczna, muzyczna, kulinarna. W Domu Pomocy Społecznej im. św. Brata Alberta w Przemyślu przy ul. św. Brata Alberta 1 jest również sala doświadczania świata. Prowadzone są zajęcia teatralne, sportowe, z zasad dobrego wychowania oraz zachowania w miejscach publicznie ogólnodostępnych np. kawiarnia, kino, biblioteka, pizzeria, poczta, urząd, kościół, środki komunikacji itp. W poszczególnych pracowniach zajęcia prowadzone są ustawicznie. Mieszkańcy uczęszczają na zajęcia na zasadzie dobrowolności, rozwijając zainteresowania i posiadane umiejętności. Każdy z domów pomocy społecznej posiada własną fizykoterapię, z której mieszkańcy korzystają pod nadzorem fizykoterapeuty i zgodnie z zaleceniem lekarza. Mieszkańcy mają możliwość kultywowania wyznania religijnego.

Celem podjęcia dalszych działań administracyjnych w 2021 roku podczas rozpatrzenia 68 wniosków poinformowano o możliwości podjęcia i złożenia wniosku celem umieszczenia w ZOL w Przemyślu przy ul. Jasińskiego 15 oraz do ZOL Palium, ul. Rogozińskiego 30. Na bieżąco udzielano informacji o nowo otwartych ZOL-ach- Centrum Medyczno - Charytatywnego im. Św. Józefa w Przemyślu, ul. Słowackiego 85, 37-700 Przemyśl. MOPS nie ma uprawnień umieszczania osób w Zakładach Opiekuńczo-Lecznicznych.

VI. Opieka nad dzieckiem i rodzina.

Rodzinie, mającej trudności w wypełnianiu swoich zadań oraz dziecku z tej rodziny udziela się pomocy, mając na względzie podmiotowość dziecka i rodziny, a także prawo dziecka do wychowania w rodzinie oraz zapewnienia stabilnego środowiska wychowawczego. Według zasady pomocniczości osobę, rodzinę uznaje się za główny podmiot wszelkich działań, instytucje tworzone są jako pomocnicze w stosunku do niej.

Do głównych działań nakierowanych na rodzinę i dziecko należą poradnictwo rodzinne, praca socjalna oraz w ostateczności zapewnienie dziecku opieki i wychowania poza rodziną naturalną. Kładzie się nacisk na profilaktykę, wsparcie dzienne i działania mające na celu zachowanie lub przywrócenie rodzinie zdolności do wypełniania jej zadań.

Do zadań własnych powiatu należy zapewnienie opieki i wychowania dzieciom całkowicie lub częściowo pozbawionym opieki rodziców, organizowania opieki w rodzinach zastępczych oraz udzielania pomocy pieniężnej i niepieniężnej w tym zakresie.

Pieczą zastępczą sprawowaną jest w przypadku niemożności zapewnienia opieki i wychowywania przez rodziców, a funkcjonuje w dwóch formach:

- 1) rodzinnej pieczy zastępczej zapewnianej w rodzinach zastępczych spokrewnionych, niezawodowych i zawodowych (w tym również pełniących funkcję pogotowia rodzinnego),
- 2) instytucjonalnej pieczy zastępczej zapewnianej w placówkach opiekuńczo – wychowawczych.

Pieczą zastępczą, bez względu na formę, zgodnie z art. 33 ustawy o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej zapewnia: zaspokojenie potrzeb emocjonalnych dzieci, ze szczególnym uwzględnieniem potrzeb bytowych, zdrowotnych, edukacyjnych i kulturalno – rekreacyjnych; przygotowanie dziecka do godnego, samodzielnego i odpowiedzialnego życia, pokonywania trudności życiowych zgodnie z zasadami etyki; nawiązywania i podtrzymywania bliskich, osobistych i społecznie akceptowanych kontaktów z rodziną i rówieśnikami, w celu łagodzenia skutków doświadczania straty i separacji oraz zdobywania umiejętności społecznych.

1. Organizator rodzinnej pieczy zastępczej.

Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej – Organizator Rodzinnej Pieczy Zastępczej w Przemyślu w 2021 r. zatrudnił 4 koordynatorów rodzinnej pieczy zastępczej, którzy w przeciągu całego roku objęli opieką 49 rodzin, w których przebywało łącznie 67 dzieci. W ramach działalności

Organizatora Rodzinnej Pieczy Zastępczej, w 2021 roku koordynatorzy rodzinnej pieczy zastępczej dokonali następujących czynności:

- sporządzili **128** ocen dot. sytuacji dziecka w rodzinie zastępczej;
- sporządzili **18** ocen rodzin zastępczych;
- skierowali na diagnozę psychologiczną **7** dzieci, w związku z koniecznością umieszczenia w rodzinnej pieczy zastępczej lub zgłoszenia do Ośrodka Adopcyjnego;
- spośród rodzin zastępczych zawodowych i niezawodowych skierowali na diagnozę psychologiczną **15** osób, w celu zbadania posiadanych przez nich predyspozycji i motywacji do pełnienia w/w funkcji;
- sporządzili **2** wnioski do sądu o uregulowanie sytuacji prawnej dzieci przebywających w pieczy zastępczej;
- współpracowali z asystentami rodziny w związku z **14** rodzinami biologicznymi, których dzieci przebywały w rodzinnej pieczy zastępczej;
- nadzorowali spotkania rodziców biologicznych dzieci umieszczonych w rodzinnej pieczy zastępczej.

Ponadto, w ramach organizacji rodzinnej pieczy zastępczej:

- prowadzono promocję dotyczącą rodzinnej pieczy zastępczej poprzez:
 - umieszczenie ogłoszenia oraz spotu reklamowego promującego rodzicielstwo zastępcze na stronie internetowej MOPS,
 - rozmieszczanie ulotek i plakatów w zakładach pracy, szkołach, przedszkolach, przychodniach, kościołach,
 - zgłaszanie się do wszystkich parafii w mieście, z prośbą o odczytanie ogłoszenia o naborze podczas Mszy Św.,
 - rozwieszenie plakatów promocyjnych w autobusach MZK oraz na słupach ogłoszeniowych;
 - rozdawanie ulotek podczas imprez miejskich;
 - publikacja artykułu o rodzicielstwie zastępczym w lokalnej prasie;
 - udzielenie wywiadu dot. rodzicielstwa zastępczego w gazecie „Życie Podkarpackie”;
- niestety, pomimo prowadzonej promocji, w 2021 r. nie zakwalifikowano nowych kandydatów do pełnienia funkcji rodziny zastępczej;
- w dniu 05.11.2021 r. odbyło się szkolenie dla rodzin zastępczych z terenu miasta Przemyśla pod tytułem: „Czy choroba czai się za progiem”, prowadzone przez Panią Mariolę Stasieczek i Panią Małgorzatę Matwiej – PCEN w Przemyślu;
- ze względu na panującą pandemię COVID-19, spotkania grupy wsparcia dla rodzin zastępczych z terenu miasta Przemyśla zostały zawieszane;
- podjęto rozmowy z ks. Witoldem Stachurą – odpowiedzialnym za wolontariat Caritas Archidiecezji Przemyskiej, w celu znalezienia wolontariuszy dla rodzin zastępczych z terenu miasta Przemyśla. Jednak nie znaleziono chętnych i w związku z tym została zaproponowana pomoc w formie zajęć świetlicowych dla dzieci z rodzin zastępczych - w świetlicy Perspektywa w Przemyślu;
- udzielano wsparcia rodzinom zastępczym w ramach rozwiązywania spraw dotyczących ich funkcjonowania, w tym celu m.in. nawiązano ścisłą współpracę z Sądem Rodzinnym, kuratorami zawodowymi i społecznymi, asystentami rodziny, ośrodkami pomocy społecznymi, ośrodkiem adopcyjnym, placówkami oświatowymi, podmiotami leczniczymi, kościołami, organizacjami społecznymi i z Poradnią Psychologiczno – Pedagogiczną;
- prowadzono poradnictwo, terapię oraz wsparcie osobom sprawującym rodzinną pieczę zastępczą i deklarującym taką potrzebę poprzez pomoc specjalistów: psychologa i mediatora, zatrudnionych w Ośrodku Wsparcia Socjalnego przy MOPS Przemyśl, a także poprzez kontaktowanie w/w rodziców zastępczych z osobami dyżurującymi (prawnikiem, psychologiem, pedagogiem) w Zespole Interwencji Kryzysowej przy MOZU Przemyśl;

- sporządzono **9** opinii o kandydatach na rodziców zastępczych (w tym też rodzin już funkcjonujących), zgodnie z art. 42 ustawy o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej, które następnie przesłano do sądu;
- przeprowadzono **12** diagnoz psychologicznych i **6** wywiadów pedagogicznych kandydatów do pełnienia funkcji rodziny zastępczej;
- odbyło się **115** posiedzeń, podczas których dokonano **128** ocen sytuacji dzieci umieszczonych w rodzinach zastępczych;
- Zapewniono koordynatorom rodzinnej pieczy zastępczej szkolenia, mające na celu podnoszenie ich kwalifikacji:
 - w listopadzie 2021 r. **4 koordynatorów** wzięło udział w szkoleniu pt.: „Czy choroba czai się za progiem”;
 - w listopadzie 2021 r. **2 koordynatorów** uczestniczyło w szkoleniu e-lerningowym pt.: „Praca koordynatora rodzinnej pieczy zastępczej – dokumentacja, plan pracy, oceny okresowe w świetle ustawy o rodzinnej pieczy zastępczej”;
 - w grudniu 2021 r. **1 koordynator** wziął udział w szkoleniu e-lerningowym pt.: „Rodzina zastępcza. Tworzymy więzi! Możesz mieć wpływ”;
 - w grudniu 2021 r. **2 koordynatorów** wzięło udział w szkoleniu w zakresie podnoszenia poziomu bezpieczeństwa osobistego podczas wykonywania czynności zawodowych;
- zgłoszono do ośrodka adopcyjnego **1** dziecko;
- w ramach realizacji postanowienia sądu umieszczono **6** dzieci w rodzinnej pieczy zastępczej, w tym **3** dzieci umieszczono w rodzinie zastępczej zawodowej, **i 3** w rodzinie zastępczej spokrewnionej;
- prowadzono „Rejestr kandydatów do pełnienia funkcji rodziny zastępczej niezawodowej, zawodowej” oraz „Rejestr osób pełniących funkcję rodziny zastępczej niezawodowej i zawodowej”, który został uaktualniony i następnie przesłany do Sądu Rejonowego w Przemyślu;
- **4** rodziny zastępcze otrzymały zestaw komputerowy w ramach projektu pt.: „Wsparcie dzieci umieszczonych w pieczy zastępczej w okresie pandemii COVID - 19”, współfinansowanym ze środków Unii Europejskiej w ramach Europejskiego Funduszu Społecznego.

W 2021 r., mimo prowadzonej promocji dot. rodzinnej pieczy zastępczej, nadal obserwuje się brak chętnych kandydatów do pełnienia funkcji rodziny zastępczej.

2. Rodziny zastępcze na terenie miasta Przemyśla.

Umieszczenie dziecka w rodzinie zastępczej następuje na podstawie orzeczenia sądu. Rodzina zastępcza zapewnia dziecku warunki rozwoju i wychowania odpowiednie do jego stanu zdrowia i poziomu rozwoju. Jednym z obowiązków rodzica zastępczego jest współpraca z MOPS, informowanie o przebiegu opieki, umożliwianie przeprowadzania wywiadów rodzinnych w miejscu zamieszkania. MOPS jest zobowiązany do składania do sądu rodzinnego, nie rzadziej niż co 6 miesięcy, oceny sytuacji dziecka umieszczonego w rodzinie zastępczej.

Rodzinie zastępczej udziela się świadczeń na pokrycie kosztów utrzymania każdego umieszczonego w niej dziecka. Ponadto, rodzinie zastępczej na każde dziecko legitymujące się orzeczeniem o niepełnosprawności lub orzeczeniem o znacznym lub umiarkowanym stopniu niepełnosprawności, przysługuje dodatek w wysokości 211,00 zł miesięcznie, na pokrycie zwiększonych kosztów utrzymania dziecka. Od kwietnia 2016 r. przyznawany jest również dodatek wychowawczy w wysokości 500,00 zł miesięcznie, na każde dziecko umieszczone w rodzinnej pieczy zastępczej. Natomiast, od 2018 r. rodziny zastępcze mogą jeszcze skorzystać ze wsparcia w postaci świadczenia dobrego start (od 2021 roku było ono realizowane przez ZUS).

Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Przemyślu wspiera działalność Koła Rodzin „Dom”. Koło działa w strukturach Towarzystwa Przyjaciół Dzieci w Przemyślu i zrzesza rodziców zastępczych zamieszkałych na terenie miasta Przemyśla.

Do głównych celów Koła Rodzin „Dom” należy:

- reprezentowanie interesów rodzin zastępczych przed organami samorządowymi, organizacjami pozarządowymi, w celu realizacji zadań statutowych;
- udzielania wsparcia i doradztwa w sprawach indywidualnych zgłaszanych do zarządu;
- organizowanie imprez okolicznościowych i wypoczynku (Dzień Rodzicielstwa Zastępczego, Dzień Dziecka);
- propagowanie idei rodzicielstwa zastępczego.

Liczbę rodzin zastępczych, umieszczonych w nich dzieci oraz rodzaje udzielanych im świadczeń na terenie miasta Przemyśla w 2021 roku obrazują poniższe tabele.

Tabela Nr 21. Liczba utworzonych i rozwiązanych rodzin zastępczych w 2021 roku.

Liczba utworzonych rodzin zastępczych	Liczba dzieci umieszczonych w rodzinach zastępczych	Liczba rozwiązanych rodzin zastępczych	Liczba rodzin zastępczych na koniec roku	Liczba dzieci przebywających w rodzinach zastępczych na koniec roku
3	6	12	70	81

Tabela Nr 22. Kwota świadczeń wypłaconych rodzinom zastępczym w 2021 roku.

Jednorazowe świadczenie na pokrycie kosztów związanych z potrzebami przyjmowanego dziecka do rodziny zastępczej	Świadczenia na pokrycie kosztów utrzymania dziecka w rodzinie zastępczej	Dodatek z tytułu zwiększonych kosztów związanych z utrzymaniem dziecka z niepełnosprawnością	Dodatek wychowawczy (500+)	Okresowa pomoc losowa	Dofinansowanie do wypoczynku	Świadczenie na pokrycie kosztów przeprowadzenia niezbędnego remontu
8 250,00 zł	886 785,67 zł	43 510,76 zł	350 464,02 zł	1 500,00 zł	2 250,00 zł	3 000,00 zł

Tabela Nr 23. Liczba rodzin zastępczych i umieszczanych w nich dzieci z uwzględnieniem miejsca pochodzenia dziecka w 2021 roku.

	Rodziny zastępcze na terenie miasta Przemyśla (narastająco)	Dzieci pochodzące z innych powiatów (narastająco)	Dzieci pochodzące z Przemyśla umieszczane poza Przemyślem (narastająco)
Liczba rodzin spokrewnionych	62	2	5
Liczba dzieci umieszczonych w rodzinach spokrewnionych	72	2	5
Liczba rodzin niezawodowych	15	5	11
Liczba dzieci umieszczonych w rodzinach niezawodowych	16	5	18

Liczba rodzin zawodowych (w tym pełniących funkcję pogotowia rodzinnego)	5	1	0
Liczba dzieci umieszczonych w rodzinach zawodowych (w tym pełniących funkcję pogotowia rodzinnego)	10	1	0
Liczba rodzinnych domów dziecka	0	0	0
Liczba dzieci umieszczonych w rodzinnych domach dziecka	0	0	0

Analizując dane z powyższych tabel i porównując je z rokiem 2020, liczba rodzin zastępczych oraz umieszczonych w nich dzieci utrzymuje się na podobnym poziomie.

3. Placówki opiekuńczo-wychowawcze.

Dziecko pozbawione częściowo lub całkowicie opieki rodzicielskiej może być umieszczone w instytucjonalnej pieczy zastępczej, która sprawowana jest w formie:

- placówki opiekuńczo – wychowawczej;
- regionalnej placówki opiekuńczo – terapeutycznej;
- interwencyjnego ośrodka preadopcyjnego.

Zgodnie z ustawą o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej, wyróżnia się następujące typy placówek opiekuńczo – wychowawczych:

- socjalizacyjny;
- interwencyjny;
- specjalistyczno – terapeutyczny;
- rodzinny.

Skierowanie dziecka do placówki opiekuńczo - wychowawczej może nastąpić po wyczerpaniu wszystkich możliwości udzielenia pomocy w rodzinie naturalnej lub w rodzinie zastępczej. Pobyt powinien mieć charakter przejściowy, przyjęcie dziecka do placówki następuje na podstawie orzeczenia sądu, na wniosek rodziców lub na wniosek samego dziecka.

W 2021 r. na terenie miasta Przemyśla funkcjonowało 5 całodobowych placówek opiekuńczo-wychowawczych:

- **Dom dla Dzieci „Maciek” w Przemyślu** przy ul. Jasińskiego 1 (placówka publiczna łącząca typy: interwencyjny, socjalizacyjny i specjalistyczno – terapeutyczny) – 14 miejsc statutowych.
- **Dom dla Dzieci „Małgosia” w Przemyślu** przy ul. Jasińskiego 1C (placówka publiczna łącząca typy: interwencyjny, socjalizacyjny i specjalistyczno - terapeutyczny) – 14 miejsc statutowych.
- **Dom dla Dzieci „Jaś” w Przemyślu** przy ul. Jasińskiego 1A (placówka publiczna typu specjalistyczno - terapeutycznego) – 14 miejsc statutowych.
- **Dom dla Dzieci „Nasza Chata” w Przemyślu – Towarzystwo Nasz Dom Oddział w Przemyślu** przy ul. Rosłońskiego 36 (placówka niepubliczna typu socjalizacyjnego) – 12 miejsc statutowych.
- **Dom dla Dzieci „Nasza Chata” w Ostrowie – Towarzystwo Nasz Dom Oddział w Przemyślu**, Ostrów 674 (placówka niepubliczna typu socjalizacyjnego) – 12 miejsc statutowych.

Tabela Nr 24. Liczba dzieci przebywających w placówkach opiekuńczo-wychowawczych na terenie miasta Przemyśla w kolejnych miesiącach 2021 roku oraz liczba dzieci pochodzących z Przemyśla przebywających poza Przemyślem.

Nazwa miesiąca	Dzieci pochodzące z Przemyśla a przebywające w placówce poza Przemyślem	Dom dla Dzieci „Nasza Chata” w Przemyślu	Dom dla Dzieci „Nasza Chata” w Ostrowie	Dom dla Dzieci „Maciek” w Przemyślu	Dom dla Dzieci „Malgosia” w Przemyślu	Dom dla Dzieci „Jaś” w Przemyślu	Ogółem
Styczeń	0	11	12	15	15	11	64
Luty	0	11	12	16	15	11	65
Marzec	0	11	11	16	15	11	64
Kwiecień	0	12	12	16	15	11	66
Maj	0	11	12	18	17	11	69
Czerwiec	0	12	12	19	17	11	71
Lipiec	0	12	11	18	17	11	69
Sierpień	0	12	11	18	17	11	69
Wrzesień	0	12	12	17	16	11	68
Październik	0	12	12	14	16	11	65
Listopad	0	12	12	14	16	11	65
Grudzień	0	12	12	14	17	9	64

W stosunku do danych z 2020 roku, liczba małoletnich w placówkach opiekuńczo – wychowawczych jest porównywalna.

Tabela Nr 25. Kwota świadczeń wypłaconych placówkom opiekuńczo – wychowawczym w 2021 roku.

Dodatek w wysokości świadczenia wychowawczego
340 403,80 zł

Pracownicy Działu Wspierania Rodziny i Pieczy Zastępczej – Zespół ds. Rodzinnej Pieczy Zastępczej Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej w Przemyślu, po otrzymaniu postanowienia sądu, rozpoczynają postępowanie, celem skierowania dziecka do właściwej placówki opiekuńczo-wychowawczej. Na bieżąco prowadzona jest współpraca z sądem w zakresie zapewniania dziecku opieki poza rodziną. Pracownik MOPS uczestniczy w posiedzeniach Zespołów do Spraw Okresowej Oceny Sytuacji Dziecka w placówkach opiekuńczo – wychowawczych w Przemyślu, a także w przypadku konieczności, w placówkach poza Przemyślem, w których przebywałoby dziecko pochodzące z Przemyśla. Zasadnym jest jednak kierowanie dziecka do placówki opiekuńczo –

wychowawczej położonej najbliżej miejsca zamieszkania rodziców, w celu utrzymania częstych kontaktów. W sytuacji braku wolnych miejsc w przemyskich placówkach, Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Przemyślu rozsyła zapytania o umieszczenie dzieci do innych powiatów. Natomiast, w przypadku wolnych miejsc w placówkach opiekuńczo – wychowawczych na terenie miasta, MOPS pozytywnie rozpatruje wnioski innych powiatów o umieszczenie dzieci z nich pochodzących. Każdorazowo niezbędne jest zawarcie z danym powiatem porozumienia w sprawie określenia warunków pobytu dziecka w pieczy zastępczej oraz wysokości wydatków na jego opiekę i wychowanie.

Tabela Nr 26. Liczba porozumień dot. pobytu dzieci w pieczy zastępczej w 2021 roku.

Porozumienia dotyczące pobytu dzieci w rodzinach zastępczych		Porozumienia dotyczące pobytu dzieci w placówkach opiekuńczo-wychowawczych	
Ilość dzieci umieszczonych w Przemyślu pochodzących z innych powiatów	Ilość dzieci pochodzących z Przemyśla umieszczanych poza Przemyślem	Ilość dzieci umieszczonych w Przemyślu pochodzących z innych powiatów	Ilość dzieci pochodzących z Przemyśla umieszczanych poza Przemyślem
23	8	0	31

Porównując dane z 2020 roku odnotowano minimalny spadek liczby dzieci pochodzących z Przemyśla ale umieszczonych w rodzinach zastępczych poza naszym miastem oraz dzieci umieszczonych w przemyskich rodzinach zastępczych, a pochodzących z innych powiatów. Ponadto, mniejsza jest też liczba małoletnich pochodzących z innych powiatów, a umieszczonych w placówkach opiekuńczo – wychowawczych funkcjonujących na terenie Przemyśla.

4. Praca socjalna z rodziną naturalną dziecka.

Ustawa nakłada na rodziców biologicznych dziecka przebywającego w rodzinie zastępczej lub w placówce opiekuńczo-wychowawczej obowiązek wnoszenia opłat pokrywających koszty udzielanej pomocy pieniężnej lub miesięcznego kosztu utrzymania wychowanka. Po ustaleniu sytuacji materialnej, bytowej, rodzinnej i zdrowotnej rodziców naturalnych, na podstawie Uchwały Nr 58/2012 Rady Miejskiej w Przemyślu z dnia 8 marca 2012 r., po przeprowadzeniu postępowania administracyjnego, wydawana jest decyzja w sprawie odpłatności za pobyt dzieci pochodzących z Przemyśla w pieczy zastępczej. W 2021 r., podobnie jak w roku poprzednim, wydano decyzje dot. odpłatności rodziców biologicznych za pobyt dzieci w placówkach opiekuńczo – wychowawczych oraz w rodzinach zastępczych. Pracownicy na bieżąco aktualizowali sytuację materialno – bytową w/w rodziców biologicznych. We wszystkich przypadkach odstąpiono od ustalenia opłaty za pobyt dzieci w pieczy zastępczej.

Pobyt dziecka w pieczy zastępczej z założenia ma charakter tymczasowy, do momentu odzyskania przez rodziców możliwości opieki nad nim lub do czasu jego usamodzielnienia. W ramach pracy socjalnej prowadzona jest praca z rodzicami biologicznymi, m.in. w zakresie: utrzymywania stałych kontaktów z dziećmi umieszczonymi poza rodziną, umożliwienia wyjścia z trudnej sytuacji życiowej, podjęcia leczenia odwykowego, rejestracji w Powiatowym Urzędzie Pracy, zwiększenia aktywności w poszukiwaniu pracy, a także pomocy w załatwianiu spraw urzędowych itp. Wiele rodzin biologicznych, starających się o powrót swoich dzieci do domu rodzinnego, objętych jest wsparciem **asystenta rodziny** (w 2021 roku – **41** rodzin).

5. Usamodzielnianie wychowanków opuszczających rodziny zastępcze lub placówki opiekuńczo-wychowawcze.

Osoba, która osiągnęła pełnoletniość w rodzinie zastępczej oraz osoba pełnoletnia opuszczająca placówkę opiekuńczo-wychowawczą, młodzieżowy ośrodek wychowawczy, specjalny ośrodek wychowawczy, schronisko dla nieletnich, zakład poprawczy zostaje objęta pomocą mającą na celu jej życiowe usamodzielnienie i integrację ze środowiskiem. Warunkiem do uzyskania pomocy jest zobowiązanie się osoby usamodzielnianej do realizacji opracowanego, wspólnie z opiekunem usamodzielnienia, indywidualnego planu usamodzielnienia.

Usamodzielnieni wychowankowie pieczy zastępczej mogą korzystać z:

- pomocy na usamodzielnienie;
- pomocy na kontynuowanie nauki;
- pomocy na zagospodarowanie;
- pomocy w uzyskaniu:
 - odpowiednich warunków mieszkaniowych,
 - zatrudnienia.

Tabele Nr 27. Pomoc udzielona usamodzielnionym wychowankom pieczy zastępczej w 2021 r.

Pomoc dla usamodzielnionych wychowanków RODZIN ZASTĘPCZYCH	
Liczba wychowanków, którzy otrzymali pomoc na usamodzielnienie	8
Wyplacona kwota	40 764,00 zł
Liczba wychowanków, którzy otrzymali pomoc na zagospodarowanie	7
Wyplacona kwota	13 206,00 zł
Liczba wychowanków, którzy otrzymali pomoc na kontynuowanie nauki	21
Wyplacona kwota	96 771,40 zł
Pomoc dla usamodzielnionych wychowanków PLACÓWEK OPIEKUŃCZO – WYCHWAWCZYCH	
Liczba wychowanków, którzy otrzymali pomoc na usamodzielnienie	4
Wyplacona kwota	23 212,00 zł
Liczba wychowanków, którzy otrzymali pomoc na zagospodarowanie	5
Wyplacona kwota	8 849,00 zł
Liczba wychowanków, którzy otrzymali pomoc na kontynuowanie nauki	16
Wyplacona kwota	70 056,67 zł

Porównując w/w dane z rokiem 2020, obserwuje się nieznaczny spadek liczby usamodzielnionych wychowanków rodzin zastępczych oraz wzrost liczby usamodzielnionych wychowanków placówek opiekuńczo – wychowawczych, którzy skorzystali z przysługującej im pomocy, w związku z kontynuowaniem nauki po opuszczeniu pieczy zastępczej.

Pomoc dla usamodzielnionych wychowanków pieczy zastępczej związana jest z faktem rozpoczęcia dorosłego życia, służy integracji ze środowiskiem. Bardzo często osoby usamodzielnione nie mogą liczyć na pomoc ze strony swojej rodziny naturalnej, wówczas wsparcie deklaruje opiekun usamodzielnienia – wyznaczony przez dyrektora Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej. Opiekun wspólnie z osobą usamodzielnianą opracowuje program usamodzielnienia, który powinien uwzględniać wszystkie kierunki aktywności życiowej i stanowi kontrakt w sprawie udzielanej pomocy. Pomoc pieniężną wypłaca powiat właściwy dla miejsca pochodzenia dziecka przez umieszczeniem w pieczy zastępczej.

Znacząca część czynności podejmowanych przez pracowników MOPS skupia się na motywowaniu usamodzielnionych wychowanków do jak najdłuższego kontynuowania nauki (szkoły policealne, studia) i zdobywania dodatkowych kwalifikacji i kursów zawodowych, aby wychowankowie ci byli odpowiednio przygotowani do samodzielnego życia.

MOPS wspiera młodzież opuszczającą pieczę zastępczą w podejmowaniu właściwych decyzji życiowych, monitoruje postępy w nauce i zachęca do podnoszenia kwalifikacji.

6. Prowadzenie specjalistycznego poradnictwa – Ośrodek Wsparcia Socjalnego.

Ośrodek Wsparcia Socjalnego (OWS) obejmuje wielopłaszczyznową, bezpłatną pomocą osoby i rodziny, które znalazły się w trudnej sytuacji, m.in. z powodu: niezaradności życiowej, bezradności w sprawach opiekuńczo-wychowawczych, bezrobocia, problemów natury psychologicznej lub innych dysfunkcji powodujących nieprawidłowe funkcjonowanie w środowisku. OWS współpracuje z organizacjami działającymi na rzecz pomocy człowiekowi, na podstawie obowiązujących przepisów prawa, przy pełnej współpracy korzystających ze wsparcia i zgodnie z ich indywidualnymi potrzebami, w celu zapobiegania pogłębianiu się dysfunkcyjności.

W 2021 r. odbywały się konsultacje indywidualne z psychologiem i mediatorem rodzinnym.

Tabela Nr 28. Liczba osób objętych konsultacjami w OWS w 2021 roku.

Specjalista	Liczba osób korzystających z konsultacji w OWS w 2020 r.	Liczba przeprowadzonych konsultacji
Psycholog	62	139
Mediator rodzinny	34	105
Ogółem	96	244

W 2021 r. odnotowano znaczący wzrost liczby osób (w porównaniu z rokiem 2020), które skorzystały ze wsparcia w ramach funkcjonowania Ośrodka Wsparcia Socjalnego.

Przez cały 2021 rok, pracownicy Działu Wspierania Rodzin i Pieczy Zastępczej – Zespół ds. Rodzinnej Pieczy Zastępczej Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej w Przemyślu zwracali szczególną uwagę na realizację zadań zawartych w Programie Wspierania Rodziny i Rozwoju Pieczy Zastępczej w Przemyślu na lata 2021 – 2023, tj.:

- 1) zapewnianie dzieciom właściwej opieki w rodzinach zastępczych oraz w placówkach opiekuńczo – wychowawczych;
- 2) przyznawanie zgodnie z ustawą, świadczeń na miesięczne utrzymanie dziecka w rodzinie zastępczej;

- 3) zapewnianie zawodowym rodzinom zastępczym wynagrodzenia adekwatnego do pełnionej funkcji;
- 4) prowadzenie naboru kandydatów do pełnienia funkcji rodziny zastępczej zawodowej i rodziny zastępczej niezawodowej;
- 5) kwalifikowanie osób kandydujących do pełnienia funkcji rodziny zastępczej zawodowej i rodziny zastępczej niezawodowej;
- 6) zapewnianie rodzinom zastępczym szkoleń, mających na celu podnoszenie ich kwalifikacji;
- 7) prowadzenie poradnictwa dla osób sprawujących rodzinną pieczę zastępczą i ich dzieci oraz małoletnich umieszczonych w pieczy zastępczej;
- 8) wzmacnianie kompetencji i przeciwdziałanie zjawisku wypalenia zawodowego rodzin zastępczych zawodowych i niezawodowych, m.in. poprzez utworzoną grupę wsparcia;
- 9) przygotowywanie i aktualizowanie, we współpracy z pracownikiem socjalnym, asystentem rodziny i odpowiednio rodziną zastępczą, planów pomocy dzieciom;
- 10) dokonywanie okresowej oceny sytuacji dzieci umieszczonych w rodzinnej pieczy zastępczej;
- 11) zgłaszanie do ośrodków adopcyjnych informacji o dzieciach z uregulowaną sytuacją prawną;
- 12) współpraca ze środowiskiem lokalnym – sądami i organami pomocniczymi, instytucjami oświatowymi, ośrodkami zdrowia oraz organizacjami społecznymi;
- 13) zapewnienie środków finansowych w zakresie przyznawania pomocy na: kontynuowanie nauki, usamodzielnienie i zagospodarowanie, dla usamodzielnionych wychowanków pieczy zastępczej.

W 2021 roku zdiagnozowane potrzeby były na bieżąco zaspokajane, zgodnie z w/w Programem.

VII. Świadczenia rodzinne i fundusz alimentacyjny.

System świadczeń rodzinnych utworzony został jako system poza ubezpieczeniowych świadczeń socjalnych, finansowanych z budżetu państwa. System świadczeń rodzinnych oparty jest o zasadę pomocniczości, uwzględniającą regułę, że osobami w pierwszej kolejności zobowiązanymi do łożenia na utrzymanie dzieci są ich rodzice. W przypadku, gdy ich środki i uprawnienia są niewystarczające do wychowania i utrzymania dzieci, przysługuje pomoc państwa w postaci świadczeń rodzinnych.

Celem reformy systemu jest stworzenie spójnego systemu wsparcia rodziny znajdującej się w trudnej sytuacji materialnej, wychowującej małe dzieci oraz dzieci uczęszczające do szkoły, w tym niepełnosprawne.

Od 1 stycznia 2016 r. wprowadzono nowy sposób ustalania wysokości przysługujących zasiłków rodzinnych, tzw. mechanizm „złotówka za złotówkę”, według którego przekroczenie progu dochodowego uprawniającego do świadczeń rodzinnych przez rodzinę ubiegającą się o zasiłek rodzinny wraz z dodatkami, nie oznacza wykluczenia jej z systemu świadczeń rodzinnych, ale taka rodzina może otrzymać świadczenia, o które się ubiega, pomniejszone o kwotę przekroczenia kryterium dochodowego.

Wprowadzone inne udogodnienia i zmiany to m.in.:

- możliwość załatwienia sprawy w urzędzie przez Internet (złożenie przez Internet wniosku, potrzebnych oświadczeń i zaświadczeń), jak również dokonanie skutecznego doręczenia pism przez organ drogą elektroniczną (np. doręczanie decyzji przyznającej dane świadczenie w postaci elektronicznej),
- zwolniono wnioskodawców z konieczności samodzielnego pozyskiwania szeregu zaświadczeń i informacji z wielu urzędów niezbędnych do ustalenia prawa do świadczeń rodzinnych, obowiązek ten spoczywa na organie ustalającym dane świadczenie,

- pozyskiwanie informacji niezbędnych do ustalenia prawa do świadczeń rodzinnych w zależności od możliwości w formie elektronicznej lub papierowej odbywa się bezpośrednio na poziomie organ-organ – dotyczy to m.in. sytuacji dochodowej, niepełnosprawności, składek na ubezpieczenia zdrowotne,
- umożliwienie korzystania z danych gromadzonych w rejestrach utworzonych przez ministra właściwego do spraw rodziny oraz ministra właściwego do spraw zabezpieczenia społecznego przez organy publiczne realizujące ustawę o świadczeniach rodzinnych, ustawę o pomocy osobom uprawnionym do alimentów, ustawę o pomocy społecznej oraz ustawę o rehabilitacji zawodowej i społecznej oraz zatrudnianiu osób niepełnosprawnych, z uwagi na potrzebę m.in. weryfikacji danych beneficjentów ubiegających się i pobierających świadczenia;

Ustawa z dnia 28 listopada 2003r. o świadczeniach rodzinnych przewiduje trzy jednolite kryteria dochodowe i dwa rodzaje świadczeń rodzinnych. Aktualnie okres zasiłkowy trwa od 1 listopada do 31 października następnego roku kalendarzowego.

Świadczeniami rodzinnymi są:

- zasiłek rodzinny oraz dodatki do zasiłku rodzinnego,
- świadczenia opiekuńcze: zasiłek pielęgnacyjny, specjalny zasiłek opiekuńczy i świadczenie pielęgnacyjne,
- dwa rodzaje zapomóg związanych z urodzeniem się dziecka: jednorazowa zapomoga z tytułu urodzenia się dziecka (tzw. becikowe) oraz zapomoga z tytułu urodzenia dziecka przyznawana według uznania gminy,
- świadczenia na rzecz rodziny ustalane przez gminę i finansowane z budżetu gminy,
- świadczenie rodzicielskie.

Świadczenia rodzinne z wyjątkiem zasiłku pielęgnacyjnego, świadczenia pielęgnacyjnego oraz jednorazowej zapomogi z tytułu urodzenia się dziecka, tzw. „becikowego” przyznawane są, jeżeli dochód rodziny w przeliczeniu na osobę albo dochód osoby uczącej się aktualnie nie przekracza kwoty 674 zł lub 764 zł kryterium dochodowego, jeżeli członkiem rodziny jest dziecko legitymujące się orzeczeniem o niepełnosprawności albo orzeczeniem o umiarkowanym albo znacznym stopniu niepełnosprawności. Natomiast jednorazowa zapomoga z tytułu urodzenia się dziecka, tzw. „becikowe” przysługuje jeżeli dochód rodziny w przeliczeniu na osobę nie przekracza kwoty 1 922 zł.

Do zasiłku rodzinnego przysługują dodatki z tytułu:

- urodzenia dziecka,
- opieki nad dzieckiem w okresie korzystania z urlopu wychowawczego,
- samotnego wychowywania dziecka,
- wychowywania dziecka w rodzinie wielodzietnej,
- kształcenia i rehabilitacji dziecka niepełnosprawnego,
- rozpoczęcia roku szkolnego,
- podjęcia przez dziecko nauki w szkole poza miejscem zamieszkania.

Zgodnie z art. 22a ustawy o świadczeniach rodzinnych, rada gminy w drodze uchwały może przyznać zamieszkałym na terenie jej działania osobom jednorazową zapomogę z tytułu urodzenia dziecka. Uchwałą z dnia 30 marca 2006 r. Nr 39/2006 Rada Miejska w Przemyślu, uchwaliła jednorazową zapomogę z tytułu urodzenia dziecka finansowaną ze środków własnych gminy.

Na podstawie ustawy z dnia 28 listopada 2003r. o świadczeniach rodzinnych, prawo do świadczeń rodzinnych przysługuje:

- rodzicom, jednemu z rodziców albo opiekunowi prawnemu dziecka,
- opiekunowi faktycznemu dziecka;
- osobie uczącej się.

Zasiłki rodzinne przysługują do ukończenia przez dziecko 18 roku życia lub nauki w szkole, jednak nie dłużej niż do ukończenia 21 roku życia, albo 24 roku życia, jeżeli kontynuuje naukę w szkole lub w szkole wyższej i legitymuje się orzeczeniem o umiarkowanym albo znacznym stopniu niepełnosprawności.

Od 1 listopada 2016r. wysokość zasiłku rodzinnego wynosi miesięcznie:

- 95 zł na dziecko w wieku do ukończenia 5-go roku życia,
- 124 zł na dziecko w wieku powyżej 5-go roku życia do ukończenia 18-go roku życia,
- 135 zł na dziecko w wieku powyżej 18-go roku życia do ukończenia 24-go roku życia.

1. Dodatki do zasiłku rodzinnego :

a. Dodatek z tytułu urodzenia dziecka – wypłacany jednorazowo w wysokości 1 000 zł.

b. Dodatek z tytułu opieki nad dzieckiem w okresie korzystania z urlopu wychowawczego przysługujący osobie uprawnionej do urlopu wychowawczego przez okres: 24 miesięcy kalendarzowych lub 36 miesięcy kalendarzowych, jeżeli sprawuje opiekę nad więcej niż jednym dzieckiem urodzonym podczas jednego porodu lub 72 miesięcy kalendarzowych, jeżeli sprawuje opiekę nad dzieckiem legitymującym się orzeczeniem o niepełnosprawności albo o znacznym stopniu niepełnosprawności. Dodatek przysługuje w wysokości 400 zł miesięcznie.

c. Dodatek z tytułu samotnego wychowywania dziecka przysługujący osobom samotnie wychowującym dziecko nie posiadającym zasądzonego świadczenia alimentacyjnego na rzecz dziecka od drugiego z rodziców dziecka, ponieważ drugi z rodziców dziecka nie żyje; ojciec dziecka jest nieznan; powództwo o ustalenie świadczenia alimentacyjnego od drugiego z rodziców zostało oddalone. Dodatek przysługuje również osobie uczącej się, jeżeli oboje rodzice osoby uczącej się nie żyją. W okresie od 1 listopada 2016 r. dodatek przysługuje w wysokości 193 zł miesięcznie na dziecko, nie więcej jednak niż 386 zł na wszystkie dzieci, a w przypadku dziecka legitymującego się orzeczeniem o niepełnosprawności lub orzeczeniem o znacznym stopniu niepełnosprawności kwota dodatku zwiększa się o 80 zł na dziecko, nie więcej jednak niż o 160 zł na wszystkie dzieci.

d. Dodatek z tytułu wychowywania dziecka w rodzinie wielodzietnej - przysługuje w wysokości 95 zł miesięcznie, na trzecie i kolejne dziecko uprawnione do zasiłku rodzinnego.

e. Dodatek z tytułu kształcenia i rehabilitacji dziecka niepełnosprawnego, przysługujący osobie uprawnionej na pokrycie zwiększonych wydatków związanych z rehabilitacją lub kształceniem dziecka w wieku do ukończenia 16 roku życia, jeżeli legitymuje się orzeczeniem o niepełnosprawności lub powyżej 16 roku życia do ukończenia 24 roku życia, jeżeli legitymuje się orzeczeniem o umiarkowanym albo o znacznym stopniu niepełnosprawności. Dodatek przysługuje w wysokości 90 zł miesięcznie na dziecko w wieku do ukończenia 5. roku życia; 110 zł. na dziecko w wieku powyżej 5. roku życia do ukończenia 24 roku życia.

f. Dodatek z tytułu rozpoczęcia roku szkolnego przysługuje na częściowe pokrycie wydatków związanych z rozpoczęciem w szkole nowego roku szkolnego oraz na dziecko rozpoczynające roczne przygotowanie przedszkolne. Dodatek przysługuje raz w roku, w wysokości 100 zł na dziecko.

g. Dodatek z tytułu podjęcia przez dziecko nauki w szkole poza miejscem zamieszkania przysługuje:

- 1) w związku z zamieszkiwaniem w miejscowości, w której znajduje się siedziba szkoły ponadpodstawowej lub szkoły artystycznej, w której realizowany jest obowiązek szkolny i obowiązek nauki, a także szkoły podstawowej w przypadku dziecka lub osoby uczącej się, legitymującej się orzeczeniem o niepełnosprawności lub o stopniu niepełnosprawności - w okresie od 1 listopada 2016r. przysługuje w wysokości 113 zł miesięcznie na dziecko,
- 2) w związku z dojazdem z miejsca zamieszkania do miejscowości, w której znajduje się siedziba szkoły, w przypadku dojazdu do szkoły ponadpodstawowej, a także szkoły artystycznej, w której realizowany jest obowiązek szkolny i obowiązek nauki w zakresie odpowiadającym nauce w szkole

ponadpodstawowej - w okresie od 1 listopada 2016 r. przysługuje w wysokości 69 zł miesięcznie na dziecko. Dodatek przysługuje przez 10 miesięcy w roku, w okresie pobierania nauki od września do czerwca następnego roku kalendarzowego.

Tabela Nr 29. Realizacja zasiłków rodzinnych wraz z dodatkami w latach 2018-2021.

Lp.	Wyszczególnienie	Wydatki za okres 2018 r. w złotych	Liczba świadczeń narastająco	Wydatki za okres 2019 r. w złotych	Liczba świadczeń narastająco	Wydatki za okres 2020 r. w złotych	Liczba świadczeń narastająco	Wydatki za okres 2021 r. w złotych	Liczba świadczeń narastająco
1	Zasiłki rodzinne	4 942 051	43 359	4 573 205	40 045	3 965 585	34 511	3 531 919	30 729
	Dodatki do zasiłków rodzinnych z tytułu:	2 178 375	17 263	1 993 325	16 379	1 829 914	15 417	1 732 338	14 534
1	Urodzenia dziecka	236 256	315	178 880	254	121 636	155	118 107	161
2	opieki nad dzieckiem w okresie korzystania z urlopu wychowawczego	255 085	666	191 801	506	166 006	424	157 418	413
3	samotnego wychowywania dziecka	476 131	2 451	420 702	2 150	394 052	2 010	383 352	1 966
4	kształcenia i rehabilitacji dziecka niepełnosprawnego	354 942	3 431	361 427	3 416	357 161	3 390	343 785	3 237
5	rozpoczęcia roku szkolnego	234 633	3 686	224 056	3 466	199 722	3 092	175 179	2 793
6	podjęcia przez dziecko nauki w szkole poza miejscem zamieszkania:	32 300	357	38 490	410	38 190	432	32 728	377
6a	na pokrycie wydatków związanych z zamieszkaniem w miejscowości, w której znajduje się szkoła	20 726	188	27 556	249	24 338	229	18 689	168
6b	na pokrycie wydatków związanych z dojazdem do miejscowości, w której znajduje się szkoła	11 574	169	10 934	161	13 852	203	14 039	209
7	wychowanie dziecka w rodzinie wielodzietnej	589 028	6 357	577 969	6 177	553 147	5 914	521 769	5 587
	Razem	7 120 426	60 622	6 566 530	56 424	5 795 499	49 928	5 264 257	45 263
8	Jednorazowa zapomoga z tyt. urodzenia dziecka	449 000	449	361 000	361	281 000	281	289 000	289

9	Świadczenie rodzicielskie	1 938 434	2 156	1 790 424	1 956	1 334 637	1 547	1 267 900	1 420
10	„Becikowe” w ramach zadań własnych gminy	11 500	23	11 500	23	9 000	18	4 000	8

Do katalogu świadczeń rodzinnych zaliczają się również dwa rodzaje zapomóg wypłacanych w związku z urodzeniem się dziecka:

1) jednorazowa zapomoga z tytułu urodzenia się dziecka tzw. „becikowe” w wysokości 1 000 zł; prawo do tego świadczenia uzależnione jest od kryterium dochodowego, które wynosi miesięcznie 1 922 zł netto na osobę w rodzinie.

W sytuacji osób samotnie wychowujących dzieci oznacza to konieczność ustalenia alimentów na rzecz dziecka od drugiego z rodziców (zmiana od 1 listopada 2017 r.).

Jednorazowa zapomoga z tytułu urodzenia się dziecka przysługuje, jeżeli kobieta pozostawała pod opieką medyczną nie później niż od 10 tygodnia ciąży do porodu. Pozostawanie pod opieką medyczną potwierdza się zaświadczeniem lekarskim lub zaświadczeniem wystawionym przez położną.

Wniosek o wypłatę zapomogi składa się w terminie 12 miesięcy, od dnia narodzin się dziecka, a w przypadku gdy wniosek dot. dziecka objętego opieką prawną, opieką faktyczną albo dziecka przysposobionego – w terminie 12 miesięcy od dnia objęcia, którąś z w/w form albo przysposobienia dziecka nie później jednak niż do ukończenia przez dziecko 18. roku życia.

2) zapomoga uchwalana i wypłacana przez gminę z jej środków własnych (świadczenie uznaniowe); gmina sama decyduje, czy będzie dodatkowo realizować tego rodzaju świadczenie, ustala kryteria nabycia prawa do świadczenia oraz jego wysokość.

Rada Miejska w Przemyślu uchwałą z dnia 30 marca 2006 r. Nr 39/2006 ustanowiła jednorazową zapomogę z tytułu urodzenia dziecka w wysokości 500 zł na każde żywo urodzone dziecko dla wnioskodawców spełniających kryterium określone w ustawie o pomocy społecznej, czyli 528 zł na osobę w rodzinie. Wniosek należy składać w terminie 6 miesięcy od dnia urodzenia się dziecka, a uprawnionym jest mieszkaniec Przemyśla, zamieszkały i zameldowany co najmniej rok, przed tym faktem, na terenie miasta. Uchwałą 243/2012 Rady Miejskiej w Przemyślu z dnia 25 października 2012 r., zmieniająca uchwałę w sprawie przyznania jednorazowej zapomogi z tytułu urodzenia dziecka, umożliwia złożenie wniosku o w/w świadczenie osobom, zameldowanym na okres czasowy w lokalach socjalnych na terenie miasta Przemyśla od co najmniej roku przed dniem urodzenia dziecka.

Ponadto, w ramach systemu świadczeń rodzinnych gmina ma możliwość przyznawania dodatkowego świadczenia na rzecz rodziny. Gmina, biorąc pod uwagę lokalne potrzeby swoich mieszkańców w zakresie świadczeń na rzecz rodziny, może w drodze uchwały podjętej przez radę gminy, ustanowić świadczenia na rzecz rodziny. Decyzja o tym, czy oraz w jakiej wysokości wprowadzić takie dodatkowe, świadczenie, należy do wyłącznej właściwości rady gminy. Świadczenie to finansowane jest ze środków własnych gminy.

Tabela Nr 30. Świadczenia rodzinne przyznane i wypłacone w okresie od 01.01.2018 do 31.12.2019 z uwzględnieniem świadczeń pobranych nienależnie.

Lp.	Wyszczególnienie	Kwota świadczeń rodzinnych wypłacona ogółem w 2018 r.	Zwrot świadczeń nienależnie pobranych	Kwota świadczeń rodzinnych wypłacona ogółem w 2019 r.	Zwrot świadczeń nienależnie pobranych
I	Zasiłki rodzinne	4 942 051	44 305	4 573 205	46 597
	Dodatki do zasiłków rodzinnych z tytułu:	2 178 375	17 968	1 993 325	23 049
1.	Urodzenia dziecka	236 256	0	178 880	1 000
2.	opieki nad dzieckiem w okresie korzystania z urlopu wychowawczego	255 085	6 953	191 801	7 916
3.	samotnego wychowywania dziecka	476 131	4 049	420 702	7 662
4.	kształcenia i rehabilitacji dziecka niepełnosprawnego	354 942	757	361 427	965
5.	rozpoczęcia roku szkolnego	234 633	2 903	224 056	2 134
6.	podjęcia przez dziecko nauki w szkole poza miejscem zamieszkania:	32 300	640	38 490	656
6a.	na pokrycie wydatków związanych z zamieszkaniem w miejscowości, w której znajduje się szkoła	20 726	260	27 556	0
6b.	na pokrycie wydatków związanych z dojazdem do miejscowości, w której znajduje się szkoła	11 574	380	10 934	656
7.	Wychowywania dziecka w rodzinie wielodzietnej	589 028	2 666	577 969	2 716
8.	Świadczenie pielęgnacyjne	4 703 573	5 119	5 556 796	6 109
9.	Zasiłek pielęgnacyjny	5 174 594	47 190	6 336 728	30 998
10.	Specjalny zasiłek opiekuńczy	1 002 970	9 197	1 167 846	7 041
11.	Jednorazowa zapomoga z tyt. urodzenia dziecka	449 000	0	361 000	1 000

12.	Świadczenie rodzicielskie	1 938 434	1 548	1 790 424	4 122
13.	Razem	20 388 997	125 327	21 779 324	118 916
	w tym z lat ubiegłych	X	79 365	X	71 576
	Fundusz alimentacyjny	2 863 555	34 412	2 756 419	20 929
II	w tym z lat ubiegłych	X	28 831	X	12 136
	Razem świadczenia rodzinne i fundusz alimentacyjny	23 252 552	159 739	24 535 743	139 845

Tabela Nr 31. Świadczenia rodzinne przyznane i wypłacone w okresie od 01.01.2020 do 31.12.2021 z uwzględnieniem świadczeń pobranych nienależnie.

Lp.	Wyszczególnienie	Kwota świadczeń rodzinnych wypłacona ogółem w 2020 r.	Zwrot świadczeń nienależnie pobranych	Kwota świadczeń rodzinnych wypłacona ogółem w 2021r.	Zwrot świadczeń nienależnie pobranych
I	Zasilki rodzinne	3 965 585	40 251	3 531 919	48 092
	Dodatki do zasiłków rodzinnych z tytułu:	1 829 914	23 980	1 732 338	14 832
1	Urodzenia dziecka	121 636	0	118 107	0
2	opieki nad dzieckiem w okresie korzystania z urlopu wychowawczego	166 006	8 047	157 418	2 631
3	samotnego wychowywania dziecka	394 052	9 435	383 352	4 040
4	kształcenia i rehabilitacji dziecka niepełnosprawnego	357 161	1 246	343 785	1 613
5	rozpoczęcia roku szkolnego	199 722	2 332	175 179	3 160
6	podjęcia przez dziecko nauki w szkole poza miejscem zamieszkania:	38 190	841	32 728	226
6a	na pokrycie wydatków związanych z zamieszkaniem w miejscowości, w której znajduje się szkoła	24 338	565	18 689	226

6b	na pokrycie wydatków związanych z dojazdem do miejscowości, w której znajduje się szkoła	13 852	276	14 039	0
7	Wychowywania dziecka w rodzinie wielodzietnej	553 147	2 079	521 769	3 162
8	Świadczenie pielęgnacyjne	7 347 553	18 149	9 569 846	8 044
9	Zasiłek pielęgnacyjny	7 050 895	130 933	6 861 396	48 512
10	Specjalny zasiłek opiekuńczy	1 195 151	30 567	892 330	71 613
11	Jednorazowa zapomoga z tyt. urodzenia dziecka	281 000	1 000	289 000	0
12	Świadczenie rodzicielskie	1 334 637	6 303	1 267 900	6 110
	Razem	23 004 735	251 183	24 144 729	197 203
	w tym z lat ubiegłych	X	135 933	X	112 442
II	Fundusz alimentacyjny	2 543 213	29 207	2 448 721	23 120
	w tym z lat ubiegłych	X	22 065	X	21 239
	Razem świadczenia rodzinne i fundusz alimentacyjny	25 547 948	280 390	26 593 450	220 323

Liczba rodzin pobierających świadczenia rodzinne w 2018r. – 4 485

Liczba rodzin pobierających świadczenia rodzinne w 2019 r. – 4 371

Liczba rodzin pobierających świadczenia rodzinne w 2020 r. – 4 027

Liczba rodzin pobierających świadczenia rodzinne w 2020 r. – 4 027

Liczba rodzin pobierających świadczenia rodzinne w 2021 r. – 3 742

2. Świadczenia opiekuńcze.

a. Zasiłek pielęgnacyjny.

Zasiłek pielęgnacyjny przysługuje niezależnie od dochodu rodziny i osoby, dlatego nie jest przyznawany na okres zasiłkowy, lecz na okres ważności orzeczenia o niepełnosprawności lub stopniu niepełnosprawności. Świadczenie do 31 października 2018 r. wynosiło 153 zł miesięcznie, od 01 listopada 2018 r. przysługuje w wysokości 184,42 zł miesięcznie, a od 01 listopada 2019 r. zasiłek pielęgnacyjny wynosi 215,84 zł miesięcznie. Wypłacany jest do 16-go roku życia, jeżeli dziecko legitymuje się orzeczeniem o niepełnosprawności, natomiast powyżej 16-go roku życia

zasiłek pielęgnacyjny przysługuje, jeżeli osoba legitymuje się orzeczeniem o umiarkowanym stopniu niepełnosprawności, gdy niepełnosprawność powstała przed 21 rokiem życia lub, gdy legitymuje się orzeczeniem o znacznym stopniu niepełnosprawności. Zasiłek pielęgnacyjny przysługuje również osobie powyżej 75-go roku życia. Świadczenie nie przysługuje, osobie uprawnionej do dodatku pielęgnacyjnego.

b. Specjalny zasiłek opiekuńczy.

Specjalny zasiłek opiekuńczy przysługuje osobom, na których zgodnie z przepisami ustawy z dnia 25 lutego 1964 r. - Kodeks rodzinny i opiekuńczy (Dz.U. z 2017r. poz. 682 oraz z 2018 r. poz.950) ciąży obowiązek alimentacyjny, a także małżonkom, jeżeli: nie podejmują lub rezygnują z zatrudnienia lub innej pracy zarobkowej, w celu sprawowania stałej opieki nad osobą legitymującą się orzeczeniem o znacznym stopniu niepełnosprawności albo orzeczeniem o niepełnosprawności łącznie ze wskazaniem: konieczności stałej lub długotrwałej opieki lub pomocy innej osoby w związku ze znacznie ograniczoną możliwością samodzielnej egzystencji oraz konieczności stałego współdziałania na co dzień opiekuna dziecka w procesie jego leczenia, rehabilitacji i edukacji.

Prawo do tego świadczenia uzależnione jest od kryterium dochodowego, które aktualnie wynosi 764 zł na osobę (na podstawie dochodów z roku poprzedzającego okres zasiłkowy z uwzględnieniem utraty i uzyskania dochodu). Przy ustalaniu dochodu brane są pod uwagę dochody rodziny osoby wymagającej opieki i rodziny osoby sprawującej opiekę. Od 1 stycznia 2015 roku, zgodnie z art. 17 pkt 2 lit. a ustawy z dnia 4 kwietnia 2014 roku o ustaleniu i wypłacie zasiłków dla opiekunów, zlikwidowany został wymóg, przy ubieganiu się o specjalny zasiłek opiekuńczy, rezygnacji z zatrudnienia i innej pracy zarobkowej – osoba obecnie może pobierać specjalny zasiłek opiekuńczy nie tylko kiedy rezygnuje z zatrudnienia lub innej pracy zarobkowej, ale również kiedy jej nie podejmuje. O świadczenie to może również ubiegać się osoba, która sprawuje opiekę nad niepełnosprawnym małżonkiem. Specjalny zasiłek opiekuńczy do 31 października 2018 r. wypłacany był w wysokości 520 zł miesięcznie, a od 01 listopada 2018 r. wynosi 620 zł miesięcznie.

c. Świadczenie pielęgnacyjne.

Świadczenie pielęgnacyjne od 1 stycznia 2018 r. do 31 grudnia 2018 r. wypłacane było w wysokości 1 477 zł miesięcznie, w roku 2019 r. kwota świadczenia wynosiła 1 583 zł, w roku 2020 kwota świadczenia wynosiła 1 830 zł a od stycznia 2021 r. po uwzględnieniu corocznej waloryzacji wynosi 1 971 zł miesięcznie.

Wskaźnikiem waloryzacji jest procentowy wzrost minimalnego wynagrodzenia za pracę, o którym mowa w ustawie z dnia 10 października 2002 r. o minimalnym wynagrodzeniu za pracę (Dz. U. z 2017 r. poz. 847 oraz z 2018 r. poz. 650), obowiązującego na dzień 1 stycznia roku, w którym jest przeprowadzana waloryzacja, w stosunku do wysokości minimalnego wynagrodzenia za pracę obowiązującego w dniu 1 stycznia roku poprzedzającego rok, w którym jest przeprowadzana waloryzacja.

Świadczenie pielęgnacyjne przysługuje: matce albo ojcu, opiekunowi faktycznemu dziecka (osoba, która opiekując się dzieckiem wystąpiła do sądu o przysposobienie tego dziecka), osobie będącej rodziną zastępczą spokrewnioną, w rozumieniu ustawy z dnia 9 czerwca 2011 r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej, innym osobom, na których zgodnie z przepisami ustawy z dnia 25 lutego 1964 r. – Kodeks rodzinny i opiekuńczy ciąży obowiązek alimentacyjny, z wyjątkiem osób o znacznym stopniu niepełnosprawności – jeżeli nie podejmują lub rezygnują z zatrudnienia lub innej pracy zarobkowej w celu sprawowania opieki nad osobą legitymującą się orzeczeniem o znacznym stopniu niepełnosprawności albo orzeczeniem o niepełnosprawności łącznie ze wskazaniem: konieczności stałej lub długotrwałej opieki lub pomocy innej osoby w związku ze znacznie ograniczoną możliwością samodzielnej egzystencji oraz konieczności stałego współdziałania na co dzień opiekuna dziecka w procesie jego leczenia, rehabilitacji i edukacji.

Osobom, innym niż spokrewnione w pierwszym stopniu z osobą wymagającą opieki,

świadczenie pielęgnacyjne przysługuje, w przypadku gdy spełnione są łącznie następujące warunki:

- 1) rodzice osoby wymagającej opieki nie żyją, zostali pozbawieni praw rodzicielskich, są małoletni lub legitymują się orzeczeniem o znacznym stopniu niepełnosprawności;
- 2) nie ma innych osób spokrewnionych w pierwszym stopniu, są małoletnie lub legitymują się orzeczeniem o znacznym stopniu niepełnosprawności;
- 3) nie ma osób (tj. opiekuna faktycznego dziecka, osoby będącej rodziną zastępczą spokrewnioną, w rozumieniu ustawy o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej) lub legitymują się orzeczeniem o znacznym stopniu niepełnosprawności.

Świadczenie pielęgnacyjne przysługuje, jeżeli niepełnosprawność osoby wymagającej opieki powstała:

- 1) nie później niż do ukończenia 18-go roku życia lub
- 2) w trakcie nauki w szkole lub w szkole wyższej, jednak nie później niż do ukończenia 25-go roku życia.

Z dniem 1 stycznia 2017 r. wprowadzono możliwość pobierania świadczenia opiekuńczego z tytułu opieki nad osobą niepełnosprawną przez więcej niż jednego opiekuna w rodzinach, w których wychowywana jest więcej niż jedna osoba niepełnosprawna.

Za osoby pobierające świadczenie pielęgnacyjne i specjalny zasiłek opiekuńczy opłacane są **składki na ubezpieczenia emerytalne i rentowe**. Organ realizujący świadczenia rodzinne opłaca składkę na ubezpieczenia emerytalne i rentowe od podstawy odpowiadającej odpowiednio wysokości świadczenia pielęgnacyjnego lub specjalnego zasiłku opiekuńczego przez okres niezbędny do uzyskania okresu ubezpieczenia (**składkowego i nieskładkowego**) **odpowiednio 20-letniego przez kobietę i 25-letniego przez mężczyznę**, z zastrzeżeniem art. 87 ust. 1b ustawy z dnia 17 grudnia 1998 roku o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych Dz.U. z 2017 r., poz.1383, z późn. zm.). Składek nie opłaca się za osoby podlegające obowiązkowi ubezpieczenia społecznego z innego tytułu.

Składki na ubezpieczenie zdrowotne opłacane są za osoby pobierające świadczenie pielęgnacyjne i specjalny zasiłek opiekuńczy, niepodlegające obowiązkowi ubezpieczenia zdrowotnego z innego tytułu.

Tabela Nr 32. Realizacja świadczeń opiekuńczych oraz składek na ubezpieczenie społeczne i zdrowotne w latach 2018-2019.

Wyszczególnienie	Wydatki 2018	Liczba świadczeń narastająco	Wydatki 2019	Liczba świadczeń narastająco
Zasiłki pielęgnacyjne	5 174 594	32 817	6 336 728	33 465
Świadczenia pielęgnacyjne	4 703 573	3 196	5 556 796	3 523
Specjalny zasiłek opiekuńczy	1 002 970	1 890	1 167 846	1 889
Razem	10 881 137	37 903	13 061 370	38 877
Składka na ubezpieczenie społeczne opłacone za osoby pobierające świadczenie pielęgnacyjne	1 112 175	2 765	1 164 768	2 693
Składka na ubezpieczenie zdrowotne opłacone za osoby pobierające świadczenie pielęgnacyjne	253 180	1 909	296 964	2 086

Składka na ubezpieczenie społeczne opłacone za osoby pobierające specjalny zasiłek opiekuńczy	222 451	1 532	243 807	1 444
Składka na ubezpieczenie zdrowotne opłacone za osoby pobierające specjalny zasiłek opiekuńczy	78 005	1 625	91 168	1 634

Tabela Nr 33. Realizacja świadczeń opiekuńczych oraz składek na ubezpieczenie społeczne i zdrowotne w latach 2020-2021.

Wyszczególnienie	Wydatki 2020	Liczba świadczeń narastająco	Wydatki 2021	Liczba świadczeń narastająco
Zasiłki pielęgnacyjne	7 050 895	32 685	6 861 396	31 790
Świadczenia pielęgnacyjne	7 347 553	4 039	9 569 846	4 899
Specjalny zasiłek opiekuńczy	1 195 151	1 931	892 330	1 442
Razem	15 593 599	38 655	17 323 572	38 131
Składka na ubezpieczenie społeczne opłacone za osoby pobierające świadczenie pielęgnacyjne	1 609 700	3 278	2 253 884	4 263
Składka na ubezpieczenie zdrowotne opłacone za osoby pobierające świadczenie pielęgnacyjne	402 902	2 471	545 162	3 118
Składka na ubezpieczenie społeczne opłacone za osoby pobierające specjalny zasiłek opiekuńczy	275 070	1 623	223 134	1 328
Składka na ubezpieczenie zdrowotne opłacone za osoby pobierające specjalny zasiłek opiekuńczy	93 521	1 676	66 864	1 199

3. Zasiłki dla opiekunów.

Z dniem 15 maja 2014 r., weszła w życie, ustawa z dnia 4 kwietnia 2014 r. o ustaleniu i wypłacie zasiłków dla opiekunów. Celem ustawy jest realizacja wyroku Trybunału Konstytucyjnego z dnia 5 grudnia 2013 r. (sygn. akt K 27/13), w którym Trybunał Konstytucyjny uznał, że art. 11 ust. 1 i 3 ustawy z dnia 7 grudnia 2012 r. o zmianie ustawy o świadczeniach rodzinnych oraz niektórych innych ustaw (Dz. U. poz. 1548) jest niezgodny z art. 2 Konstytucji Rzeczypospolitej Polskiej. Omawiana ustawa określa warunki nabywania oraz zasady ustalania i wypłacania zasiłków dla opiekunów osobom, które utraciły prawo do świadczenia pielęgnacyjnego z dniem 1 lipca 2013 r. w związku z wygaśnięciem decyzji przyznającej prawo do świadczenia pielęgnacyjnego.

Zasiłek dla opiekuna do 31 października 2018 r. wypłacany był w wysokości 520,00 zł miesięcznie, a od 01 listopada 2018 r. wynosi 620 zł miesięcznie osobie.

Tabela Nr 34. Realizacja świadczeń z tytułu zasiłków dla opiekunów (ZDO) wypłaconych w latach 2018 -2021.

Rok	Kwota wypłaconych świadczeń	Liczba świadczeń
2018	448 578	839
2019	408 640	660
2020	278 401	450
2021	192 844	312

4. Świadczenie rodzicielskie.

Od 1 stycznia 2016 r. obowiązuje nowe świadczenie rodzinne – świadczenie rodzicielskie w wysokości 1 000 zł miesięcznie. Świadczenie rodzicielskie to wypłacane po urodzeniu dziecka wsparcie finansowe dla rodziców, którzy nie mają uprawnień do zasiłku macierzyńskiego. Mogą więc z niego skorzystać m.in. studenci czy też osoby bezrobotne.

Świadczenie rodzicielskie przysługuje:

- 1) matce albo ojcu dziecka;
- 2) opiekunowi faktycznemu dziecka (tj. osobie faktycznie opiekującej się dzieckiem, jeżeli wystąpiła z wnioskiem do sądu rodzinnego o przysposobienie dziecka) w przypadku objęcia opieką dziecka w wieku do ukończenia 7-go roku życia, a w przypadku dziecka, wobec którego podjęto decyzję o odroczeniu obowiązku szkolnego - do ukończenia 10-go roku życia;
- 3) rodzinie zastępczej, z wyjątkiem rodziny zastępczej zawodowej, w przypadku objęcia opieką dziecka w wieku do ukończenia 7-go roku życia, a w przypadku dziecka, wobec którego podjęto decyzję o odroczeniu obowiązku szkolnego - do ukończenia 10-go roku życia;
- 4) osobie, która przysposobiła dziecko, w przypadku objęcia opieką dziecka w wieku do ukończenia 7-go roku życia, a w przypadku dziecka, wobec którego podjęto decyzję o odroczeniu obowiązku szkolnego – do ukończenia 10-go roku życia. Kwotę świadczenia przysługującą za niepełny miesiąc zaokrąglą się do 10 groszy w górę. Natomiast w razie urodzenia dziecka przez kobietę pobierającą zasiłek dla bezrobotnych lub w ciągu miesiąca po jego zakończeniu, lub w okresie przedłużenia zasiłku dla bezrobotnych, świadczenie rodzicielskie przysługuje jednemu z rodziców w wysokości różnicy między kwotą świadczenia rodzicielskiego, a kwotą pobieranego przez kobietę zasiłku dla bezrobotnych pomniejszonego o zaliczkę na podatek dochodowy od osób fizycznych.

Tabela Nr 35. Realizacja wypłat świadczenia rodzicielskiego w latach 2018-2021 r.

Rok	Świadczenie rodzicielskie	Liczba wypłaconych świadczeń
2018	1 938 434	2 156
2019	1 790 424	1 956
2020	1 334 637	1 547

2021	1 267 900	1 420
-------------	------------------	--------------

5. Od 1 stycznia 2017 r., z tytułu urodzenia się żywego dziecka z ciężkim i nieodwracalnym upośledzeniem albo nieuleczalną chorobą zagrażającą życiu, przysługuje prawo do **jednorazowego świadczenia w wysokości 4 000 zł, przyznanego na podstawie przepisów ustawy z dnia 4 listopada 2016 r. o wsparciu kobiet w ciąży i rodzin „Za życiem”** (Dz. U. z 2016, poz. 1860). Jednorazowe świadczenie przysługuje bez względu na osiągnięte dochody.

Aby uzyskać jednorazowe świadczenie, konieczne jest spełnienie kilku warunków m.in.:

- wniosek o wypłatę jednorazowego świadczenia należy złożyć w terminie 12 miesięcy od dnia narodzin dziecka. Wniosek złożony po terminie zostanie pozostawiony bez rozpoznania.
- posiadanie przez dziecko zaświadczenia lekarskiego, potwierdzającego ciężkie i nieodwracalne upośledzenia albo nieuleczalną chorobę zagrażającą życiu, które powstały w prenatalnym okresie rozwoju dziecka lub w czasie porodu,
- zaświadczenie lekarskie o pozostawianiu matki pod opieką medyczną nie później niż od 10 tygodnia ciąży do dnia porodu.

Z wnioskiem o jednorazowe świadczenie może wystąpić: matka, ojciec, a także opiekun prawny albo opiekun faktyczny będący świadczeniobiorcą świadczeń opieki zdrowotnej lub osobą uprawnioną do świadczeń opieki zdrowotnej na podstawie przepisów o koordynacji - w rozumieniu przepisów ustawy z dnia 27 sierpnia 2004 r. o świadczeniach opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych (Dz. U. z 2016 r. poz. 1793, 1807, 1860 i 1948). Organ właściwy realizuje zadania dotyczące jednorazowego świadczenia jako zadanie z zakresu administracji rządowej. Jednorazowe świadczenie i koszty jego obsługi są finansowane w formie dotacji celowej z budżetu państwa.

Tabela nr 36. Realizacja jednorazowego świadczenia „Za życiem”.

Rok	Kwota wypłaconych świadczeń	Liczba wypłaconych świadczeń
2018	36 000	9
2019	36 000	9
2020	24 000	6
2021	28 000	7

6. Koordynacja systemów zabezpieczenia społecznego.

Z dniem 1 stycznia 2018 r., na podstawie przepisów ustawy z dnia 7 lipca 2017 r. o zmianie niektórych ustaw związanych z systemami wsparcia rodzin (Dz. U. z 2017 r. poz. 1428), nastąpiła zmiana w sposobie organizacji rozpatrywania spraw z zakresu unijnej koordynacji systemów zabezpieczenia społecznego. Powyższa ustawa znowelizowała między innymi przepisy ustawy o świadczeniach rodzinnych przekazując wojewodom zadania z zakresu świadczeń rodzinnych w ramach koordynacji systemów zabezpieczenia społecznego. Do 31 grudnia 2017 r. postępowanie w w/w sprawach prowadził marszałek województwa.

W przypadku, gdy osoba uprawniona do świadczeń rodzinnych lub członek rodziny tej osoby przebywa poza granicami Rzeczypospolitej Polskiej w państwie, w którym mają zastosowanie

przepisy o koordynacji systemów zabezpieczenia społecznego, organ właściwy przekazuje wniosek wraz z dokumentami wojewodzie.

W przypadku przebywania osoby uprawnionej do świadczeń rodzinnych lub członka rodziny tej osoby w dniu wydania decyzji przyznającej świadczenia rodzinne lub po dniu jej wydania poza granicami Rzeczypospolitej Polskiej w państwie, o którym mowa powyżej, organ właściwy występuje do wojewody o ustalenie, czy w sprawie mają zastosowanie przepisy o koordynacji systemów zabezpieczenia społecznego.

W związku z powyższym, wojewoda ustala, czy w przekazanej sprawie mają zastosowanie przepisy o koordynacji systemów zabezpieczenia społecznego. Jeżeli tak, organ właściwy uchyla decyzję przyznającą świadczenia rodzinne od dnia, w którym osoba podlega ustawodawstwu innego państwa, w zakresie świadczeń rodzinnych w związku ze stosowaniem przepisów o koordynacji systemów zabezpieczenia społecznego. Po uchyleniu decyzji przez organy właściwe, wojewoda wydaje decyzje w sprawach świadczeń rodzinnych i dochodzi również zwrotu nienależnie pobranych świadczeń rodzinnych w sprawach, w których mają zastosowanie przepisy o koordynacji systemów zabezpieczenia społecznego.

Jeżeli wojewoda, wyda decyzję przyznającą świadczenia rodzinne, realizacja tej decyzji leży w gestii organu właściwego. Powyższa zasada ma również zastosowanie w przypadku zwrotu nienależnie pobranych świadczeń rodzinnych.

Powyższych przepisów nie stosuje się w przypadku wyjazdu lub pobytu turystycznego, leczniczego lub związanego z podjęciem przez dziecko kształcenia poza granicami Rzeczypospolitej Polskiej.

Tabela 37. Wydatki na świadczenia rodzinne finansowane z dotacji celowej z budżetu państwa oraz liczba świadczeń w ramach koordynacji w latach 2018-2021.

Lp.	Wyszczególnienie	Wydatki za okres 2018 r. w złotych	Liczba świadczeń narastająco	Wydatki za okres 2019 r. w złotych	Liczba świadczeń narastająco	Wydatki za okres 2020 r. w złotych	Liczba świadczeń narastająco	Wydatki za okres 2021 r. w złotych	Liczba świadczeń narastająco
1	Zasiłki rodzinne	37 466	363	40 378	402	49 860	504	33 654	302
2	Dodatki do zasiłków rodzinnych z tytułu:	4 976	53	14 139	114	21 258	116	10 509	100
2.1	Urodzenia dziecka	0	0	2 000	2	2 000	2	0	0
2.2	opieki nad dzieckiem w okresie korzystania z urlopu wychowawczego	0	0	800	2	10 000	23	400	1
2.3	samotnego wychowywania dziecka	0	0	0	0	0	0	0	0
2.4	kształcenia i rehabilitacji dziecka niepełnosprawnego	2 390	23	6 840	64	3 850	35	5 040	46
2.5	rozpoczęcia roku szkolnego	900	9	1 800	18	2 178	22	1 672	18

2.6	podjęcia przez dziecko nauki w szkole poza miejscem zamieszkania:	941	13	339	3	0	0	452	4
2.6a	na pokrycie wydatków związanych z zamieszkaniem w miejscowości, w której znajduje się szkoła	113	1	339	3	0	0	452	4
2.6b	na pokrycie wydatków związanych z dojazdem do miejscowości, w której znajduje się szkoła	828	12	0	0	0	0	0	0
2.7	wychowanie dziecka w rodzinie wielodzietnej	745	8	2 360	25	3 230	34	2 945	31
3	Zasiłek rodzinny z dodatkami	42 442	416	54 517	516	71 118	620	44 163	402
4	Zasiłek pielęgnacyjny	32 504	210	37 345	199	35 704	166	28 707	133
5	Świadczenie pielęgnacyjne	194 725	133	197 556	126	281 887	157	231 911	118
6	Specjalny zasiłek opiekuńczy	0	0	0	0	0	0	0	0
7	Świadczenia opiekuńcze	227 229	343	234 901	325	317 591	323	260 618	251
8	Świadczenia rodzicielskie	55 581	60	27 029	29	68 688	80	16 043	18
Razem			325 252	819	316 447	870	457 397	320 824	671

7. Zaliczka alimentacyjna.

Zadłużenie z tytułu wypłaconej zaliczki alimentacyjnej w latach 2017 – 2020 oraz wielkość dokonanych wpłat kształtuje się następująco:

- w 2018r. - 4 654 169,02 zł (wartość powiększona o należne 5 %) - 53 953,90 zł (wielkość dokonanych wpłat),
- w 2019r. - 4 441 837,02 zł (wartość powiększona o należne 5 %) - 82 434,89 zł (wielkość dokonanych wpłat),
- w 2020 r. - 4 322 762,40 zł (wartość powiększona o należne 5 %) - 48 122,75 zł (wielkość dokonanych wpłat),
- w 2021 r. - 4 087 247,60 zł (wartość powiększona o należne 5 %) - 135 503,30 zł (wielkość dokonanych wpłat).

8. Fundusz alimentacyjny

Tabela Nr 38. Realizacja funduszu alimentacyjnego 2018 r. –2021 r.

Rok	Wydatki w złotych	Liczba świadczeń narastająco
2018	2 863 555	7 136
2019	2 756 419	6 769
2019	2 756 419	6 769
2020	2 543 213	6 204
2021	2 448 721	5 941

Liczba rodzin pobierających świadczenia z funduszu aliment. w 2018 r. –403

Liczba rodzin pobierających świadczenia z funduszu aliment. w 2019 r. – 390

Liczba rodzin pobierających świadczenia z funduszu aliment. w 2020 r. – 354

Liczba rodzin pobierających świadczenia z funduszu aliment. w 2021 r. – 331

Z dniem 1 października 2008 r. weszła w życie ustawa z dnia 7 września 2007 r. o pomocy osobom uprawnionym do alimentów, na mocy której nastąpiła derogacja przepisów ustawy z dnia 22 kwietnia 2005 r. o postępowaniu wobec dłużników alimentacyjnych oraz zaliczce alimentacyjnej. W ustawie zostały uregulowane następujące kwestie: zasady pomocy państwa osobom uprawnionym do alimentów na podstawie tytułu wykonawczego w przypadku bezskutecznej egzekucji oraz działania podejmowane wobec dłużników alimentacyjnych; warunki nabywania prawa do świadczenia z funduszu alimentacyjnego; zasady i tryb postępowania w sprawach przyznawania i wypłacania świadczeń z funduszu alimentacyjnego; finansowanie realizacji zadań przewidzianych w ustawie. Świadczenia z funduszu alimentacyjnego przyznaje się na okres świadczeniowy, który trwa od 1 października do 30 września następnego roku kalendarzowego, uzależnione jest od kryterium dochodowego, które wynosi 900 zł, a wysokość świadczenia ustalana jest do wysokości bieżąco ustalonych alimentów, jednakże nie wyższej niż 500 zł na osobę.

Od 1 października 2020 r. przysługuje prawo do świadczenia z funduszu alimentacyjnego, w związku z przekroczeniem określonego w art. 9 ust. 2 ustawy o pomocy osobom uprawnionym do alimentów kryterium dochodowego, przyznawane z zastosowaniem art. 9 ust. 2a i ust. 2b ww. ustawy (złotówka za złotówkę).

Ustalenie prawa do świadczeń z funduszu alimentacyjnego oraz ich wypłata następuje na wniosek osoby uprawnionej lub jej przedstawiciela ustawowego.

Od 1 października 2008 r. Prezydent Miasta Przemyśla, jako organ właściwy, upoważnił Dyrektora MOPS, do realizacji zadań wynikających z ustawy z dnia 7 września 2007 r. o pomocy osobom uprawnionym do alimentów.

Świadczenia z funduszu alimentacyjnego wypłacane są osobom uprawnionym, tzn. osobom uprawnionym do alimentów od rodzica na podstawie tytułu wykonawczego pochodzącego lub zatwierdzonego przez sąd, jeżeli egzekucja okazała się bezskuteczna, do czasu ukończenia przez nią 18 roku życia albo w przypadku, gdy uczy się w szkole lub w szkole wyższej do ukończenia przez nią 25 roku życia, albo w przypadku posiadania orzeczenia o znacznym stopniu niepełnosprawności – bezterminowo.

Wniosek o ustalenie prawa do świadczeń z funduszu alimentacyjnego, składa się w urzędzie gminy lub miasta ze względu na miejsce zamieszkania osoby uprawnionej. Prawo do świadczeń z funduszu alimentacyjnego co do zasady przyznaje się na okres świadczeniowy, który rozpoczyna się 1 października, a kończy 30 września następnego roku kalendarzowego.

Jeżeli w trakcie pobierania świadczeń z funduszu alimentacyjnego orzeczeniem sądu nastąpi zmiana wysokości alimentów dokonuje się również zmian w wysokości pobieranych świadczeń z funduszu alimentacyjnego, np. w przypadku podwyżki alimentów kwota świadczeń z funduszu

alimentacyjnego zostaje podniesiona do zasądzonej kwoty, nie więcej jednak niż 500 zł na dziecko, począwszy od miesiąca od którego nastąpiła podwyżka (za niepełne miesiące przyznaje się świadczenia w wysokości 1/30 stawki dziennej). W tym wypadku możliwe jest przyznanie wyrównania. Z kolei w przypadku obniżenia przez sąd alimentów, dokonuje się w ten sam sposób obniżenia świadczeń z funduszu alimentacyjnego.

Każda decyzja o przyznaniu świadczeń z funduszu alimentacyjnego jest przekazywana właściwemu komornikowi sądowemu prowadzącemu postępowanie egzekucyjne. Od września 2015 r. do wniosku o wszczęcie postępowania egzekucyjnego lub przyłączenie się do postępowania egzekucyjnego, organ właściwy wierzyciela dołącza ostateczną decyzję przyznającą świadczenia z funduszu alimentacyjnego osobie uprawnionej. Decyzja ta jest podstawą do prowadzenia przez komornika egzekucji mającej na celu odzyskanie od dłużnika całej kwoty zadłużenia, którą MOPS wypłacił osobie uprawnionej.

Ponadto od 01.06.2017 r. działając na podstawie art. 304 § 2 ustawy w dnia 6 czerwca 1997 r. – Kodeks postępowania karnego oraz zgodnie z art. 209 § 2 kk. tut. Ośrodek jako organ właściwy wierzyciela przekazuje do organów ścigania zawiadomienia o popełnieniu przestępstwa. W 2021 r. organ właściwy wierzyciela sporządził 408 zawiadomień o podejrzeniu popełnienia przestępstwa zgodnie z art. 209 § 2 kk.

Tabela Nr 39. Zadłużenie z tytułu wypłaconych świadczeń z funduszu alimentacyjnego w latach 2018- 2021.

Rok	należność główna (kapitał) w zł	odsetki ustawowe w zł	Razem zadłużenie w zł	Wielkość dokonanych wpłat w zł *	
				kapitał	odsetki
2018	27 229 390,15	10 519 772,92	37 749 163,07	509 030,44	586 491,34
2019	29 046 923,11	11 641 832,28	40 688 755,39	480 896,46	619 644,06
2020	30 683 899,81	12 742 097,48	43 425 997,29	525 401,01	556 451,77
2021	31 757 672,73	13 568 812,05	45 326 484,78	611 180,72	660 160,09

*w drodze egzekucji komorników sądowych i postępowania egzekucyjnego Urzędów Skarbowych oraz wpłaty zaległości przez dłużników alimentacyjnych.

9. Postępowanie wobec dłużników alimentacyjnych

Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Przemyślu jest organem prowadzącym z upoważnienia Prezydenta Miasta Przemyśla postępowanie wobec osób uchylających się od obowiązku alimentacyjnego, a zamieszkujących na terenie Przemyśla. W tym przypadku można mówić o trzech kategoriach dłużników alimentacyjnych:

- Zarówno dłużnik alimentacyjny jak i osoba uprawniona zamieszkują na terenie Przemyśla. W takim przypadku postępowanie wobec dłużników wszczynane jest z urzędu po przyznaniu osobie uprawnionej przez organ właściwy świadczeń z funduszu alimentacyjnego.
- Dłużnik alimentacyjny zamieszkuje w Przemyślu, a osoba uprawniona do alimentów zamieszkuje i pobiera świadczenia z funduszu alimentacyjnego w innej gminie. W takim przypadku wójt, burmistrz lub prezydent miasta właściwego ze względu na miejsce zamieszkania osoby uprawnionej występuje do organu właściwego dłużnika z wnioskiem o podjęcie działań wobec dłużnika.
- Osoba uprawniona do świadczeń alimentacyjnych nie otrzymała prawa do świadczeń

z funduszu alimentacyjnego lub nie ubiegała się o ich przyznanie. Wówczas taka osoba może złożyć wniosek o podjęcie działań wobec dłużnika alimentacyjnego do organu właściwego wierzyciela. Do wniosku winna dołączyć zaświadczenie komornika potwierdzające bezskuteczną egzekucję świadczeń alimentacyjnych.

Ustawa o pomocy osobom uprawnionym do alimentów reguluje również działania podejmowane wobec dłużników alimentacyjnych. Organ właściwy dłużnika przeprowadza wywiad alimentacyjny, w celu ustalenia sytuacji rodzinnej, dochodowej i zawodowej dłużnika alimentacyjnego, a także jego stanu zdrowia oraz przyczyn niełożenia na utrzymanie osoby uprawnionej, odbiera od niego oświadczenie majątkowe oraz informuje dłużnika o przekazaniu do biura informacji gospodarczej o zobowiązaniu lub zobowiązaniach dłużnika alimentacyjnego w razie powstania zaległości za okres dłuższy niż 6 miesięcy. W 2021 r. wysłano 298 wezwań celem przeprowadzenia wywiadu alimentacyjnego, w tym przeprowadzono 137 wywiadów.

W przypadku nie wywiązywania się ze swoich zobowiązań w związku z brakiem zatrudnienia, zobowiązuje się dłużnika do zarejestrowania się jako bezrobotny albo poszukujący pracy, informuje się właściwy powiatowy urząd pracy o podjęcie działań zmierzających do aktywizacji zawodowej dłużnika alimentacyjnego.

Uniemożliwienie przeprowadzenia wywiadu alimentacyjnego, odmowa złożenia oświadczenia majątkowego, odmowa zarejestrowania się w PUP bądź nieuzasadniona odmowa przyjęcia pracy przez dłużnika alimentacyjnego skutkuje tym, że organ właściwy dłużnika wszczyna postępowanie dotyczące uznania dłużnika alimentacyjnego za uchylającego się od zobowiązań alimentacyjnych. Decyzji nie wydaje się wobec dłużnika alimentacyjnego, który przez okres ostatnich 6 miesięcy wywiązywał się w każdym miesiącu ze zobowiązań w kwocie nie niższej niż 50% kwoty bieżąco ustalonych alimentów. Jeżeli decyzja o uznaniu dłużnika alimentacyjnego za uchylającego się od zobowiązań alimentacyjnych stanie się ostateczna, organ właściwy dłużnika składa wniosek o ściganie za przestępstwo określone w art. 209 kk. oraz po uzyskaniu z centralnej ewidencji kierowców informacji o uprawnieniach do kierowania pojazdami, kieruje wniosek do starosty o zatrzymanie prawa jazdy dłużnika alimentacyjnego, dołączając odpis tej decyzji. W przypadku otrzymania kolejnego wniosku o podjęcie działań i ustalenia przez organ właściwy dłużnika na podstawie wywiadu alimentacyjnego lub oświadczenia majątkowego, że sytuacja dłużnika alimentacyjnego nie uległa zmianie, lub w przypadku gdy dłużnik alimentacyjny uniemożliwi przeprowadzenie tego wywiadu lub odmówi złożenia oświadczenia majątkowego, organ właściwy dłużnika nie informuje właściwego powiatowego urzędu pracy o potrzebie aktywizacji zawodowej dłużnika alimentacyjnego ani nie wszczyna postępowania dotyczącego uznania dłużnika alimentacyjnego za uchylającego się od zobowiązań alimentacyjnych, jeżeli poprzednio wydana decyzja o uznaniu dłużnika alimentacyjnego za uchylającego się od zobowiązań alimentacyjnych pozostaje w mocy.

MOPS zajmuje się również ściąganiem należności od dłużnika alimentacyjnego, ponieważ dłużnik alimentacyjny jest obowiązany do zwrotu całej kwoty, którą wypłacił osobie uprawnionej powiększonej dodatkowo o odsetki ustawowe za opóźnienie. Wyegzekwowaniem tej kwoty zajmuje się komornik sądowy na podstawie wniosku sporządzonego przez organ właściwy wierzyciela o wszczęcie lub przyłączenie się do prowadzonego już postępowania egzekucyjnego w imieniu osoby uprawnionej do alimentów. Organ, który przyłącza się do postępowania egzekucyjnego, ma te same prawa co wierzyciel uprawniony z tytułu alimentów. W 2021 r. sporządzono 375 wnioski do komorników sądowych w sprawie wszczęcia lub przyłączenia się do postępowania egzekucyjnego.

Ponadto komornik sądowy prowadzi egzekucję zadłużeń powstałych na podstawie zaliczek alimentacyjnych wypłaconych przez MOPS osobom uprawnionym do dnia 30.09.2008 r. W tym wypadku dłużnik musi zwrócić całość kwoty wypłaconej przez MOPS powiększonej o 5%. Ponadto w okresie od dnia 01.10.2009 r. do dnia 17.09.2015 r. MOPS działając z upoważnienia Prezydenta Miasta Przemyśla wydawał każdemu dłużnikowi alimentacyjnemu, którego zadłużenie powstało wskutek wypłaconych świadczeń przez tut. Ośrodek, decyzję żądającą zwrotu świadczeń

wypłaconych osobie uprawnionej w danym okresie świadczeniowym. Jeżeli w wyznaczonym w decyzji terminie dłużnik nie dokonał spłaty to wszczynane było postępowanie egzekucyjne w administracji. Do 17.09.2015 r. egzekucją należności wypłaconych przez MOPS zajmowały się dwa organy egzekucyjne, tj. Naczelnik właściwego Urzędu Skarbowego oraz komornik sądowy, a od 18.09.2015 r. egzekucję prowadzi tylko komornik sądowy.

Tabela Nr 40. Działania podjęte wobec dłużników alimentacyjnych w latach 2018- 2021.

Rok	2018 r.	2019 r.	2020 r.	2021
Przekazanie komornikowi sądowemu informacji mających wpływ na egzekucję zasądzonych świadczeń alimentacyjnych, pochodzących z wywiadu alimentacyjnego oraz oświadczenia majątkowego	153	173	130	137
Zobowiązanie dłużnika alimentacyjnego do zarejestrowania się w urzędzie pracy jako osoba bezrobotna lub poszukująca pracy	0	22	16	17
Poinformowanie powiatowego urzędu pracy o potrzebie aktywizacji zawodowej dłużnika alimentacyjnego	4	140	56	43
Wszczęcie postępowania dotyczącego uznania dłużnika alimentacyjnego za uchylającego się od zobowiązań alimentacyjnych	8	36	9	19
Wydanie decyzji o uznaniu dłużnika alimentacyjnego za uchylającego się od zobowiązań alimentacyjnych	9	25	7	18

Wydanie decyzji o umorzeniu postępowania dotyczącego uznania dłużnika alimentacyjnego za uchylającego się od zobowiązań alimentacyjnych	0	0	3	1
Złożenie wniosku o ściganie za przestępstwa określone w art. 209 § 1 Kodeksu karnego	8	30	7	17
Skierowanie wniosku o zatrzymanie prawa jazdy dłużnika alimentacyjnego	0	8	3	8
Skierowanie wniosku o zwrot zatrzymanego prawa jazdy dłużnika alimentacyjnego	4	5	4	1
Wydanie decyzji administracyjnych w sprawie zwrotu przez dłużników alimentacyjnych należności z tytułu otrzymanych przez osobę uprawnioną świadczeń z funduszu alimentacyjnego	nie dotyczy	nie dotyczy	nie dotyczy	nie dotyczy
Sporządzanie wniosków do komorników sądowych w sprawie wszczęcia lub przyłączenia się do postępowania egzekucyjnego	494	438	403	375

Tabela Nr 41. Zestawienie wpłat dokonanych przez komornika sądowego wyegzekwowanych od dłużnika alimentacyjnego.

Wielkość dokonanych wpłat w 2021 r. w zł *	
kapitał	odsetki
611 180,72	660 160,09

* w drodze egzekucji komorników sądowych oraz wpłaty zaległości przez dłużników alimentacyjnych

ROK	2018 r.	2019 r.	2020 r.	2021
Łączna kwota należności przekazana przez komornika sądowego lub dłużnika alimentacyjnego	509 030	480 896	525 401,01	611 180,72
z tego przekazano na:				
dochód budżetu państwa	305 418	288 538	315 240,39	366 708,29
dochód własny gminy wierzyciela	203 612	192 358	210 160,62	244 472,43
dochód gminy dłużnika (inne gminy)	0	0	0	0

Do 17.09.2015 r. podział dokonany był zgodnie z art. 27 ust.1, 4 i 5 ustawy o pomocy osobom uprawnionym do alimentów, z którego wynikało, że dłużnik alimentacyjny jest zobowiązany do zwrotu organowi wierzyciela należności w wysokości świadczeń wypłaconych z funduszu alimentacyjnego osobie uprawnionej, łącznie z ustawowymi odsetkami, z czego:

20% kwot należności stanowi dochód własny gminy wierzyciela,

20% kwot należności stanowi dochód własny gminy dłużnika,

60 % kwoty oraz odsetki stanowią dochód budżetu państwa.

W przypadku, gdy organ właściwy wierzyciela nie jest jednocześnie organem właściwym dłużnika, przekazuje organowi właściwemu dłużnika 20% kwoty.

Od 18.09.2015 r. podział kształtuje się następująco: 40% kwot należności stanowi dochód własny gminy organu właściwego wierzyciela, a pozostałe 60% tej kwoty oraz odsetki stanowią dochód budżetu państwa.

Natomiast zadłużenie z tytułu wypłat świadczeń z funduszu alimentacyjnego wraz z odsetkami ustawowymi za opóźnienie na dzień **31.12.2021 r. wynosi: 45 326 484,78 zł.**

Dużym wyzwaniem dla organów właściwych jest obsługa dłużników alimentacyjnych, ponieważ przekazana dotacja jak i środki uzyskane ze zwrotu należności wypłaconych z tyt. otrzymanych przez osobę uprawnioną świadczeń z funduszu alimentacyjnego jest zbyt mała na pokrycie rzeczywistych kosztów. Większość dłużników alimentacyjnych nie osiąga dochodów i nie dokonuje żadnych wpłat z tyt. wypłaconych świadczeń alimentacyjnych. Ustawa o pomocy osobom uprawnionym do alimentów nakłada na organ właściwy realizację zadań polegających na podjęciu działań wobec dłużników alimentacyjnych i współpracę z wieloma organami, co wiąże się z ponoszeniem dodatkowych kosztów.

W 2021 r. dłużnicy alimentacyjni korzystali z możliwości złożenia wniosku o umorzenie należności z tytułu wypłaconych świadczeń z funduszu alimentacyjnego oraz rozłożenia na raty, co wiąże się z wdrożeniem procedur wskazanych w kodeksie postępowania administracyjnego. Jednym z głównych powodów nie alimentacji wskazują brak zatrudnienia, a tym samym stałego źródła dochodu.

Dużym obciążeniem jest przygotowywanie dokumentacji dla Wojewody w sprawach dot. koordynacji systemów zabezpieczenia społecznego z zakresu świadczeń rodzinnych, ponieważ w większości dotyczy to osób, które już nie pobierają świadczeń rodzinnych, a organ właściwy musi zgodnie z przepisami Kodeksu postępowania administracyjnego, wszcząć postępowanie

administracyjne celem uchylenia decyzji lub ustalenia sytuacji materialnej danej rodziny. Obciążeniem jest korespondencja, która jest dostarczana za zwrotnym potwierdzeniem odbioru, gdzie na ten rodzaj zadania nie otrzymuje się żadnych środków.

Reasumując, otrzymane środki na finansowanie zadań zleconych w zakresie świadczeń rodzinnych i alimentacyjnych, w całości nie pozwalają na właściwe funkcjonowanie i prawidłową obsługę zadań, co w konsekwencji powoduje, brak wzrostu wynagrodzenia adekwatnego do wykonywanej pracy (np. poszerzania zakresu zadań), rotacje zatrudnienia jak również możliwości zatrudnienia dodatkowych osób.

VIII. Program „Rodzina 500 plus”

Program „Rodzina 500 plus” jest to systemowe wsparcie polskich rodzin. Celem programu jest pomoc w wychowywaniu dzieci poprzez częściowe pokrycie wydatków związanych z wychowaniem dziecka, w tym z opieką nad nim i zaspokojeniem jego potrzeb życiowych, a także odwrócenie negatywnego trendu demograficznego w naszym kraju.

Program ten od 1 kwietnia 2016 r. gwarantuje regularne wsparcie dla rodziców wychowujących dzieci. Kwota 500 zł co miesiąc dla każdego dziecka w rodzinie wypłacana jest aż do uzyskania przez dziecko pełnoletniości. Wsparcie zostaje przyznane bez względu na wysokość dochodów rodziny czy stan cywilny rodziców.

Beneficjentami programu rządowego 500 Plus mogą zostać:

- a. obywatele Polski,
- b. cudzoziemcy:
 - gdy stosuje się wobec nich przepisy o koordynacji systemów zabezpieczeń społecznych,
 - gdy wynika to z międzynarodowych umów dwustronnych,
 - gdy posiadają kartę pobytu z adnotacją "dostęp do rynku pracy", ale z wyłączeniem obywateli państw trzecich, którzy uzyskali zezwolenie na pracę na terytorium państwa członkowskiego na okres nieprzekraczający sześciu miesięcy, obywatele państw trzecich przyjętych do Polski w celu podjęcia studiów oraz mających prawo do wykonywania pracy na podstawie wizy.

Cudzoziemcy mają prawo do świadczeń pod warunkiem zamieszkiwania na terytorium Polski przez okres pobierania świadczenia. Wyjątek stanowią sytuacje, gdy dwustronne umowy międzynarodowe lub przepisy o koordynacji systemów zabezpieczenia społecznego mówią inaczej.

Tabela Nr 42. Świadczenia wychowawcze przyznane i wypłacone w latach 2018-2021 z uwzględnieniem świadczeń nienależnie pobranych.

Rok	Liczba świadczeń wypłaconych	Kwota świadczeń wychowawczych wypłacona	Zwrot nienależnie pobranych świadczeń
2018	64 820	32 255 673	125 496
2019	84 517	42 041 359	124 695
2020	107 423	53 214 825	84 930
2021	104 728	51 983 199	119 945

Świadczenie wychowawcze nie przysługuje, jeżeli:

- 1) dziecko pozostaje w związku małżeńskim;
- 2) dziecko zostało umieszczone w instytucji zapewniającej całodobowe utrzymanie albo w pieczy zastępczej;
- 3) pełnoletnie dziecko ma ustalone prawo do świadczenia wychowawczego na własne dziecko;

4) członkowi rodziny przysługuje za granicą świadczenie o podobnym charakterze.

Jeśli rodzic przebywa w innym państwie UE i złoży tam wniosek o świadczenie o podobnym charakterze, tamtejszy organ informuje o tym fakcie właściwego wojewodę w Polsce. Ten zaś przekaże te informacje do właściwej gminy. Jest to mechanizm, który funkcjonuje już w systemie świadczeń rodzinnych i eliminuje sytuacje jednoczesnego pobierania świadczeń w więcej niż jednym kraju.

Program Rodzina 500 plus jest zgodny z dotychczasową, unijną praktyką koordynacji systemów zabezpieczenia społecznego. Pozwala ona ograniczyć przypadki nienależnego pobierania świadczeń przez osoby mieszkające za granicą.

Ustawa o pomocy państwa w wychowywaniu dzieci przewiduje, że świadczenie wychowawcze nie będzie przysługiwać, jeżeli rodzinie przysługuje za granicą świadczenie o podobnym charakterze, za wyjątkiem sytuacji, gdy przepisy o koordynacji systemu zabezpieczenia społecznego lub dwustronne umowy przewidują inaczej.

Działania te wynikają z zakazu kumulacji świadczeń o charakterze rodzinnym przewidzianych w przepisach unijnych. Zgodnie z ww. zasadą, wnioskodawca nie będzie mógł jednocześnie pobierać pełnej kwoty świadczeń w dwóch państwach członkowskich, jednak otrzyma najwyższą możliwą kwotę świadczeń przewidzianą w ustawodawstwie jednego z tych państw (z reguły właściwym do wypłaty świadczeń jest to państwo, w którym wykonywana jest praca). Jeśli rodzic przebywa w innym państwie UE i złoży tam wniosek o świadczenia rodzinne, tamtejszy organ informuje o tym fakcie właściwego wojewodę w Polsce. Wojewoda zaś przekazuje te informacje do organu właściwego.

Mechanizm koordynacji świadczeń o charakterze rodzinnym w ramach przepisów o koordynacji systemów zabezpieczenia społecznego nie jest rozwiązaniem nowym. Funkcjonuje już od dnia wejścia Polski do UE, tj. od ponad 14 lat i skutecznie zapobiega jednoczesnemu pobieraniu pełnej kwoty świadczeń o charakterze rodzinnym na te same dzieci w dwóch państwach w tym samym okresie.

W przypadku, gdy osoba ubiega się o świadczenia o charakterze rodzinnym w państwie członkowskim UE, EOG lub Szwajcarii, instytucja właściwa w tym państwie zwraca się z zapytaniem dotyczącym m.in. pobierania polskich świadczeń do instytucji w Polsce. Taka sama procedura jest podejmowana przez polskie instytucje właściwe w sytuacji, gdy w Polsce został złożony wniosek, a członek rodziny przebywa lub pracuje w innym państwie UE. Informacje dotyczące pobierania świadczeń o charakterze rodzinnym w innym państwie wymieniane są pomiędzy instytucjami za pomocą standardowych dokumentów unijnych.

Koordynacja świadczenia wychowawczego odbywa się na tych samych zasadach jak innych świadczeń rodzinnych w ramach państw członkowskich Unii Europejskiej w oparciu o rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (WE) nr 883/2004 z dnia 29 kwietnia 2004 r. oraz rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (WE) nr 987/2009 z dnia 16 września 2009 r.

Tabela Nr 43. Świadczenia wychowawcze przyznane Wojewodę Podkarpackiego.

Rok	Ilość przekazanych wniosków do Marszałka Województwa	Ilość zapytań o koordynację skierowanych do Marszałka Województwa	Ilość wydanych decyzji przez Marszałka Województwa
2018	118	77	177
2019	268	91	274
2020	51	75	358
2021	244	84	352

Świadczenia dla rodzin a Brexit

Zgodnie z zapisami Umowy o wystąpieniu Zjednoczonego Królestwa Wielkiej Brytanii i Irlandii Północnej z Unii Europejskiej i Europejskiej Wspólnoty Energii, prawo Unii Europejskiej, w tym przepisy o koordynacji systemów zabezpieczenia społecznego, znajdzie zastosowanie do obywateli UE, obywateli Wielkiej Brytanii i innych osób (członkowie rodzin, osoby pozostałe przy życiu, obywatele państw trzecich), które z końcem okresu przejściowego nieprzerwanie będą znajdować się w sytuacji dotyczącej jednocześnie państwa członkowskiego i Zjednoczonego Królestwa.

Jeżeli członek rodziny rozpoczął przebywanie na terytorium Wielkiej Brytanii przed zakończeniem okresu przejściowego, który nastąpił z dniem 31 grudnia 2020 r. i przebywa tam nadal, a pozostali członkowie rodziny zamieszkują na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej, w sprawie świadczeń rodzinnych oraz świadczenia wychowawczego (świadczenia „500+”) nieprzerwanie mają zastosowanie przepisy o koordynacji systemów zabezpieczenia społecznego.

Natomiast jeśli nastąpił powrót członka rodziny z terytorium Wielkiej Brytanii po 31 grudnia 2020 r. po czym po pewnym czasie członek rodziny ponownie podjął zatrudnienie na terytorium Wielkiej Brytanii, wówczas mają zastosowania przepisy o koordynacji systemów zabezpieczenia społecznego, gdyż nastąpiło przerwanie okresu, o którym mowa w umowie wyjścia, a zatem właściwym do rozpatrzenia sprawy jest urząd, w którym złożono wniosek, wyłącznie na podstawie regulacji krajowych.

Od 1 lipca 2019 r. prawo do świadczenia wychowawczego nie jest już uzależnione od ustalenia alimentów na dziecko od drugiego rodzica w przypadku wniosków składanych przez rodziców samotnie wychowujących dziecko. Świadczenie przysługuje niezależnie od dochodów i niezależnie od tego, czy na dziecko są ustalone alimenty.

Od 1 lipca 2019 r. rodzice mają aż 3 miesiące na złożenie wniosku o 500+ dla nowonarodzonego dziecka. Otrzymają wtedy 500+ z wyrównaniem od dnia urodzenia dziecka. Taka sama reguła ma zastosowanie do osób, które uzyskały opiekę nad dzieckiem.

Kolejną wprowadzoną w 2019 r. zmianą jest ciągłość świadczenia wychowawczego w przypadku śmierci jednego z rodziców, któremu świadczenie zostało wcześniej przyznane lub który zmarł przed rozpatrzeniem złożonego wniosku. Oznacza to, że rodzic, który został z dzieckiem, nie traci automatycznie prawa do przyznanego świadczenia na dziecko. Aby zachować ciągłość świadczenia rodzic, który został z dzieckiem, musi złożyć wniosek w terminie 3 miesięcy od dnia śmierci drugiego rodzica.

Od 1 lipca 2019 r. świadczenie 500+ jest przyznawane wszystkim dzieciom umieszczonym w placówkach opiekuńczo-wychowawczym do ukończenia 18 lat. Dotyczy to nie tylko placówek opiekuńczo-wychowawczych typu rodzinnego, ale też placówek:

- typu socjalizacyjnego
- typu interwencyjnego
- typu specjalistyczno - terapeutycznego
- regionalnych placówek opiekuńczo-terapeutycznych
- interwencyjnych ośrodków preadopcyjnych.

Wniosek o świadczenie składa dyrektor w powiatowym centrum pomocy rodzinie właściwym ze względu na miejsce położenia placówki lub ośrodka. Pieniądze mają być przeznaczone w szczególności na rozwój zainteresowań oraz zwiększanie szans edukacyjnych i rozwojowych dzieci umieszczonych w instytucjonalnej pieczy zastępczej.

Rezygnacja z kryterium dochodowego oznacza prostszą procedurę przyznawania świadczenia. Aktualnie nie jest już wydawana decyzja administracyjna o przyznaniu świadczenia

500+. Zamiast tego, wysyłana jest automatycznie generowana informacja o przyznaniu świadczenia, na wskazany adres e-mail. Jeśli we wniosku nie został podany adres poczty elektronicznej, to informację o przyznaniu świadczenia można odebrać w urzędzie. Nieodebranie informacji nie wstrzymuje wypłaty 500+.

Decyzja administracyjna jest wydawana tylko w sprawach:

- odmowy przyznania 500+
- uchylecia prawa do 500+
- zmiany prawa do 500+
- rozstrzygnięcia w sprawie nienależnie pobranego 500+.

Wnioski i załączniki do wniosku o ustalenie prawa do świadczenia wychowawczego, mogą być składane także za pomocą systemu teleinformatycznego:

- udostępnianego przez Zakład Ubezpieczeń Społecznych (czyli przy pomocy Platformy Usług Elektronicznych – PUE) – jeśli tą drogą dana osoba złoży wniosek o świadczenie wychowawcze z ewentualnymi załącznikami, wniosek ten zostanie przekierowany do systemu dziedzicznego danej gminy, która zobowiązana będzie wniosek dalej rozpatrywać w tradycyjnej formie pisemnej;

- banków krajowych świadczących usługi drogą elektroniczną spełniających wymogi określone w informacji zamieszczonej na stronie podmiotowej Biuletynu Informacji Publicznej ministra właściwego do spraw rodziny po uzgodnieniu z ministrem właściwym do spraw informatyzacji – jeśli tą drogą dana osoba złoży wniosek o świadczenie wychowawcze z ewentualnymi załącznikami, wniosek ten zostanie przekierowany do systemu dziedzicznego danej gminy, która zobowiązana będzie wniosek dalej rozpatrywać w tradycyjnej formie pisemnej.

Osoba, która nienależnie pobrała świadczenie wychowawcze 500+, jest obowiązana do jego zwrotu. Co do zasady, od kwot nienależnie pobranego świadczenia wychowawczego naliczane są ustawowe odsetki za opóźnienie. Natomiast w przypadku braku zwrotu nienależnie pobranych świadczeń wychowawczych, podlegają one egzekucji w trybie przepisów o postępowaniu egzekucyjnym w administracji.

Zgodnie z zapisami ustawy zwrot nienależnie pobranych pieniędzy z programu Rodzina 500+ może być rozłożony na raty lub potrącany z bieżących wypłat świadczenia wychowawczego, wypłacanych świadczeń rodzinnych oraz wypłacanych zasiłków dla opiekunów. W szczególnych sytuacjach nienależnie pobrane świadczenia mogą być całkowicie umorzone.

Tabela nr 44. Nienależenie pobrane świadczenia wychowawcze.

Rok	Liczba decyzji ustalających nienależnie pobrane świadczenia	Kwota nienależnie pobranych świadczeń	Liczba decyzji umarzających nienależnie pobrane świadczenia	Liczba decyzji umarzających odsetki od nienależnie pobranych świadczeń	Liczba decyzji o rozłożeniu na raty nienależnie pobranych świadczeń
2018	74	117 903,30	0	2	13
2019	27	32 000,00	0	0	3
2020	3	7 500,00	0	0	1
2021	14	24 000,00	0	0	0

Zmiany w przepisach określających zasady przyznawania świadczenia 500+, które działają od 1 lipca 2019 roku, oprócz wypłaty świadczenia na pierwsze dziecko wprowadziły również okresy obowiązywania świadczenia. Przedstawiają się one następująco:

- pierwszy – od 1 lipca 2019 do 31 maja 2021 roku;
- kolejny – od 1 czerwca 2021 do 31 maja 2022 roku.

Od 1 stycznia 2022 r., zgodnie z wprowadzonymi zmianami do rządowego programu „Rodzina 500+” zmieniły się zasady naboru wniosków o przyznanie świadczenia wychowawczego.

Obsługę przyjmowania i rozpatrywania wniosków oraz przyznawania świadczenia wychowawczego przejął Zakład Ubezpieczeń Społecznych.

IX. Karta 3+, Karta Dużej Rodziny

Realizację Programu „Przemyska Karta Rodziny Wielodzietnej 3+ i rodziny zastępczej” na terenie Miasta Przemysła przyjęto Uchwałą Nr 275/2011 Rady Miejskiej w Przemysłu z dnia 24.11.2011 r. (późn. zm. Uchwała Nr 241/2019 z dnia 28 listopada 2019r.) i przekazano do realizacji Miejskiemu Ośrodkowi Pomocy Społecznej w Przemysłu.

Program, o którym mowa wyżej adresowany był do rodzin wielodzietnych (tj. co najmniej troje dzieci) a obecnie adresowany jest do rodzin zastępczych, w tym również rodzin, gdzie dzieci są wychowywane przez jednego z rodziców, zamieszkujących i zameldowanych na terenie miasta Przemysła.

Jego celem jest przede wszystkim wzmocnienie funkcji rodziny i kondycji finansowej rodzin wielodzietnych i rodzin zastępczych, promowanie pozytywnego wizerunku rodziny wielodzietnej i rodziny zastępczej oraz ułatwianie w/w rodzinom dostępu do dóbr kultury, sportu i rozrywki.

Do realizacji tego celu wprowadzono kartę „Przemyska Rodzina 3+”, którą otrzymuje każdy członek rodziny wielodzietnej i rodziny zastępczej na podstawie złożonego wniosku począwszy od 1 stycznia 2012 r.

Od 16 czerwca 2014 r. do nadal obowiązuje na terenie miasta Przemysła „Przemyska Karta Rodziny Wielodzietnej 3+ i rodziny zastępczej” wydawana na wniosek strony wyłącznie dla rodzin zastępczych zamieszkałych i zameldowanych na terenie miasta, które nie spełniają wymogów otrzymania Karty Dużej Rodziny tj. posiadają łącznie mniej niż troje dzieci kwalifikujących się do otrzymania Karty.

W okresie od 01.01.2021 r. do 31.12.2021 r. wydano jedną kartę „Przemyskiej Karty Rodziny Wielodzietnej 3+ i rodziny zastępczej” dla jednego dziecka. W w/w okresie przedłużono ważność 6 wcześniej wydanych kart (2 dzieci , 4 rodzicom/opiekunom).

Od 16 czerwca 2014 r. obowiązuje Rządowa Karta Dużej Rodziny na mocy rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 27 maja 2014 r. program pomocy dla rodzin wielodzietnych (Dz. U. z 2014 r. Poz. 755 z późn. zm. z dnia 05.06.2014 r.), zaś od dnia 01 stycznia 2015 r. zasady przyznawania członkom rodziny wielodzietnej Karty Dużej Rodziny zostały określone w ustawie z dnia 05 grudnia 2014 r. o Karcie Dużej Rodziny (Dz. U. z 2014 r. poz. 1863 z późn. zm.) obecnie t.j. Dz. U. z 2017 r. poz. 1832 z późn. zm.

Od dnia 01.01.2015 r. prawo do posiadania Karty Dużej Rodziny rozpatrywane jest już na podstawie ustawy z dnia 05 grudnia 2014 r. o Karcie Dużej Rodziny /Dz. U. z 2014 r. poz.1863 z późn. zm./ oraz rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 27. maja 2014 r. w sprawie szczegółowych warunków realizacji rządowego programu dla rodzin wielodzietnych /Dz. U. z 2014 r. poz.755 z późn. zm./ (aktualnie Dz. U. z 2021 r. poz. 1744).

W okresie od 01.01.2018 r. do 31.12.2018 r. przyznano 816 kart, zaś wydano 821 (5 kart wydanych z 2017 r.) z tego dla rodziców/małżonków 289 i dla dzieci 527 kart dla 185 rodzin. W tym okresie czasu anulowano 2 karty – 1 błąd, 1 śmierć posiadacza, zaś unieważniono 37 kart, w tym 12 dla rodziców/małżonków i 25 dla dzieci. Wydano 12 duplikatów kart. Przysługujący koszt realizacji tego programu uzyskany z budżetu państwa wyniósł 1 833,95zł.

W okresie od 01.01.2019 r. do 31.12.2019 r. przyznano 1 741 kart, zaś wydano 1 935 (194 karty wydane z 2018 r.) z tego dla rodziców/małżonków 1395 kart i dla dzieci 533 karty – dla 892 rodzin. W tym okresie czasu anulowano 11 kart – 10 błąd, 1 śmierć posiadacza, zaś unieważniono 47 kart, w tym 18 dla rodziców/małżonków i 25 dla dzieci. Wydano 24 duplikaty kart. Przysługujący

koszt realizacji tego programu uzyskany z budżetu państwa wyniósł 5 842,03 zł.

Od dnia 01.01.2019 r. na mocy wyż. cyt. ustawy o Karcie Dużej Rodziny prawo do posiadania karty przysługuje rodzicowi/rodzicom oraz małżonkowi rodzica jeżeli mają lub mieli na utrzymaniu co najmniej troje dzieci, bez względu na wiek. W 2019 r. wpłynęło 672 takich wniosków, w wyniku których wydano 1 275 kart.

W okresie od 01.01.2020 r. do 31.12.2020 r. przyznano 567 kart, zaś wydano 699 (132 karty wydane z 2019 r.) z tego dla rodziców/malżonków 345 kart i dla dzieci 354 karty – dla 275 rodzin. W tym okresie czasu anulowano 3 karty – 3 błąd, zaś unieważniono 49 kart, w tym 17 dla rodziców/malżonków i 26 dla dzieci. Wydano 11 duplikatów kart. Przysługujący koszt realizacji tego programu uzyskany z budżetu państwa wyniósł 1 763,22 zł.

W 2020 r. wpłynęło 75 wniosków o wydanie karty rodzicowi/rodzicom oraz małżonkowi rodzica, którzy mają lub mieli na utrzymaniu co najmniej troje dzieci, w wyniku których przyznano 125 kart.

W okresie od 01.01.2021 r. do 31.12.2021 r. przyznano 612 kart tradycyjnych, zaś wydano 631 kart (19 kart wydano z lat wcześniejszych) z tego dla rodziców/malżonków 286 kart i dla dzieci 345 kart. W w/w okresie anulowano 3 karty, unieważniono 50 kart (20 dla rodziców/malżonków i 30 dla dzieci). Wydano 15 duplikatów kart. Jednej osobie wydano decyzję o stwierdzeniu utraty prawa do posiadania Karty.

W 2021 r. wpłynęło 86 wniosków o wydanie karty rodzicom/malżonkom, którzy mają lub mieli na utrzymaniu co najmniej troje dzieci nie spełniających warunków ustawy, w wyniku których przyznano 137 karty.

Przysługujący koszt realizacji programu z budżetu państwa na podstawie art. 29 ust. 4 – 6 ustawy o Karcie Dużej Rodziny wyniósł 2 559,99 zł, natomiast wykorzystane środki to 2 475,99 zł.

Tabela Nr 45. Realizacja Programu w okresie od 01.01.2018 r. do 31.12.2021 r.

Rok	Ilość wniosków	Łączna ilość wydanych kart	w tym dla: rodziców/ opiekunów	w tym dla: dzieci	Odmowa wydania kart
2018	338	816	289	527	0
2019	926	1 928	1 395	533	0
2020	276	699	345	354	0
2021	284	631	286	345	0

X. Dodatek Mieszkaniowy.

Dodatek mieszkaniowy jest formą rekompensaty wydatków ponoszonych na utrzymanie lokalu mieszkalnego osobom uprawnionym (gospodarstwom mieszkaniowym) wymienionym w obowiązujących przepisach.

Podstawą prawną do załatwiania spraw dodatków mieszkaniowych jest:

1. Ustawa z 21 czerwca 2001 r. o dodatkach mieszkaniowych /tekst jednolity Dz. U. z 2020r. poz.256 z późn. zm./,
2. Rozporządzenie Rady Ministrów z 28 grudnia 2001 r. w sprawie dodatków mieszkaniowych /Dz. U. z 2001 r. Nr156 poz.1817 z późn. zm /.

Dodatek mieszkaniowy przyznawany jest na wniosek osoby uprawnionej w drodze decyzji administracyjnej na okres 6 miesięcy licząc od pierwszego dnia miesiąca następującego po dniu złożenia wniosku.

Dodatek mieszkaniowy przysługuje :

1. Najemcom oraz podnajemcom lokali mieszkalnych,
2. Osobom mieszkającym w lokalach mieszkalnych, do których przysługuje im spółdzielcze prawo do lokalu mieszkalnego,
3. Osobom mieszkającym w lokalach mieszkalnych znajdujących się w budynkach stanowiących ich własność i właścicielom samodzielnych lokali mieszkalnych,
4. Innym osobom mającym tytuł prawny do zajmowanego lokalu i ponoszącym wydatki związane z jego zajmowaniem,
5. Osobom zajmującym lokal mieszkalny bez tytułu prawnego, oczekującym na przysługujący im lokal zamienny albo najem socjalny lokalu.

Dodatek mieszkaniowy przysługuje na podstawie tylko jednego z tytułów wymienionych wyżej.

Aby otrzymać dodatek mieszkaniowy należy spełnić następujące warunki:

1. posiadać tytuł prawny do zajmowanego lokalu mieszkalnego;
2. nie przekroczyć dopuszczalnej przez ustawę powierzchni użytkowej lokalu;
3. nie przekroczyć kryterium dochodowego.

Wysokość dodatku mieszkaniowego stanowi różnicę między wydatkami przypadającymi na normatywną powierzchnię użytkową zajmowanego lokalu, a kwotą stanowiącą wydatki poniesione przez osobę otrzymującą dodatek w wysokości :

- 3.1. 15% dochodów w gospodarstwie 1 osobowym,
- 3.2. 12% dochodów w gospodarstwie 2 – 4 osobowym,
- 3.3. 10% dochodów w gospodarstwie 5 osobowym i większym.

Wszelkie zmiany występujące w czasie obowiązywania decyzji nie mają wpływu na wysokość już przyznanego dodatku, oprócz zmiany miejsca zamieszkania głównego najemcy lub zgonu głównego najemcy.

Za dochód uważa się wszelkie przychody po odliczeniu kosztów ich uzyskania oraz po odliczeniu składek na ubezpieczenie emerytalne, rentowe i chorobowe.

Kryterium dochodowe wynosi – średni miesięczny dochód na 1 członka gosp. domowego w okresie 3 miesięcy poprzedzających datę złożenia wniosku nie przekraczający 100% najniższej emerytury w gospodarstwie wieloosobowym i 150% najniższej emerytury w gospodarstwie 1 osobowym.

Zgodnie z ustawą o dodatkach mieszkaniowych (tekst jednolity Dz. U. z 2021 r. poz. 2021) od dnia 01.07.2021 r. dodatek mieszkaniowy przysługuje, jeżeli w okresie 3 miesięcy poprzedzających datę złożenia wniosku o jego przyznanie średni miesięczny dochód przypadający na jednego członka gospodarstwa domowego wnioskodawcy nie przekroczył w gospodarstwie:

- 1) jednoosobowym – 40%,
- 2) wieloosobowym – 30%

– przeciętnego wynagrodzenia w gospodarce narodowej, obowiązującego w dniu złożenia wniosku. Jeżeli średni miesięczny dochód na jednego członka gospodarstwa domowego jest wyższy od dochodu określonego powyżej, a kwota nadwyżki nie przekracza wysokości dodatku mieszkaniowego, należny dodatek mieszkaniowy obniża się o tę kwotę. Dodatku mieszkaniowego nie przyznaje się, jeżeli jego kwota byłaby niższa niż 0,5% kwoty przeciętnego wynagrodzenia w gospodarce narodowej, obowiązującego w dniu wydania decyzji.

Za dochód uważa się dochód w rozumieniu art. 3 pkt 1 ustawy z dnia 28 listopada 2003 r. o świadczeniach rodzinnych (Dz. U. z 2020 r. poz. 111 oraz z 2021 r. poz. 1162).

Za dochód uważa się wszelkie przychody pomniejszone o koszty uzyskania przychodu należny podatek dochodowy od osób fizycznych, składki na ubezpieczenia społeczne niezaliczane do kosztów uzyskania przychodu oraz składki na ubezpieczenie zdrowotne.

W przypadku posiadania tytułu prawnego do gospodarstwa rolnego dochód z tego gospodarstwa ustala się na podstawie powierzchni gruntów w hektarach przeliczeniowych i wysokości przeciętnego dochodu z pracy w indywidualnych gospodarstwach rolnych z 1 ha przeliczeniowego, ostatnio ogłaszanego przez Prezesa Głównego Urzędu Statystycznego.

W przypadku ustalania dochodu z działalności podlegającej opodatkowaniu na podstawie o zryczałtowanym podatku dochodowym od niektórych przychodów osiąganych przez osoby fizyczne, przyjmuje się dochód miesięczny w wysokości 1/12 dochodu ogłaszanego corocznie, w drodze obwieszczenia ministra właściwego do spraw rodziny, o którym mowa w art. 5 ust. 7a ustawy z dnia 28 listopada 2003 r. o świadczeniach rodzinnych.

Dodatek mieszkaniowy wypłaca się zarządcy budynku lub osobie uprawnionej do pobierania należności za lokal mieszkalny, zaś ryczałt na zakup opału z tytułu braku w lokalu centralnego ogrzewania, centralnie ciepłej wody oraz gazu przewodowego do rąk wnioskodawcy.

Tabela Nr 46. Zestawienie przyznania dodatków mieszkaniowych w latach 2018 -2021.

Rok	Ilość wniosków	Ilość decyzji pozytywnych	Ilość przyznanych dodatków	Kwota przyznanych dodatków	Średni dodatek
2018	2 662	2 499	15 341	3 392 086,50	221,11
2019	2 308	2 171	13 439	2 877 540,61	212,76
2020	2 076	1 954	11 981	2 480 670,08	207,05
2021	1 925	1 809	10 929	2 566 768,30	234,86

Za okres od 01.01.2021 r. do 31.12.2021 r.

Plan : 2 613 200,00 zł

Wykonanie : 2 594 437,33 zł.

Brak zobowiązań za 2020 r.

W planie budżetu Gminy na 2021 r. została ostatecznie ujęta kwota 2 613 200,00 zł wraz z obsługą dodatków mieszkaniowych.

W wyniku dokonanego rozliczenia wydanych i wypłaconych decyzji przyznających dodatki mieszkaniowe za okres od 01.01.2021 r. do 31.12.2021 r. zostało przyznanych łącznie 10 929 dodatków mieszkaniowych na kwotę 2 566 768,30 zł. wydając łącznie 1 809 decyzji pozytywnych. Z 1 809 decyzji pozytywnych przyznano:

- 3 673 dodatków na kwotę 831 976,06 zł z przeznaczeniem na lokale tworzące mieszkaniowy zasób gminy wydając 600 decyzji,
- 1 406 dodatków na kwotę 281 651,88 zł z przeznaczeniem na lokale w spółdzielniach mieszkaniowych wydając 234 decyzje,
- 5 850 dodatków na kwotę 1 453 140,36 zł z przeznaczeniem na pozostałe lokale (prywatno-czynszowe, własnościowe, zakładowe, wspólnoty, TBS, domki jednorodzinne itd.) wydając 975 decyzji.

XI. Dodatek energetyczny.

Z dniem 1 stycznia 2014 r. zgodnie z Uchwałą Nr 226/2013 Rady Miejskiej w Przemyślu z dnia 28 listopada 2013 r. zadanie dotyczące dodatku energetycznego, zostało przekazane do Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej w Przemyślu.

Zryczałtowany dodatek energetyczny od 1 stycznia 2014 r. przysługuje na podstawie ustawy z dnia 26 lipca 2013 r. o zmianie ustawy - Prawo energetyczne - oraz niektórych innych

ustaw (Dz. U. z 2013 r. poz. 984) odbiorcy wrażliwemu energii elektrycznej, czyli osobie pobierającej dodatek mieszkaniowy. Zryczałtowany dodatek energetyczny jest formą pomocy przeznaczoną dla osób otrzymujących dodatek mieszkaniowy mającą na celu częściową rekompensatę kosztów zakupu energii elektrycznej. Aby otrzymać w/w dodatek wnioskodawca musi spełnić łącznie 3 przesłanki: jest uprawniony do dodatku mieszkaniowego, jest stroną umowy sprzedaży energii elektrycznej i zamieszkuje w miejscu dostarczania tej energii.

Na wypłatę dodatków energetycznych jest przyznawana subwencja ze Skarbu Państwa – od Wojewody – na zasadach wnioskowania kwartalnego, a następnie rozliczania na koniec danego kwartału.

Zgodnie z ustawą o prawie energetycznym (Dz. U. z 2021 r. poz. 716) dodatek energetyczny wynosi rocznie nie więcej niż 30% iloczynu limitu zużycia energii elektrycznej oraz średniej ceny energii elektrycznej dla odbiorcy energii elektrycznej w gospodarstwie domowym.

Wysokość limitu, o którym mowa wynosi:

- 1) 900 kWh w roku kalendarzowym - dla gospodarstwa domowego prowadzonego przez osobę samotną;
- 2) 1250 kWh w roku kalendarzowym - dla gospodarstwa domowego składającego się z 2 do 4 osób;
- 3) 1500 kWh w roku kalendarzowym - dla gospodarstwa domowego składającego się z co najmniej 5 osób.

Minister właściwy do spraw energii ogłasza, w terminie do dnia 30 kwietnia każdego roku, w drodze obwieszczenia, w Dzienniku Urzędowym Rzeczypospolitej Polskiej "Monitor Polski", wysokość dodatku energetycznego na kolejne 12 miesięcy, biorąc pod uwagę środki przewidziane na ten cel w ustawie budżetowej.

Od 1 stycznia do 31 grudnia 2021 r. wypłacono 1 211 dodatków energetycznych na łączną kwotę 23 747,37 zł, w tym 465,63 zł kosztów obsługi tego zadania. Plan na dodatki energetyczne na 2021 r. wyniósł 23 790,00 zł

XII. Pomoc materialna dla uczniów.

Z dniem 1 stycznia 2014 r. zgodnie z Uchwałą Nr 206/2013 Rady Miejskiej w Przemyślu z dnia 24 października 2013 r. zadania dotyczące świadczeń pomocy materialnej o charakterze socjalnym dla uczniów zamieszkałych na terenie Miasta Przemyśla, zostały przekazane do Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej.

Rodzajami świadczeń pomocy materialnej o charakterze socjalnym są:

1. stypendia szkolne,
2. zasiłki szkolne

Podstawa prawna:

- Ustawa z dnia 7 września 1991 r. o systemie oświaty (t. j. Dz. U. z 2021 r., poz. 1915),
- Uchwała Rady Miejskiej w Przemyślu Nr 12/2014 z dnia 06.02.2014 r. w sprawie ustalenia regulaminu udzielania pomocy materialnej o charakterze socjalnym dla uczniów zamieszkałych na terenie Miasta Przemyśla (Dz. Urz. Woj. Podkarpackiego z dnia 13.03.2014 r. poz. 952 zm. Uchwałą Nr 32/2014 Rady Miejskiej w Przemyślu z dnia 06.03.2014 r. Dz. U. Woj. Podk. z 2014 r. poz. 953 zm. Uchwałą Nr 135/2015 Rady Miejskiej w Przemyślu z dnia 27 sierpnia 2015 r. Dz. Urz. Woj. Podkarpackiego z 2015 r. poz. 2697),
- Rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 14 lipca 2021 r. w sprawie zweryfikowanych kryteriów dochodowych oraz kwot świadczeń pieniężnych z pomocy społecznej (Dz. U. z 2021 r., poz. 1296).

Stypendia i zasiłki szkolne przyznaje się w ramach środków finansowych przeznaczonych na ten cel z budżetu państwa (80% kwoty) i budżetu gminy (20% kwoty). Na wypłatę zasiłków szkolnych gmina może przeznaczyć maksymalnie 5% z kwoty dotacji.

Świadczenia pomocy materialnej, o których mowa w art. 90c ust.2 ustawy o systemie oświaty przysługują również uczniom szkół niepublicznych nieposiadających uprawnień szkół publicznych dla młodzieży i dla dorosłych – do czasu ukończenia realizacji obowiązku nauki.

A. Stypendia szkolne

Do ubiegania się o przyznanie stypendium szkolnego uprawnieni są uczniowie, którzy spełniają łącznie następujące kryteria:

- Zamieszkują na terenie Miasta Przemysła,
- Znajdują się w trudnej sytuacji materialnej oraz spełniają określone kryterium dochodowe określone w art. 9 ustawy z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej, zgodnie z rozporządzeniem Rady Ministrów z dnia 11 lipca 2018 r. (**Dz. U. 2018r. poz. 1358**) **nie może przekroczyć kwoty 528 zł w przeliczeniu na jednego członka rodziny (od 01 października 2018 r. do 31 grudnia 2021 r.)**.

Świadczenia pomocy materialnej o charakterze socjalnym są przyznawane:

- 1) na wniosek rodziców albo pełnoletniego ucznia,
- 2) na wniosek odpowiednio dyrektora szkoły, kolegium pracowników służb społecznych lub ośrodka, o którym mowa w art. 90b ust. 3 pkt. 2,
- 3) świadczenia pomocy materialnej o charakterze socjalnym mogą być również przyznawane z urzędu.

Wniosek o przyznanie stypendium szkolnego składa się w Miejskim Ośrodku Pomocy Społecznej w Przemyslu lub za pośrednictwem poczty do dnia 15 września danego roku szkolnego, a w przypadku:

- uczniów i słuchaczy szkół, w których zajęcia dydaktyczno-wychowawcze rozpoczynają się w pierwszym, powszednim dniu lutego - do dnia 15 lutego danego roku szkolnego,
- słuchaczy kolegiów pracowników służb społecznych – do dnia 15 października danego roku.

W uzasadnionych przypadkach wniosek o przyznanie stypendium szkolnego może być złożony po upływie ww. terminu.

Stypendium szkolne jest przyznawane na okres nie krótszy niż jeden miesiąc i nie dłuższy niż od września do czerwca w danym roku szkolnym, a w przypadku słuchaczy kolegiów na okres nie dłuższy niż od października do czerwca w danym roku szkolnym.

Stypendium szkolne wypłacane jest w formach, o których mowa w § 3 (uchwały nr 12/2014 Rady Miejskiej w Przemyslu z dnia 6 lutego 2014 r.) miesięcznie lub jednorazowo w terminach:

- 1) do dnia 31 grudnia – za okres od września do grudnia lub od października do grudnia danego roku,
- 2) do dnia 31 sierpnia – za okres od stycznia do czerwca danego roku.

Jeżeli forma stypendium szkolnego tego wymaga, może być ono realizowane w okresach innych niż miesięczne lub jednorazowo.

Wypłata stypendium szkolnego jest dokonywana przelewem na wskazane konto bankowe rodzica lub pełnoletniego ucznia.

Miesięczna kwota stypendium szkolnego ustalana jest w oparciu o wysokość zasiłku rodzinnego dla dzieci w wieku powyżej 5 roku życia do ukończenia 18 roku życia, tj. 124 zł (zgodnie z art. 2 ust. 2 pkt. 1 lit. b ustawy z dnia 28 listopada 2003 r. o świadczeniach rodzinnych,

t.j. Dz. U. z 2020 r., poz.111 z późn. zm.) i powinna wynosić nie mniej niż 80 % i nie więcej niż 200% kwoty tego zasiłku.

Wyróżnia się następujące formy stypendiów szkolnych:

- całkowite lub częściowe pokrycie kosztów udziału w płatnych zajęciach edukacyjnych, w tym wyrównawczych wykraczających poza zajęcia realizowane w szkole w ramach planu nauczania;
- całkowite lub częściowe pokrycie udziału w płatnych zajęciach edukacyjnych realizowanych poza szkołą;
- pomoc rzeczowa o charakterze edukacyjnym, w tym w szczególności zakup podręczników;
- całkowite lub częściowe pokrycie kosztów związanych z pobieraniem nauki poza miejscem zamieszkania;

- świadczenie w formie pieniężnej w przypadku jeżeli udzielenie stypendium w wyżej wymienionych formach nie jest możliwe.

B. Zasiłki szkolne

Podstawą przyznania uczniowi zasiłku szkolnego stanowi łączne spełnienie następujących przesłanek:

- wystąpienie zdarzenia o charakterze losowym,
- nie przekroczenie terminu dwóch miesięcy od wystąpienia zdarzenia uzasadniającego przyznanie tego zasiłku,
- związek przyczynowy pomiędzy tym zdarzeniem, a trudną sytuacją materialną,
- związek pomiędzy tą przejściowo trudną sytuacją materialną, a niezaspokojonymi potrzebami ucznia na pokrycie wydatków związanych z procesem edukacyjnym lub w zakresie pomocy rzeczowej o charakterze edukacyjnym.

W przypadku przyznawania zasiłków szkolnych, kryterium dochodowe nie jest brane pod uwagę.

Wysokość zasiłku szkolnego nie może przekroczyć jednorazowo kwoty stanowiącej pięciokrotność kwoty, o której mowa w art. 2 ust. 2 pkt. 1 lit. b ustawy z dnia 28 listopada 2003 r. o świadczeniach rodzinnych (t.j. Dz. U. z 2020 r., poz. 111 z późn. zm.).

Zasiłek szkolny może być przyznany w formie świadczenia pieniężnego na pokrycie wydatków związanych z procesem edukacyjnym, raz lub kilka razy w roku w przypadku kilku oddzielnych zdarzeń o charakterze losowym, niezależnie od otrzymywanego stypendium szkolnego.

Tabela Nr 47. Udzielone stypendia i zasiłki szkolne w 2021 r.

Rok 2021	Stypendia szkolne	Zasiłki szkolne
Liczba uczniów objętych pomocą	248	4
Wyplacona kwota	198.779,47	2 480,00
Łączna kwota wypłaconych świadczeń:	201.259,47	

XIII. Rehabilitacja Osób Niepełnosprawnych.

W związku z informacją Departamentu ds. Finansowych PFRON w Warszawie z dnia 18.02.2021 r. o podziale środków finansowych PFRON, Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej Przemysłu pismem z dnia 04.03.2021 r. przedstawił Radzie Miejskiej w Przemysłu propozycje podziału środków Funduszu przyznanych uchwałą Zarządu PFRON Nr 9/2021 z dn. 10.02.2021 r. wg algorytmu powiatowi grodzkiemu Przemysł w 2021 roku w wysokości **4 093 975 zł**, w tym na zobowiązania dotyczące dofinansowania kosztów działania warsztatów terapii zajęciowej w kwocie **2 364 864 zł**. Na zadania bieżące z zakresu rehabilitacji zawodowej i społecznej pozostała do wykorzystania kwota 1 729 111 zł. Kwota przypadająca powiatowi grodzkiemu Przemysł wyliczona została zgodnie z rozporządzeniem Rady Ministrów z dnia 2 października 2019 r. zmieniającym rozporządzenie w sprawie algorytmu przekazywania środków Państwowego Funduszu Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych samorządom wojewódzkim i powiatowym (Dz.U. z 2019 r, poz. 1898).

W 2021 roku na realizację zadań z zakresu rehabilitacji zawodowej i społecznej osób niepełnosprawnych w powiecie grodzkim Przemysł faktycznie wykorzystano łącznie ze środków PFRON kwotę **3 936 515 zł**, w tym na zobowiązania dotyczące finansowania kosztów działalności warsztatów terapii zajęciowej dla 109 uczestników (zwiększenie liczby uczestników o 4 osoby od 01.01.2021 r.) w 3-ech warsztatach - kwotę **2 364 864 zł**.

Uchwałą Nr 41/2021 Rady Miejskiej w Przemysłu z dnia 15 marca 2021 r. (zmienioną uchwałami: Nr 61/2021 z dnia 17 maja 2021 r., Nr 101/2021 z dnia 30 czerwca 2021 r., Nr 125/2021 z dnia 06 września 2021 r., Nr 154/2021 z dnia 29 października 2021 r. i Nr 188/2021 z dnia 29 listopada 2021 r.) określono zadania i dokonano podziału środków finansowych Państwowego Funduszu Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych przeznaczonych na realizację zadań z zakresu rehabilitacji społecznej i zawodowej osób niepełnosprawnych. Ostatecznie w całym roku budżetowym 2021 na rehabilitację społeczną (realizacja przez Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Przemysłu) wydatkowano kwotę **3 802 707 zł**, w tym: **1 437 843 zł** na zadania bieżące i **2 364 864 zł** na zobowiązania dotyczące kosztów działalności trzech warsztatów terapii zajęciowej. Na zadania z zakresu rehabilitacji zawodowej osób niepełnosprawnych (realizacja przez Powiatowy Urząd Pracy w Przemysłu) wydatkowano kwotę **133 808 zł**.

Tabela Nr 48. Podział środków finansowych PFRON na zadania z zakresu rehabilitacji społecznej i zawodowej osób niepełnosprawnych w 2021 r.

Lp.	Nazwa zadania	Podział środków PFRON uchwałami Rady Miejskiej	Wykonanie	
			Liczba dofinansowań	Kwota [w zł]
1	Dofinansowanie do uczestnictwa osób niepełnosprawnych i ich opiekunów w turnusach rehabilitacyjnych	495 011	346 osób (uczestnicy + opiekunowie)	485 895
2	Dofinansowanie sportu, kultury, rekreacji i turystyki osób niepełnosprawnych	69 788	12 umów; 310 osób (uczestnicy + opiekunowie)	65 585
3	Dofinansowanie zaopatrzenia w sprzęt rehabilitacyjny, przedmioty ortopedyczne i środki pomocnicze przyznawane osobom niepełnosprawnym	526 212	389	526 099
4	Dofinansowanie likwidacji barier architektonicznych, w komunikowaniu się i technicznych w związku z indywidualnymi potrzebami osób niepełnosprawnych	370 000	112 osób	360 264
5	Zobowiązania dotyczące finansowania kosztów działalności warsztatów terapii zajęciowej	2 364 864	3 WTZ-ty; 109 uczestników	2 364 864

Razem rehabilitacja społeczna realizowana przez Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej:	3 825 875	1 266	3 802 707
Razem rehabilitacja zawodowa realizowana przez Powiatowy Urząd Pracy:	268 100	- wyposażenie 2-óch stanowisk pracy dla osób niepełnosprawnych, - 1 ukończone szkolenie organizowane przez kierownika PUP, - 1 dofinansowanie do rozpoczęcia działalności gospodarczej, - 2 sfinansowane stypendia stażowe dla osób niepełnosprawnych	133 808
Ogółem cała rehabilitacja (społeczna + zawodowa):	4 093 975	1 272	3 936 515

Realizacja zadań i wykorzystanie środków PFRON z zakresu rehabilitacji społecznej osób niepełnosprawnych w roku 2021 przedstawia się następująco:

a) Dofinansowanie do uczestnictwa osób niepełnosprawnych i ich opiekunów w turnusach rehabilitacyjnych

W roku 2021 liczba osób (wraz z opiekunami) ubiegających się o przyznanie dofinansowania pobytu na turnusie rehabilitacyjnym wyniosła 436 (w tym 132 opiekunów), natomiast dofinansowanie wypłacono dla 346 osób (w tym 101 opiekunów) na kwotę 485 895 zł, z czego 36 dofinansowań wypłacono dzieciom i młodzieży niepełnosprawnej oraz 31 dofinansowań ich opiekunom na łączną kwotę dofinansowania turnusów dla dzieci i młodzieży wraz z ich opiekunami 92 679 zł.

b) Dofinansowanie sportu, kultury, rekreacji i turystyki osób niepełnosprawnych

W 2021 roku na dofinansowanie dla organizacji pozarządowych imprez z zakresu sportu, kultury, rekreacji i turystyki osób niepełnosprawnych złożono 14 wniosków na ogólną wnioskowaną kwotę dofinansowania 74 313 zł. Zawarto 12 umów na łączną kwotę 65 585 zł dla 7 organizacji działających na rzecz osób niepełnosprawnych. W ramach imprez integracyjno - turystycznych wypłacono dofinansowanie uczestnictwa dla 310 osób, w tym dla 238 osób niepełnosprawnych.

Realizacja zadania pn. „dofinansowanie ze środków PFRON sportu, kultury, rekreacji i turystyki osób niepełnosprawnych” w 2021 roku objęła głównie dofinansowanie do wycieczek turystyczno - krajoznawczych połączonych ze zwiedzaniem zorganizowanych dla osób z niepełnosprawnościami o różnym charakterze, imprezy zawierające program o charakterze rekreacyjnym, jak również dofinansowanie do kosztów imprez integracyjnych.

c) Dofinansowanie do zaopatrzenia w sprzęt rehabilitacyjny

W 2021 r. w ramach dofinansowania kosztów zakupu sprzętu rehabilitacyjnego złożono 45 wniosków. Zrealizowano 42 umowy. Na ich podstawie ze środków PFRON wypłacono 43 103 zł, z tego 11 dofinansowań dla dzieci i młodzieży niepełnosprawnej na kwotę 14 848 zł. Przedmiotem dofinansowania były takie przedmioty, jak: rower rehabilitacyjny, stacjonarny lub trójkołowy, komputer ze specjalistycznym programem rehabilitacyjnym dla osób niepełnosprawnych poza normą intelektualną i osób z orzeczonymi całościowymi zaburzeniami rozwojowymi, fotel do masażu, materac do masażu, bieżnia rehabilitacyjna dla osób niepełnosprawnych ruchowo, wioślarz, orbitrek, urządzenie medyczne, mata ozonująca oraz rotor elektryczny.

d) Dofinansowanie do zaopatrzenia w przedmioty ortopedyczne i środki pomocnicze

W 2021 r. w ramach dofinansowania zakupu przedmiotów ortopedycznych i środków pomocniczych złożono 392 wnioski. Ze środków PFRON wypłacono 347 dofinansowań na kwotę 482 996 zł, w tym dla dzieci i młodzieży niepełnosprawnej - 33 dofinansowania na kwotę 69 347 zł. Przedmiotem dofinansowania były przede wszystkim aparaty słuchowe, pieluchomajtki

dla dorosłych i dla dzieci oraz protezy kończyn dolnych i górnych, wózki inwalidzkie, ortezy, aparaty do leczenia obturacyjnego bezdechu sennego, obuwi ortopedyczne, szkła okularowe, soczewki i materace przeciwoślizgowe.

e) Dofinansowanie kosztów likwidacji barier architektonicznych, w komunikowaniu się i technicznych na wnioski indywidualnych osób niepełnosprawnych w miejscu ich zamieszkania

W ubiegłym roku na likwidację barier funkcjonalnych (tj. architektonicznych, w komunikowaniu się i technicznych) wpłynęło łącznie 130 wniosków na łączną kwotę 798 586 zł. Na przedmiotowe zadanie wykorzystano kwotę środków PFRON w łącznej wysokości 360 264 zł, co pozwoliło na wypłatę 112 dofinansowań, w tym 13 dofinansowań do realizacji wniosków złożonych na rzecz wsparcia dzieci i młodzieży niepełnosprawnej na kwotę 30 300 zł.

Realizacja zadania w ramach likwidacji barier architektonicznych w miejscu zamieszkania osób niepełnosprawnych w 2021 r. obejmowała najczęściej przystosowanie łazienki do potrzeb osoby niepełnosprawnej ruchowo (poruszającej się na wózku inwalidzkim lub mającej trudności w poruszaniu się) albo dla osoby z dysfunkcją narządu wzroku poprzez:

- wymianę wanny na natrysk (kabinę prysznicową otwartą albo stanowisko prysznicowe) z niskim brodzikiem, odpływem liniowym, baterią prysznicową, deszczownicą lub zestawem prysznicowym oraz krzeselkiem albo siedziskiem lub taborettem prysznicowym,
- zakup i montaż uchwytów asekuracyjnych w niezbędnych miejscach w pomieszczeniach łazienki i WC,
- zakup i wymianę zużytej umywalki z baterią umywalkową, ewentualnie z przesunięciem umywalki i zamocowaniem na wysokości wygodnej dla osoby niepełnosprawnej,
- zakup i montaż na odpowiedniej wysokości muszli ustępowej - kompaktu WC przystosowanego dla osoby niepełnosprawnej, w szczególności montaż zestawu podtynkowego, ewentualnie z przesunięciem,
- zakup materiałów i położenie glazury ściennej w obrębie natrysku - kabiny albo stanowiska prysznicowego,
- zakup materiałów i wykonanie posadzki z terakoty niepoślizgowej w pomieszczeniach łazienki i WC,
- modernizację instalacji wod.-kan. w niezbędnym zakresie,
- likwidację progu w drzwiach wejściowych do pomieszczeń łazienki i WC.

Środki PFRON przeznaczono także na:

- wydzielenie z pomieszczenia kuchennego części pomieszczenia z przeznaczeniem na łazienkę i WC wraz z zakupem, montażem i podłączeniem nowego bojlera elektrycznego oraz zakupem i montażem nowych drzwi łazienkowych w celu zamocowania ich w wykonanej ścianie,
- przesunięcie grzejnika łazienkowego - w sytuacjach, kiedy wymagane było przeorganizowanie rozmieszczenia wyposażenia łazienkowego w celu zapewnienia miejsca do kąpieli,
- niezbędne prace murarsko - tynkarskie i hydrauliczne,
- połączenie łazienki i WC w jedno pomieszczenie z wykonaniem wspólnego wejścia,
- wykonanie w kuchni, w pokoju oraz w pomieszczeniu łazienki z WC instalacji c.o. (przewody, ekrany, zawory i pozostałe niezbędne wyposażenie); zakup i zamontowanie grzejników; zakup i montaż piecyka gazowego 2-funkcyjnego w celu zapewnienia źródła ogrzewania c.o. i c.w.u.,
- doświetlenie pomieszczenia w celu przystosowania go do potrzeb osoby z dysfunkcją narządu wzroku,
- wykonanie podjazdu dla wózka inwalidzkiego w celu ułatwienia wejścia/wjazdu do budynku/mieszkania,
- wykonanie chodnika z kostki brukowej dla osoby niepełnosprawnej na wózku prowadzącego od podjazdu do bramki wyjściowej z posesji,
- wymianę kabiny prysznicowej z wysokim brodzikiem na kabinę z niskim brodzikiem,
- wykonanie posadzki na tarasie, który umożliwiłoby wyjazd osobie niepełnosprawnej na wózku inwalidzkim na zewnątrz,
- zakup i wymianę (montaż) drzwi balkonowych, przez które osoba niepełnosprawna na wózku

inwalidzkim przemieszcza się na taras / balkon, aby mieć dostęp do windy w celu zapewnienia jej wejścia i wyjścia z miejsca zamieszkania,

- zakup specjalnego wózka kąpielowo - prysznicowego,
- wykonanie remontu/renowacji posadzki podłogowej w pomieszczeniach dla osoby z dysfunkcją narządu wzroku, tj. wyrównanie posadzki w celu umożliwienia osobie z dysfunkcją wzroku bezpiecznego poruszania się w mieszkaniu,
- zakup, dostawę i montaż platformy przyschodowej przystosowanej do przewożenia osób na wózku inwalidzkim z parteru na 1-sze piętro.

Ogółem na likwidację barier architektonicznych wypłacono kwotę 209 876 zł dla realizacji 42-óch wniosków złożonych przez osoby niepełnosprawne.

W ramach likwidacji barier w komunikowaniu się przyznano 50 dofinansowań na kwotę 63 802 zł. Środki finansowe przeznaczono na dofinansowanie zakupu: zestawów komputerowych/notebooków z łączem internetowym oraz telefonów komórkowych.

Na dofinansowanie kosztów likwidacji barier technicznych przeznaczono 20 dofinansowań w kwocie 86 586 zł. Środki te wydatkowano na zakup: zestawu MówikPro z tabletem, analizatora krzepkości krwi INR, podnośnika uniwersalnego lub wannowego, podnośnika transportowo - kąpielowego, schodołazu oraz łóżka wspomagającego opiekę nad osobą niepełnosprawną.

f) Zobowiązania dotyczące finansowania kosztów działalności warsztatów terapii zajęciowej

W 2021 roku na finansowanie kosztów działalności 3-ech warsztatów terapii zajęciowej znajdujących się na terenie Miasta Przemyśla dla 109 uczestników przeznaczono łącznie, z uwzględnieniem wszystkich źródeł finansowania, kwotę 2 859 761 zł, z tego dofinansowanie ze środków algorytmowych Funduszu wyniosło 2 364 864 zł. Pozostałe koszty pokryte były ze środków samorządowych Gminy Miejskiej Przemyśl w wysokości 262 762 zł, innych środków PFRON w wysokości 160 000 zł, jak również ze środków własnych Stowarzyszenia Wspierania Osób Niepełnosprawnych Intelktualnie w Przemyślu prowadzącego warsztat terapii zajęciowej przy ul. Lelewela w kwocie 135 zł i w kwocie 72 000 zł pozyskanej z innych źródeł przez WTZ przy ul. Słowackiego prowadzony przez PKSiRNiS „PODKARPACIE”.

Jednostkami prowadzącymi warsztaty terapii zajęciowej na terenie Przemyśla w 2021 roku były:

- Polskie Towarzystwo Walki z Kalectwem Oddział Przemyśl; WTZ przy ul. Sobótki 23 z 45-ciomą uczestnikami – ogółem koszty działalności to kwota 1 084 800 zł, z czego dofinansowanie ze środków PFRON wg algorytmu wyniosło 976 320 zł,
- Przemyski Klub Sportu i Rekreacji Niewidomych i Słabowidzących „PODKARPACIE” z siedzibą w Przemyślu przy ul. Mickiewicza 24; w WTZ przy ul. Słowackiego 85 terapią zajęciową w roku 2021 objętych było wg umowy 44 osoby niepełnosprawne – ogółem koszty działalności to kwota 1 292 693 zł, z czego środki algorytmowe PFRON to kwota w wysokości 954 624 zł,
- Stowarzyszenie Wspierania Osób Niepełnosprawnych Intelktualnie w Przemyślu; WTZ przy ul. Lelewela 8a, w którym w terapii zajęciowej uczestniczyło 20 osób – ogółem koszty działalności to kwota 482 268 zł, z czego środki algorytmowe PFRON to kwota 433 920 zł.

Tabela Nr 49. Wykorzystanie przyznanych środków PFRON na zadania z zakresu rehabilitacji społecznej w roku 2021.

Lp.	Zadania z zakresu rehabilitacji społecznej	Podział środków PFRON uchwałami Rady Miejskiej	Zapotrzebowanie (złożone wnioski)		Wykonanie		Wskaźnik wykonania w odniesieniu do potrzeb %
			ilość	kwota	ilość	kwota	
1	Dofinansowanie do uczestnictwa osób niepełnosprawnych i ich opiekunów w turnusach rehabilitacyjnych	495 011	436 osób	x	346 osób	485 895	79,4 [dotyczy liczby osób]
2	Dofinansowanie sportu, kultury, rekreacji i turystyki osób niepełnosprawnych	69 788	14 wniosków	74 313	12 wniosków / 310 osób	65 585	88,3 [dot. kwoty]

			/ 337 osób				
3	Dofinansowanie zaopatrzenia w sprzęt rehabilitacyjny, przedmioty ortopedyczne i środki pomocnicze	526 212	437 wniosków	699 632	389 dofinansowania	526 099	75,2 [dot. kwoty]
4	Dofinansowanie likwidacji barier architektonicznych, w komunikowaniu się i technicznych	370 000	130 wniosków	798 586	112 osób	360 264	45,1 [dot. kwoty]
Razem		1 461 011	x	1 572 531 [bez kwoty na turnusy]	x	951 948 [bez kwoty na turnusy]	60,5 [dot. kwot z wyłączeniem kwot na turnusy]
5	Dofinansowanie kosztów działalności WTZ	2 364 864	3 WTZ-ty /109 osób	2 364 864	3 WTZ-ty /109 osób	2 364 864	100
Ogółem		3 825 875	x	3 937 395 [bez kwoty na turnusy]	x	3 316 812 [bez kwoty na turnusy]	84,2 [dot. kwot z wyłączeniem kwot na turnusy]

Tabela Nr 50. Porównanie wykonania zadań z zakresu rehabilitacji społecznej osób niepełnosprawnych w latach 2019-2021.

Lp.	Zadania z zakresu rehabilitacji społecznej	Wykonanie 2019		Wykonanie 2020		Wykonanie 2021		Wskaźnik 2021/2019 [dot. kwoty]	Wskaźnik 2021/2020 [dot. kwoty]
		ilość	kwota	ilość	kwota	ilość	kwota	%	%
1	Dofinansowanie do uczestnictwa osób niepełnosprawnych i ich opiekunów w turnusach rehabilitacyjnych	280	337 173	217	286 480	346	485 895	144,1	169,6
	- w tym dzieci i młodzież	21	29 970	23	34 000	36	58 858	196,4	173,1
2	Dofinansowanie sportu, kultury, rekreacji i turystyki osób niepełnosprawnych	228	19 984	65	7 513	310	65 585	328,2	873,0
	- w tym dzieci i młodzież	0	0	0	0	26	2 041	-	-
3	Dofinansowanie zaopatrzenia w sprzęt rehabilitacyjny, przedmioty ortopedyczne i środki pomocnicze	436	531 298	341	455 021	389	526 099	99,0	115,6
	- w tym dzieci i młodzież	37	87 926	47	119 433	44	84 195	95,8	70,5
4	Dofinansowanie likwidacji barier architektonicznych, w komunikowaniu się i technicznych	75	180 550	93	232 932	112	360 264	199,5	154,7
	- w tym dzieci i młodzież	8	12 839	14	32 100	13	30.300	236,0	94,4
Razem: - w tym dzieci i młodzież		1 019 66	1 069 005 130 735	716 84	981 946 185 533	1.157 119	1 437 843 175 394	134,5 134,2	146,4 94,5
5	Dofinansowanie kosztów działalności WTZ – zobowiązania (ilość warsztatów / liczba uczestników kwota)	3/105	1 900 080	3/105	2 152 080	3/109	2 364 864	124,5	109,9
OGÓLEM		x	2 969 085	x	3 134 026	x	3 802 707	128,1	121,3

Ogółem w roku 2021 w ramach zadań z zakresu rehabilitacji społecznej realizowanej przez MOPS osobom niepełnosprawnym w oparciu o złożone wnioski i zawarte umowy wypłacono ze środków przekazanych algorytmem powiatowi grodzkiemu Przemyśl 1 266 dofinansowań (łącznie z dofinansowaniami dla 109-ciu uczestników przebywających w trzech WTZ-ach), w tym 119 dofinansowania na rzecz dzieci i młodzieży niepełnosprawnej.

Wysokość corocznie otrzymywanych środków PFRON może nie zapewnić pełnej realizacji zadań stosownie do ilości złożonych wniosków, dlatego też konieczne jest ustalenie dodatkowych procedur ich realizacji w formie zarządzenia Dyrektora MOPS oraz powołanie *Zespołu Opiniującego wnioski osób niepełnosprawnych*. Przygotowywano materiały oraz obsługiwano zarówno pracę *Zespołu Opiniującego wnioski osób niepełnosprawnych o dofinansowanie zadań*, jak również pracę Powiatowej Społecznej Rady do Spraw Osób Niepełnosprawnych (6 posiedzeń).

Na podstawie do umowy nr AS3/000048/09/D z dnia 24.04.2018 r. z aneksami: nr 1 z 07.11.2018 r., nr 2 z 10.04.2019 r., nr 3 z 17.09.2019 r., nr 4 z 18.11.2019 r., nr 5 z 06.04.2020 r., nr 6 z 02.11.2020 r., nr 7 z 17.12.2020 r., nr 8 z 09.04.2021 r., nr 9 z 18.11.2021 r. i nr 10 z 13.12.2021 r. w roku 2021 kontynuowany był pilotażowy program „Aktywny samorząd”. Celem programu jest wyeliminowanie lub zmniejszenie barier ograniczających uczestnictwo osób niepełnosprawnych w życiu społecznym, zawodowym oraz w dostępie do informacji.

Przygotowano i wysłano do PFRON *Wystąpienie Realizatora programu o przyznanie środków PFRON na realizację pilotażowego programu „Aktywny samorząd”*. MOPS jako realizator programu „Aktywny samorząd” wprowadził *Zasady realizacji pilotażowego programu „Aktywny samorząd”* oraz *Regulamin pilotażowego programu „Aktywny samorząd”* obowiązujące w 2021 roku, jak również powołał *Zespół Opiniujący wnioski*. Składanie i realizacja wniosków o dofinansowanie w ramach pilotażowego programu „Aktywny Samorząd”, zarówno w Module I, jak i w Module II, odbywała się w dedykowanym Systemie Obsługi Wsparcia [SOW]. Dokumentację osób, które w MOPS złożyły wnioski w wersji papierowej, wprowadzano w wersji elektronicznej do systemu SOW.

Na wypłatę dofinansowań w ramach programu „Aktywny samorząd” przeznaczono (razem z kosztami realizacji programu, tj. promocją, obsługą i ewaluacją) w dwóch transzach łącznie kwotę 549 960,00 zł, w tym na Moduł I – 232 000,00 zł i na Moduł II – 286 000,00 zł.

Moduły, obszary i zadania programu, które były uruchomione w 2021 roku w ramach pilotażowego programu „Aktywny samorząd”:

Moduł I – Likwidacja barier utrudniających aktywizację społeczną i zawodową

a) Obszar A – Likwidacja bariery transportowej:

- Zadanie 1: dofinansowanie zakupu i montażu oprzyrządowania do posiadanego samochodu (narząd ruchu);
- Zadanie 2: dofinansowanie uzyskania prawa jazdy (narząd ruchu);
- Zadanie 3: dofinansowanie uzyskania prawa jazdy (narząd słuchu);
- Zadanie 4: dofinansowanie zakupu i montażu oprzyrządowania do posiadanego samochodu (narząd słuchu);

b) Obszar B – Likwidacja barier w dostępie do uczestniczenia w społeczeństwie informacyjnym:

- Zadanie 1: dofinansowanie zakupu sprzętu elektronicznego lub jego elementów oraz oprogramowania (orzeczenie o niepełnosprawności, stopień znaczny; narząd wzroku lub dysfunkcja obu kończyn górnych);
- Zadanie 2: dofinansowanie szkoleń w zakresie obsługi nabytego w ramach programu sprzętu elektronicznego i oprogramowania;
- Zadanie 3: dofinansowanie zakupu sprzętu elektronicznego lub jego elementów oraz oprogramowania (stopień umiarkowany; narząd wzroku);
- Zadanie 4: dofinansowanie zakupu sprzętu elektronicznego lub jego elementów oraz oprogramowania (orzeczenie o niepełnosprawności, st. znaczny, st. umiarkowany; narząd słuchu, trudności w komunikowaniu się);
- Zadanie 5: dofinansowanie do utrzymania sprawności technicznej posiadanego sprzętu elektronicznego zakupionego w ramach programu;

c) Obszar C – Likwidacja barier w poruszaniu się:

- Zadanie 1: dofinansowanie do zakupu wózka inwalidzkiego o napędzie elektrycznym;

- Zadanie 2: dofinansowanie do utrzymania sprawności technicznej posiadanego skutera lub wózka inwalidzkiego o napędzie elektrycznym;
- Zadanie 3: dofinansowanie zakupu protezy kończyny na co najmniej III poziomie jakości
- Zadanie 4: dofinansowanie do utrzymania sprawności posiadanej protezy kończyny naco najmniej III poziomie jakości;
- Zadanie 5: dofinansowanie do zakupu skutera inwalidzkiego o napędzie elektrycznym lub oprzyrządowania elektrycznego do wózka ręcznego;

d) Obszar D – Pomoc w utrzymaniu aktywności zawodowej poprzez zapewnienie opieki dla osoby zależnej (dofinansowanie kosztów opieki nad osobą zależną w różnych formach opieki; wnioskodawca - osoba niepełnosprawna w stopniu znacznym lub umiarkowanym w wieku aktywności zawodowej, zatrudniona lub zarejestrowana w PUP)

Moduł II – Pomoc w uzyskaniu wykształcenia na poziomie wyższym adresowana do osób ze znacznym lub umiarkowanym stopniem niepełnosprawności, pobierających naukę w szkole wyższej lub szkole policealnej lub kolegium, a także do osób mających przewód doktorski otwarty poza studiami doktoranckimi.

DOK

Udzielona pomoc w ramach programu „Aktywny samorząd” (edycja 2021/2022, realizacja w roku 2021):

a) w ramach Modułu I (likwidacja barier utrudniających aktywizację społeczną i zawodową) zawarto 41 umów i wypłacono dofinansowanie w wysokości 215 191 zł,

b) w ramach Modułu II (pomoc w uzyskaniu wykształcenia na poziomie wyższym) zawarto 72 umowy na podstawie 102 złożonych wniosków osób niepełnosprawnych oraz wypłacono dofinansowanie na łączną kwotę 175 799 zł.

Tabela Nr 51. Realizacja programu „Aktywny samorząd” - edycja 2021/2022 (realizacja w 2021 r.).

Zadania	Środki PFRON Przekazane transzami na realizację programu [w zł] – limit bez kosztów realizacji programu	Realizacja			
		Liczba złożonych wniosków	Liczba zawartych umów	Kwoty dofinansowania w zawartych umowach [w zł]	Kwoty zrealizowanych wypłat na podstawie zawartych umów [w zł]
MODUŁ I	A ₁	2	1	3 995	3 995
	A ₂	4	4	7 814	7 814
	A ₃	0	0	0	0
	A ₄	0	0	0	0
	B ₁	15	14	107 385	107 385
	B ₂	2	1	2 000	0
	B ₃	6	5	32 757	32 757
	B ₄	7	7	27 013	27 013
	B ₅	0	0	0	0
	C ₁	1	1	10 000	10 000
	C ₂	1	1	1 098	1 098
	C ₃	1	0	0	0
	C ₄	0	0	0	0
	C ₅	2	1	15 000	15 000
	D	7	7	12 719	10 129
	Razem MODUŁ I	223 000,00	48	42	219 781
MODUŁ II	295 000,00	102	86	260 898,50	175 798,50
R A Z E M (bez kosztów realizacji programu)	518 000,00	150	118	480 679,50	390 989,50

Zakończenie realizacji pilotażowego programu „Aktywny samorząd” w edycji 2021/2022, ze względu na harmonogram wypłat dofinansowań w ramach Modułu I-go i Modułu II-go, następuje w następnym roku budżetowym. Zawieranie umów oraz wypłaty dofinansowań następują w systemie ciągłym - na bieżąco, aż do zakończenia realizacji i rozliczenia programu „Aktywny samorząd” w kwietniu 2022 r.

Na temat realizowanych zadań oraz możliwości i warunków uzyskiwania dofinansowań, jak również na temat wdrożonych i realizowanych programów i projektów osobom niepełnosprawnym oraz członkom ich rodzin, a także ich pełnomocnikom albo opiekunom prawnym, na bieżąco udzielano informacji - w siedzibie MOPS Przemyśl, pisemnie, telefonicznie albo poprzez wykorzystanie poczty elektronicznej. Przesyłano e-mailowo wnioskodawcom druki wniosków o dofinansowanie zadań ze środków PFRON albo wskazywano lokalizację (stronę internetową MOPS), gdzie druki można pozyskać.

Prowadzono także działania promocyjne: ogłoszenia na tablicach informacyjnych w budynku MOPS, w lokalnej prasie oraz na stronach internetowych MOPS Przemyśl i UM Przemyśl, zlecenie wykonania i dostarczenia długopisów i ołówków reklamowych z nadrukiem logo programu „Aktywny Samorząd”, informowano o programie placówki edukacyjne, szkoły wyższe, ośrodki szkolno - wychowawcze i organizacje pozarządowe wspierające osoby niewidome i niedowidzące oraz głuchonieme i niedosłyszące, przekazywano im materiały promocyjne, informowano także mailowo potencjalnych/byłych beneficjentów o terminach składania wniosków w ramach AS. Powiadomiono WTZ-ty o możliwości wsparcia w ramach programu pn. „Zajęcia klubowe w WTZ”. Podejmowano działania związane z ewaluacją pilotażowego programu „Aktywny samorząd” (ankiety ewaluacyjne przesyłane do beneficjentów) oraz przeprowadzano kontrole, w tym w zakresie właściwego wykorzystania dofinansowania otrzymanego na zakup sprzętu elektronicznego nabytego w ramach programu „Aktywny samorząd”.

Współpracowano z organizacjami pozarządowymi, instytucjami i urzędami, w tym z Powiatowym Urzędem Pracy, Wydziałem Spraw Społecznych Urzędu Miejskiego, Wydziałem Finansowym UM, Powiatowym Zespołem do Spraw Orzekania o Niepełnosprawności, Podkarpackim Urzędem Wojewódzkim w Rzeszowie, PFRON Oddziałem w Rzeszowie, PFRON w Warszawie oraz z innymi ośrodkami pomocy społecznej na zasadzie konsultacji, jak również z trzema podmiotami, które na terenie Gminy Miejskiej Przemyśl prowadzą warsztaty terapii zajęciowej. Przygotowywano propozycje podziału środków PFRON przypadających wg algorytmu Gminie Miejskiej Przemyśl w 2021 roku i organizowano prace Powiatowej Społecznej Rady do Spraw Osób Niepełnosprawnych. Czuwano nad zgodnością planu finansowego z limitem przyznanym powiatowi środków PFRON. Wydatkowano i rozliczano środki przeznaczone na obsługę zadań (środki algorytmowe i program „Aktywny samorząd”). Sporządzano i przekazywano do PFRON w Warszawie okresowe sprawozdania rzeczowo - finansowe, tj. kwartalne i roczne, z realizacji zadań ze środków PFRON z zakresu rehabilitacji i zatrudniania osób niepełnosprawnych w Mieście Przemyśl (dot. zadań realizowanych przez PUP i MOPS). Sporządzano do PFRON w Warszawie zapotrzebowania (wnioski) ws. przekazywania Gminie Miejskiej Przemyśl środków finansowych (kolejnych transz) na realizację zadań z zakresu rehabilitacji zawodowej i społecznej oraz zatrudniania osób niepełnosprawnych (dot. środków na realizację zadań przez PUP (rehabilitacja zawodowa) i MOPS (rehabilitacja społeczna). Przeprowadzono kontrole w 3-ech warsztatach terapii zajęciowej. Sporządzono i przekazano do Księgowości MOPS, do Wydziału Spraw Społecznych UM oraz do Prezydenta Miasta Przemyśla inne sprawozdania, w tym ocenę rocznej działalności warsztatów terapii zajęciowej, sprawozdanie ze współpracy z organizacjami pozarządowymi, sprawozdanie z realizacji *Miejskiego Programu Działań na Rzecz Osób Niepełnosprawnych w zakresie rehabilitacji społecznej, zawodowej oraz przestrzegania praw osób niepełnosprawnych w Gminie Miejskiej Przemyśl na lata 2016-2025* oraz z zakresu zadań realizowanych na Wieloosobowym Stanowisku ds. Rehabilitacji Społecznej.

W marcu 2021 r. pracownicy MOPS uczestniczyli w szkoleniu on-line mającym na celu

przygotowanie do sporządzenia Raportu o stanie dostępności i koordynacji dostępności w jednostce, a w listopadzie 2021 r. dwóch pracowników MOPS w Przemyślu uczestniczyło w szkoleniu z zakresu dostępności i równości szans dla osób z niepełnosprawnościami zorganizowanego przez Fundację Instytut Rozwoju Regionalnego w Krakowie. Przeprowadzono audyt dostępności architektonicznej i informacyjno-komunikacyjnej w dwóch budynkach, które użytkuje MOPS dla swoich celów, w wyniku którego powstał „Raport z audytu dostępności Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej w Przemyślu”.

Współpracowano z WTZ-ami i organizacjami pozarządowymi w zakresie przesłania do wypełnienia dla MOPS ankiet dot. programu pn. „Centra opiekuńczo - mieszkalne” realizowanego w ramach Funduszu Solidarnościowego.

W roku 2020 Gmina Miejska Przemyśl przystąpiła do realizacji ogłoszonego przez PFRON Modułu III programu pn. „Pomoc osobom niepełnosprawnym poszkodowanym w wyniku żywiołu lub sytuacji kryzysowych wywołanych chorobami zakaźnymi”. Realizatorem wyznaczonym do prowadzenia przedmiotowego Programu został MOPS w Przemyślu. Program zgodnie z harmonogramem jego realizacji rozliczono w 2021 roku.

XIV. Powiatowy Zespół do Spraw Orzekania o Niepełnosprawności.

Prezydent Miasta Przemyśla z dniem 01 kwietnia 2002 r. powołał Powiatowy Zespół do Spraw Orzekania o Niepełnosprawności przy Miejskim Ośrodku Pomocy Społecznej w Przemyślu, który zapewnia obsługę kadrową i finansową. Siedziba tut. Zespołu mieści się w Przemyślu przy ul. Jasińskiego 1.

Zespół realizuje zadania w sprawie orzekania o niepełnosprawności i stopniu niepełnosprawności - jako pierwsza instancja. Obsługuje mieszkańców Miasta Przemyśla i Powiatu Przemyskiego.

Wydatki związane z tworzeniem i działalnością Zespołu są pokrywane ze środków finansowych budżetu państwa. Wydatki te mogą być również pokrywane ze środków finansowych jednostek samorządu terytorialnego.

W orzeczeniu Zespołu poza ustaleniem niepełnosprawności lub stopnia niepełnosprawności, zawarte są wskazania dotyczące w szczególności :

- odpowiedniego zatrudnienia,
- szkolenia, w tym specjalistycznego,
- zatrudnienia w zakładzie aktywności zawodowej,
- uczestnictwa w terapii zajęciowej,
- konieczności zaopatrzenia w przedmioty ortopedyczne, środki pomocnicze oraz pomoce techniczne, ułatwiające funkcjonowanie danej osoby,
- korzystania z systemu środowiskowego wsparcia w samodzielnej egzystencji, przez co rozumie się korzystanie z usług socjalnych, opiekuńczych, terapeutycznych i rehabilitacyjnych świadczonych przez sieć instytucji pomocy społecznej, organizacje pozarządowe oraz inne placówki,
- konieczności stałej lub długotrwałej opieki i pomocy innej osoby w związku ze znacznie ograniczoną możliwością samodzielnej egzystencji,
- konieczności stałego współdziałania na co dzień opiekuna dziecka w procesie jego leczenia, rehabilitacji i edukacji,
- spełnienia przez osobę niepełnosprawną przesłanek określonych w art. 8 ust.1 ustawy z dnia 20 czerwca 1997 r. Prawo o ruchu drogowym (Dz. U. z 2018 r. poz.1990,z późn. zm.),
- prawa do zamieszkiwania w oddzielnym pokoju.

Tabela Nr 52. Skład powiatowego zespołu do spraw orzekania o niepełnosprawności.

Lp.	Członkowie zespołu orzekającego	Liczba
1.	Przewodniczący	1
2.	Sekretarz	1
3.	Lekarze	14
4.	Psycholodzy	2
5.	Pedagodzy	3
6.	Doradcy zawodowi	3
7.	Pracownicy socjalni	2
	Razem członkowie	26
8.	Obsługa administracyjna	4
	Ogółem zatrudnieni w zespole orzekającym	30

Tabela Nr 53. Wydane orzeczenia przez Powiatowy Zespół do Spraw Orzekania o Niepełnosprawności w 2021 r.

- Osoby po 16 roku życia

Lp.	Wyszczególnienie	Liczba
1.	Wydane orzeczenia z określeniem stopnia niepełnosprawności	3 750
2.	Wydane orzeczenia o niezaliczeniu do osób niepełnosprawnych	49
3.	Wydane orzeczenia o odmowie ustalenia stopnia niepełnosprawności	65
	Ogółem wydane orzeczenia	3 864
4.	W tym :	
	1. Wydane orzeczenia o zaliczeniu do osób niepełnosprawnych	
	Znaczny	1 464
	Umiarkowany	1 906
	Lekki	380
	Po raz pierwszy	1125
	2. Wydane orzeczenia na podstawie art. 5a ustawy	0

2. Osoby przed 16 rokiem życia

Lp.	Wyszczególnienie	Liczba
1.	Wydane orzeczenia o odmowie ustalenia niepełnosprawności	1
2.	Wydane orzeczenia o niezaliczeniu do osób niepełnosprawnych	31
3.	Wydane orzeczenia o zaliczeniu do osób niepełnosprawnych	535
	Ogółem wydane orzeczenia	567

Tabela Nr 54. Wydatki Powiatowego Zespołu do Spraw Orzekania o Niepełnosprawności.

Lp.	Wyszczególnienie	Jednostka miary	Kwota/liczba
1.	Wynagrodzenia wraz z pochodnymi	w pełnych zł	472 980
2.	Umowy cywilnoprawne	w pełnych zł	278 080
3.	Wydatki pozostałe	w pełnych zł	130 192
4.	Ogółem wydatki (1+2+3)	w pełnych zł	881 252
5.	W tym : - orzeczenia osób do 16 roku życia	w pełnych zł	102 958
6.	- orzeczenia osób powyżej 16 roku życia	w pełnych zł	778 294
7.	Wielkość wydatków z budżetu wojewody	w pełnych zł	881 252
8.	Wielkość wydatków z budżetów samorządów	w pełnych zł	0
9.	Zatrudnienie w przeliczeniu na etaty	etaty	6,5
10.	Liczba osób, z którymi zawarto umowy cywilno - prawne	osoby	21
11.	Liczba zawartych umów cywilnoprawnych	umowy	21

Tabela Nr 55. Funkcjonowanie powiatowego zespołu do spraw orzekania o niepełnosprawności od 2018 r. do 2021 r.

Rok	Wysokość środków finansowych w zł	Ilość osób zatrudnionych etaty/umowy		Ilość wydanych orzeczeń o niepełnosprawności - ogółem	Ilość wydanych orzeczeń o stopniu niepełnosprawności - ogółem
2018	674 177	7	20	653	3 668
2019	736 450	7	20	638	3 896
2020	738 798	7	20	565	3 412
2021	881 252	7	21	567	3 864

W związku ze zmianą ustawy- Prawo o ruchu drogowym (Dz. U. z 2012 r. poz. 1137, z późn. zm.) od dnia 01.07.2014 r. Przewodniczący Powiatowego Zespołu wydaje karty parkingowe uprawnionym osobom niepełnosprawnym i placówkom.

W 2021 roku wydano :

- 794 karty parkingowe osobom niepełnosprawnym,
- 16 kart parkingowych placówkom.

Od dnia 1 września 2017 roku w konsekwencji zmiany rozporządzenia Ministra Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej z dnia 31 lipca 2017 roku *zmieniającego rozporządzenie w sprawie orzekania o niepełnosprawności i stopniu niepełnosprawności* (Dz. U. z 2017 r. poz. 1541) organem wystawiającym legitymację stał się powiatowy zespół do spraw orzekania o niepełnosprawności.

W 2021 roku wydano :

- 132 legitymacje osobom przed 16 rokiem życia,
- 970 legitymacji osobom po 16 roku życia.

XV. Przemyska Karta Seniora.

Realizację Programu „Przemyska Karta Seniora” na terenie Miasta Przemysła przyjęto Uchwałą Nr 104/2019 z dnia 24 czerwca 2019 r. i przekazano do realizacji Miejskiemu Ośrodkowi Pomocy Społecznej w Przemysłu.

Wnioski o przyznanie Przemyskiej Karty Seniora można było składać od 1 października 2019 roku.

Program „Przemyska Karta Seniora” skierowany jest dla Seniorów powyżej 60 roku życia, zamieszkałych na terenie Miasta Przemysła. Wydawana jest Seniorowi na podstawie złożonego wniosku za okazaniem dowodu osobistego. Karta wydawana jest bezpłatnie i bezterminowo, ma charakter osobisty i nie może być udostępniana przez użytkownika innym osobom.

Przemyska Karta Seniora uprawnia jej posiadacza do korzystania z ulg i uprawnień oferowanych przez podmioty biorące udział w Programie.

Celem programu jest :

- wspieranie i wzmacnianie potencjału Seniorów oraz aktywizowanie ich poprzez uczestnictwo w życiu społecznym,
- wspieranie aktywności Seniorów umożliwiając im starzenie się w zdrowiu, przy zachowaniu samodzielności, niezależności i satysfakcji z życia, pomimo ograniczeń funkcjonalnych,
- stwarzanie warunków sprzyjających zaangażowaniu Seniorów w życie społeczno-gospodarcze,
- ułatwianie Seniorom dostępu do kultury, sportu i rozrywki.

W 2021 r. wydano 39 kart „Przemyskiej Karty Seniora”.

XVI. Program Wspieraj Seniora - Solidarnościowy Korpus Wsparcia Seniorów

W związku z obowiązującym stanem epidemii oraz znaczącym wzrostem zakażeń koronawirusem SARS-CoV-2, Ministerstwo Rodziny i Polityki Społecznej kierując się troską o bezpieczeństwo osób starszych przygotowało na rok 2020 program wspierający ochronę zdrowia i życia osób powyżej 70 roku życia pn.: „Wspieraj Seniora”.

Celem programu było dofinansowanie gmin w zakresie realizacji usługi wsparcia na rzecz Seniorów, którzy w obowiązującym stanie epidemii zdecydowali się na pozostanie w domu. Usługa wsparcia polegała w szczególności na dostarczeniu zakupów, zgodnie ze wskazanym przez Seniora zakresem, obejmujących artykuły podstawowej potrzeby, w tym artykuły spożywcze, środki higieny osobistej.

Program adresowany był do osób w wieku 70 lat i więcej, które pozostały w domu w związku z zagrożeniem zakażeniem Covid-19 oraz w szczególnych przypadkach do osób poniżej 70 roku życia.

W ramach Programu została uruchomiona specjalna infolinia dedykowana seniorom.

Każda z gmin mogła skorzystać z dofinansowania ze środków budżetu państwa na zorganizowanie i realizację usługi wsparcia dla osób w wieku 70 lat i więcej, jeżeli:

1. dane zadanie realizuje samodzielnie tj. przez pracowników ośrodka pomocy społecznej,
2. poprzez zlecenie realizacji przedmiotowego zadania organizacjom pozarządowym, o których mowa w art. 25 ust. 1 ustawy o pomocy społecznej, tj. organizacjom pozarządowym, o których mowa w art. 3 ust. 2 ustawy z dnia 24 kwietnia 2003 r. o działalności pożytku publicznego i wolontariacie oraz podmiotom wymienionym w art. 3 ust. 3 pkt 1 i 3 tej ustawy,
3. poprzez zakup usług od sektora prywatnego,
4. poprzez współpracę z wolontariuszami, harcerzami, żołnierzami WOT, członkami ochotniczych straży pożarnych.

W 2021 roku Gmina Miejska Przemyśl otrzymała z Funduszu Przeciwdziałania Covid-19 środki w wysokości 5 879,00 zł. Całkowity koszt realizacji zadania wyniósł 5 435,54 zł. Były to wydatki związane z wypłatą dodatków specjalnych dla pracowników bezpośrednio zaangażowanych w pomoc Seniorom.

Początkiem roku MOPS korzystał z pomocy z żołnierzy Wojsk Obrony Terytorialnej z 34 Batalionu Lekkiej Piechoty w Jarosławiu. Od lutego 2021 roku realizacja zadania powierzona została 2 pracownikom socjalnym.

W drugim roku obowiązywania programu do Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej w Przemyślu za pomocą Centralnej Aplikacji Statystycznej wpłynęło 8 zgłoszeń od 6 osób. Pomoc faktycznie została udzielona 3 osobom: 2 osobom w wieku powyżej 70 roku życia oraz 1 osobie w wieku poniżej 70 lat. Seniorzy zwracali się głównie z prośbą o pomoc w zrobieniu zakupów, czy wykupieniu leków w aptece. Wsparcie pracowników MOPS nie kończyło się tylko na tych czynnościach. Pomagali również w wyrzucaniu śmieci czy wyprowadzali psy.

XVII. Wydawanie zaświadczenia do programu „Czyste Powietrze”.

Osoba fizyczna, która zamierza złożyć wniosek o przyznanie dofinansowania z Narodowego Funduszu lub wojewódzkiego funduszu, może złożyć żądanie wydania zaświadczenia o wysokości przeciętnego miesięcznego dochodu przypadającego na jednego członka jej gospodarstwa domowego.

Postępowanie w sprawie wydania zaświadczenia o wysokości przeciętnego miesięcznego dochodu przypadającego na jednego członka gospodarstwa domowego osoby fizycznej w celu skorzystania z dofinansowania w ramach Programu „Czyste powietrze” prowadzone jest przez Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Przemyślu.

Podstawa prawna do wydawania zaświadczeń :

1. Art. 411 ust. 10g ustawy – Prawo ochrony środowiska (Dz. U. z 2020 r. poz. 1219 z późn. zm.);
2. Rozporządzenie Ministra Klimatu z dnia 02.10.2020 r. w sprawie określenia wzoru żądania wydania zaświadczenia o wysokości przeciętnego miesięcznego dochodu przypadającego na jednego członka gospodarstwa domowego osoby fizycznej oraz wzoru tego zaświadczenia (Dz. U. 2020 r. poz. 1713).

Zaświadczenie wydaje wójt, burmistrz lub prezydent miasta właściwy ze względu na miejsce zamieszkania osoby fizycznej. Upoważnieniem nr 223/2020 z dnia 28.10.2020 r. Prezydent Miasta Przemyśla upoważnił Dyrektora Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej do wydawania zaświadczeń w tym zakresie.

Mieszkaniec Miasta Przemyśla, który zamierza złożyć wniosek o przyznanie podwyższonego poziomu dofinansowania do wojewódzkiego funduszu ochrony środowiska i gospodarki wodnej do dnia złożenia wniosku powinien uzyskać zaświadczenie o wysokości przeciętnego miesięcznego dochodu przypadającego na jednego członka gospodarstwa domowego.

Do dnia 31.07.2022 r. wysokość przeciętnego miesięcznego dochodu ustalana jest na podstawie dochodów osiągniętych w roku 2020. Dochód ustalany jest na zasadach ustawy z dnia 28 listopada 2003 r. o świadczeniach rodzinnych (Dz. U. z 2020 r. poz. 111 z późn. zm.).

Dochody pozyskiwane są przez organ prowadzący postępowanie w sprawie wydania zaświadczenia z bazy danych udostępnianych przez Ministerstwo Finansów i Zakład Ubezpieczeń Społecznych.

Gospodarstwo domowe tworzą:

- osoba fizyczna samotnie zamieszkująca i gospodarująca (gospodarstwo domowe jednoosobowe), albo
- osoba fizyczna oraz osoby z nią spokrewnione lub niespokrewnione pozostające w faktycznym związku, wspólnie z nią zamieszkujące i gospodarujące (gospodarstwo domowe wieloosobowe).

Tabela nr 56. Realizacja wydawania zaświadczeń „Czyste powietrze”.

Rok	Liczba złożonych wniosków	Liczba wydanych zaświadczeń	Liczba wniosków pozostawionych bez rozpatrzenia
2020	14	13	1
2021	103	99	4

XVIII. Program „Asystent osobisty osoby niepełnosprawnej”

W roku 2021 na terenie Gminy Miejskiej Przemyśl był realizowany Program „Asystent osobisty osoby niepełnosprawnej”.

Głównym celem Programu „Asystent osobisty osoby niepełnosprawnej” było wprowadzenie usługi asystenta jako formy ogólnodostępnego wsparcia dla:

- 1) dzieci do 16 roku życia z orzeczeniem o niepełnosprawności łącznie ze wskazaniami: konieczności stałej lub długotrwałej opieki lub pomocy innej osoby w związku ze znacznie ograniczoną możliwością samodzielnej egzystencji oraz konieczności stałego współdziałania na co dzień opiekuna dziecka w procesie jego leczenia, rehabilitacji i edukacji oraz
- 2) osób niepełnosprawnych posiadających orzeczenie o znacznym lub umiarkowanym stopniu niepełnosprawności wydane na podstawie ustawy z dnia 27 sierpnia 1997 r. o rehabilitacji zawodowej i społecznej oraz zatrudnianiu osób niepełnosprawnych (Dz. U. z 2020 r. poz. 426, z późn. zm.) albo orzeczenie równoważne do wyżej wymienionego.

Usługi asystenta w szczególności mogą polegać na pomocy asystenta w:

- a) wyjściu, powrocie oraz/lub dojazdach w wybrane przez uczestnika Programu miejsce (np. dom, praca, placówki oświatowe i szkoleniowe, świątynie, placówki służby zdrowia i rehabilitacyjne, gabinety lekarskie i terapeutyczne, urzędy, znajomi, rodzina, instytucje finansowe, wydarzenia kulturalne/ rozrywkowe/społeczne/sportowe);
- b) zakupach, z zastrzeżeniem aktywnego udziału uczestnika Programu przy ich realizacji;
- c) załatwianiu spraw urzędowych;
- d) nawiązaniu kontaktu/współpracy z różnego rodzaju organizacjami;
- e) korzystaniu z dóbr kultury (np. muzeum, teatr, kino, galerie sztuki, wystawy);
- f) wykonywaniu czynności dnia codziennego. – w tym przez dzieci z orzeczeniem o niepełnosprawności – także w zaprowadzaniu i przyprawdzaniu ich do/z placówki oświatowej.

Na realizację Programu w roku 2021 r. uzyskano dofinansowanie ze środków Funduszu Solidarnościowego w kwocie 103 518,00 zł. Całkowita wartość realizacji zadania 67 383,29 zł.

XIX. „Transport osób mających trudności w samodzielnym dotarciu do punktów szczepień przeciw wirusowi SARS-CoV-2, w tym osób niepełnosprawnych”.

W związku z rozpoczęciem realizacji Narodowego Programu Szczepień Ochronnych przeciwko wirusowi SARS-CoV-2 oraz decyzją Wojewody Podkarpackiego z dnia 12.01.2021 r. z późn. zm. dot. realizacji zadania pn. transport osób mających trudności w samodzielnym dotarciu do punktów szczepień przeciw wirusowi SARS-CoV-2, w tym osób niepełnosprawnych Prezydent Miasta Przemyśla wyznaczył Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Przemyśle na realizatora tego zadania.

W celu realizacji tego zadania w tut. Ośrodku została uruchomiona specjalna infolinia, której celem było:

1. Organizowanie transportu (dowóz) do punktów szczepień przeciw wirusowi SARS-CoV-2:
 - a) osób niepełnosprawnych, tj. posiadających aktualne orzeczenie o niepełnosprawności w stopniu znacznym o kodzie R lub N lub odpowiednio I grupę z w/w schorzeniami;
 - b) osób mających obiektywne i niemożliwe do przezwyciężenia we własnym zakresie trudności w samodzielnym dotarciu do punktów szczepień;
2. Odbieranie telefonu infolinii – udzielanie informacji o zasadach transportu na szczepienie;
3. Przyjmowanie zleceń na transport na szczepienie;
4. Współpraca z firmą realizującą transport w zakresie przekazywania danych osób wymagających transportu;
5. Koordynowanie czy osoby dojechały na szczepienie, czy nie było problemów ze szczepieniem;
6. Ustalanie transportu dla w/w osób na kolejną dawkę szczepienia;
7. Współpraca z Komendą Miejską Państwowej Straży Pożarnej w Przemyśle i koordynowanie transportu mieszkańców Miasta Przemyśla do punktów szczepień w Powiecie Przemyskim przez KM PSP;
8. Udzielanie informacji w zakresie szczepień przez wyjazdowe punkty szczepień;
9. Promowanie Narodowego Programu Szczepień Ochronnych przeciwko wirusowi SARS-CoV-2.

XX. Najważniejsze dokonania w 2021 r.

- Poprawa bezpieczeństwa ekonomicznego rodzin wychowujących dzieci poprzez realizację Programu „Rodzina 500+”.
- Uruchomienie punktu przyjmowania wniosków oraz wydawania decyzji z pomocy społecznej, na świadczenia wychowawcze, świadczenia rodzinne oraz fundusz alimentacyjny w głównym budynku MOPS oraz w budynku przy ul. Dworskiego.
- Funkcjonowanie w głównym budynku MOPS punktu udzielania darmowych porad prawnych, funkcjonującego w godzinach porannych oraz popołudniowych.
- Wydawanie zaświadczeń do Programu „Czyste Powietrze”.
- Sprawne funkcjonowanie Zespołu Interdyscyplinarnego ds. Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie.

- Znaczna poprawa kwalifikacji kadr - uzupełnianie wykształcenia, studia podyplomowe, specjalizacja w zawodzie oraz kursy, szkolenia i warsztaty doskonalące
- Poprawa warunków pracy pracowników i obsługi klientów – remont obiektu przy ul. Leszczyńskiego 3.
- Doposażenie stanowisk pracy w nowy sprzęt komputerowy oraz specjalistyczne oprogramowanie.
- Mniejsza liczba skarg i interwencji ze strony klientów w stosunku do roku poprzedniego.
- Poprawa jakości decyzji administracyjnych co skutkuje małą liczbą odwołań i uchyień decyzji przez Samorządowe Kolegium Odwoławcze.
- Koordynacja działań i poprawa przepływu informacji do jednostek nadzorowanych w imieniu Prezydenta.
- Zmniejszenie liczby osób zagrożonych ubóstwem i wykluczeniem społecznym poprzez realizację programu POPŻ .
- Współpraca z organizacjami pozarządowymi, w szczególności w zakresie aplikowania o środki zewnętrzne,
- Organizacja szkoleń dla rodziców zastępczych,
- Kontynuacja programu wspierającego osoby starsze „Przemyska Karta Seniora”.
- Realizacja rządowego programu „Karta Dużej Rodziny”, a także programu „Przemyska Karta Rodziny Wielodzietnej 3+ i rodziny zastępczej”.
- Realizacja zadań dotyczących świadczeń pomocy materialnej o charakterze socjalnym skierowanych do uczniów w formie zasiłków i stypendiów.
- Wsparcie rodziców, którym nie przysługuje zasiłek macierzyński, poprzez wypłatę świadczenia rodzicielskiego przez pierwsze 12 miesięcy życia dziecka,
- Realizacja Programu Wspieraj Seniora – Solidarnościowy Korpus Wsparcia Seniorów, którego głównym celem jest zachęcenie osób po 70-tym roku życia do pozostania w domu w czasie epidemii.
- Realizacja rządowego programu „Asystent Osobisty Osoby Niepełnosprawnej”, którego głównym celem jest wsparcie w wykonywaniu codziennych czynności oraz funkcjonowaniu w życiu społecznym osób niepełnosprawnych oraz zwiększenie szans osób niepełnosprawnych na prowadzenie bardziej samodzielnego i aktywnego życia.
- Wsparcie osób mających problem z samodzielnym dotarciem do punktu szczepień przeciw COVID-19 poprzez zorganizowanie specjalnego transportu z domu pacjenta do punktu szczepień a później z punktu szczepień do domu pacjenta.

XXI. POTRZEBY W ZAKRESIE POMOCY SPOŁECZNEJ I SYSTEMU PIECZY ZASTĘPCZEJ NA 2022 ROK.

Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Przemyślu świadcząc bezpośrednio pomoc osobom i rodzinom znajdującym się w trudnej sytuacji życiowej jest w stanie wskazać rzeczywiste potrzeby gminy związane z zapewnieniem godnego życia jej mieszkańcom. Określając potrzeby w zakresie pomocy społecznej uwzględniono dane ze sprawozdawczości Ośrodka, zgłaszane przez mieszkańców potrzeby, warunki pracy i doświadczenia osób pracujących w terenie oraz aktualne przepisy prawne.

Prawidłowa realizacja zadań pomocy społecznej wymaga nie tylko zabezpieczenia w budżecie odpowiednich środków finansowych, ale również zapewnienia niezbędnych zasobów kadrowych, lokalowych, sprzętu i wyposażenia, materiałów biurowych, modernizacji i rozwoju systemu informatycznego. Podstawą do określenia potrzeb w zakresie pomocy społecznej jest prowadzony na bieżąco monitoring problemów społecznych występujących w mieście, a także analizy zasobów Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej w sferze socjalnej. Ustalono następujące potrzeby mające istotny wpływ na rozwój funkcjonującego systemu pomocy społecznej, a wymagające zabezpieczenia w 2022 r.:

Potrzeby w zakresie realizacji zadań pomocy społecznej:

- podejmowanie działań służących aktywizacji zawodowej, społecznej, edukacyjnej i zdrowotnej osób marginalizowanych oraz zagrożonych wykluczeniem społecznym – realizacja projektów i programów zewnętrznych,
- pozyskiwanie dodatkowych środków finansowych ze źródeł zewnętrznych na realizację zadań pomocy społecznej,
- dalszy rozwój form wsparcia i instrumentów w pracy socjalnej (w tym asystentury rodzinnej),
- prowadzenie i rozwój współpracy partnerskiej instytucji pomocy i integracji społecznej oraz instytucji rynku pracy na rzecz aktywizacji społeczno-zawodowej klientów MOPS,
- podnoszenie jakości usług kierowanych do różnych grup społecznych, rozszerzenie i dostosowanie oferty usług do zmieniających się potrzeb indywidualnych i lokalnych z zastosowaniem innowacyjnych metod, technik i narzędzi pracy,
- zintensyfikowanie działań wspierających osoby starsze i niepełnosprawne poprzez objęcie ich wsparciem w formie usług opiekuńczych i specjalistycznych usług opiekuńczych oraz poszerzenie oferty środowiskowego systemu wsparcia poprzez podniesienie standardów usług dla osób starszych i niepełnosprawnych:
 - kontynuacja realizacji projektu "Złota Rączka dla Przemyskich Seniorów 70+ i osób niepełnosprawnych 50+" na rok 2022,
 - realizacja Programu Osłonowego „Teleopieka dla potrzebujących seniorów 65+ z terenu Miasta Przemyśla na 2022 rok"
- podnoszenie kompetencji pracowników poprzez zapewnienie środków finansowych na warsztaty i szkolenia.
- poprawa warunków wynagrodzeń kadry tut. Ośrodka. Poziom wynagrodzenia kadry Ośrodka jest niewspółmierny do realizowanych zadań i podnoszonej za nie odpowiedzialności. Realizowane

przez Ośrodek zadania są trudne, wymagające specjalistycznej, interdyscyplinarnej wiedzy i kwalifikacji, ciągłego dokształcania się, a klienci często roszczeniowi i agresywni, co powoduje, że praca w pomocy społecznej jest pracą niebezpieczną i obciążeniową.

Potrzeby w zakresie systemu pieczy zastępczej:

- dążenie do zwiększenia liczby zawodowych i niezawodowych rodzin zastępczych oraz rodzinnych domów dziecka,
- prowadzenie działań w kierunku pozyskania liczby rodzin pomocowych,
- kontynuowanie szkoleń dla rodzin zastępczych,
- prowadzenie grup wsparcia dla rodzin zastępczych,
- rozwijanie systemu poradnictwa i terapii dla osób sprawujących rodzinną pieczę zastępczą i ich dzieci oraz dla dzieci umieszczonych w pieczy zastępczej, ułatwiać rodzinom zastępczym dostęp do specjalistycznej pomocy psychologicznej, pedagogicznej, prawnej i medycznej,
- tworzenie sieci wsparcia dla rodzin (wolontariusze, organizacje pozarządowe, instytucje kulturalno-oświatowe),
- rozwijanie współpracy z instytucjami pracującymi na rzecz dzieci umieszczonych w pieczy zastępczej (sąd, ośrodek adopcyjny, szkoły, przedszkola, poradnie, ośrodki pomocy społecznej, policji itp.),
- dokształcanie pracowników wspierających rodziny zastępcze,
- tworzenie warunków do prowadzenia zajęć grupowych z dziećmi i młodzieżą,
- pozyskiwanie dodatkowych środków finansowych, m.in. z rządowego programu wspierania systemu pieczy zastępczej, funduszy unijnych i innych źródeł zewnętrznych na pełną realizację zadań w zakresie rozwoju systemu pieczy zastępczej.

Przedstawione potrzeby wskazują na konieczność dalszego rozwoju form wsparcia i rozwoju instrumentów pracy socjalnej (w tym asystentury rodzinnej). Zmiany demograficzne w Przemyślu znajdują odzwierciedlenie w rosnących wydatkach na pomoc usługową i instytucjonalną skierowaną do osób starszych i niepełnosprawnych.

Przedstawione sprawozdanie obejmuje szeroki zakres działalności Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej w Przemyślu. Realizuje on działania z zakresu pomocy społecznej, na poziomie gminy jak i powiatu, a także z zakresu pieczy zastępczej oraz rehabilitacji zawodowej i społecznej osób niepełnosprawnych.

Ponadto Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Przemyślu realizuje szereg innych zadań z zakresu polityki społecznej, m.in.:

- obsługa Powiatowego Zespołu ds. Orzekania o Niepełnosprawności ,
- wypłata dodatków mieszkaniowych,
- wypłata świadczeń rodzinnych i funduszu alimentacyjnego,
- wypłata dodatków osłonowych (od 2022 r.)
- wypłata świadczeń pieniężnych dla uchodźców z Ukrainy (zadanie realizowane od 2022 r.),
- wypłata świadczeń pieniężnych przysługujących z tytułu zapewnienia zakwaterowania i wyżywienia obywatelom Ukrainy (zadanie realizowane od 2022 r.)

Zadania Ośrodka można podzielić na zadania o charakterze pomocowym, aktywizacyjnym, promocyjnym, szkoleniowym, organizacyjnym, opiniodawczym, sprawozdawczym i nadzorczym.

Wdrażając zadania napotyka się często na bariery finansowe i organizacyjne. Zbyt niskie koszty obsługi nowych zadań powodują obciążenie dotychczasowych pracowników.

XXII. ZAGROŻENIA W ZAKRESIE REALIZACJI ZADAŃ Z ZAKRESU POMOCY SPOŁECZNEJ I SYSTEMU PIECZY ZASTĘPCZEJ W 2022 ROKU.

- brak możliwości zatrudnienia pracowników do ilości realizowanych zadań na pełny etat oraz z PUP- staże, prace interwencyjne,
- trudności w pozyskiwaniu nowych rodzin zastępczych, a w szczególności niespokrewnionych z dzieckiem rodzin zastępczych oraz rodzin pomocowych,
- zbyt mała liczba szkoleń dla pracowników MOPS z powodu ograniczeń finansowych,
- brak środków na obsługę dodatkowych zadań związanych z przeciwdziałaniem przemocy w rodzinie – obsługa Zespołów Interdyscyplinarnych ds. Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie,
- zbyt małe środki przeznaczone na realizację świadczeń fakultatywnych (m.in. zasiłków celowy, specjalnych zasiłków celowych) oraz Programu wieloletniego „Posiłek w szkole i w domu”.

Opracował:

**Dyrektor MOPS
wraz z zespołem współpracującym.**